

Landinrichting Schansbroek

Stiemerbeekvallei

Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

oktober 2013

Landinrichting Schansbroek

Colofon

Uitvoerder:

Vlaamse Landmaatschappij Regio Oost

Vestiging Hasselt
Koningin Astridlaan 10
3500 Hasselt
Tel. 011 29 87 00
Fax 011 29 87 99
www.vlm.be

Opdrachtgever

Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen

Koningin Astridlaan 50 bus 6
3500 Hasselt
Tel. 011 74 27 30
Fax 011 74 27 49
www.lne.be

In samenwerking met de planbegeleidingsgroep "Stiemberbeekvallei".

Eindredactie:

Lien Lambrechts
Stijn Hermans

Coverfoto:

© VLM fotoarchief

Datum rapport

oktober 2013

status / revisie

eindvoorstel

VLM

Inhoudstafel

1	INLEIDING	3
1.1	REGELGEVING LANDINRICHTING	3
1.2	HET LANDINRICHTINGSPROJECT STIEMERBEEKVALLEI EN DE WIJERS	4
1.3	PLANPROGRAMMA – INRICHTINGSPLANNEN	5
1.4	INSPRAAK EN ADVIESPROCEDURES	5
1.5	ONDERWERP VAN HET INRICHTINGSPLAN.....	6
2	GEBIEDSANALYSE	8
2.1	PROJECTSITUERING	8
2.2	GEBIEDSOMSCHRIJVING	9
2.2.1	<i>Fysische componenten</i>	9
2.2.2	<i>Geologie</i>	9
2.2.3	<i>Bodem</i>	9
2.2.4	<i>Hydrologie</i>	10
2.2.5	<i>Landschap en erfgoed</i>	10
2.2.6	<i>Natuur en bos</i>	11
2.2.7	<i>Archeologie</i>	11
2.2.8	<i>Socio-economische aspecten</i>	12
2.3	JURIDISCHE EN BELEIDSMATIGE ASPECTEN	13
	TABEL 1: JURIDISCHE EN BELEIDSMATIGE RANDVOORWAARDEN	13
2.3.1	<i>Ruimtelijke ordening</i>	16
2.3.2	<i>Water</i>	22
2.3.3	<i>Natuur en bos</i>	24
2.3.4	<i>Landschap en cultuurhistorie</i>	27
2.3.5	<i>Archeologie</i>	28
2.3.6	<i>Recreatie</i>	28
2.3.7	<i>Milieubeleid</i>	28
2.3.8	<i>Mobiliteit</i>	29
2.3.9	<i>Overige randvoorwaarden</i>	29
3	PROJECTBESCHRIJVING	31
3.1	PROJECTDEFINITIE EN DOELSTELLINGEN INRICHTINGSPLAN	31
3.1.1	<i>Probleemstelling</i>	31
3.1.2	<i>Knelpunten</i>	31
3.1.3	<i>Doelstelling</i>	32
3.2	INRICHTINGSCONCEPT.....	33
3.3	INRICHTINGSMATREGELLEN	34
3.3.1	<i>Uitvoeringseenheid 1: optimaliseren hydrologische systeem</i>	34
3.3.2	<i>Uitvoeringseenheid 2: éénmalige inrichtingen in het natuurgebied</i>	36
3.3.3	<i>Uitvoeringseenheid 3: landschappelijke tong mijnsteen</i>	38
3.3.4	<i>Uitvoeringseenheid 4: ruimtelijke eenheid door recreatieve voorzieningen en optimaliseren beeldkwaliteit</i>	39
3.3.5	<i>Uitvoeringseenheid 5: Parkzone Schansbroek</i>	40
3.3.6	<i>Uitvoeringseenheid 6: De Schans</i>	42
3.4	OVERZICHTSTABEL KOSTENRAMING	43
3.5	OVERZICHTSTABEL FINANCIERING PER MAATREGELLEN	46
4	BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE EFFECTEN	49
4.1	EFFECTEN PER DISCIPLINE.....	49
4.1.1	<i>Discipline "Water"</i>	49
4.1.2	<i>Discipline "Fauna en Flora"</i>	49
4.1.3	<i>Discipline "Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie"</i>	49
4.1.4	<i>Discipline "Landbouw"</i>	49
4.1.5	<i>Discipline "Recreatie"</i>	50
4.1.6	<i>Discipline "Mens en Maatschappij"</i>	50
4.1.7	<i>Conclusies</i>	50
5	UITVOERINGSPROGRAMMA EN FINANCIERINGSPLAN	51
5.1	UITVOERINGSPROGRAMMA	51
5.2	FINANCIERINGSPLAN	53
6	BIJLAGEN	56

6.1	NOTA ANALYSE WATERTOETSELEMENTEN.....	56
6.2	KAARTEN.....	64
7	BRONNEN	65

Figuren

- Figuur 1: Hypothese gewenste ruimtelijke structuur GRUP Hasselt - Genk
- Figuur 2: RUP Spartacus - indicatieve situering van de basishaltes en de potentiële haltes
- Figuur 3: RUP gewenste ruimtelijke structuur Gerrits-Bormans
- Figuur 4: Model scenario 3 Hydrologische studie Schansbeemden – Schansbroek
- Figuur 5: Ontsluiting Thorpark
- Figuur 6: Hydrografie Schansbroek, en ROG-kaart
- Figuur 7: Afgegraven dijk achter de Schansbroekstraat

Tabellen

- Tabel 1: Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden
- Tabel 2: Kostenraming overzichtstabel
- Tabel 3: Aandeel financierende partners per inrichtingsmaatregel
- Tabel 4. Totale kostenraming per uitvoerende partner
- Tabel 5. Totale kostenraming per financierende partner
- Tabel 6. Overzicht financieringsplan per beherende partner

1 Inleiding

1.1 Regelgeving landinrichting

Het decreet van 21 december 1988¹ definieert het begrip 'landinrichting', bepaalt de principes ervan en bakent het werkgebied af. Landinrichting wordt omschreven als *'Het bevorderen, voorbereiden, integreren en begeleiden van maatregelen, handelingen en werken die uitgaan van de bevoegde overheden en gericht zijn op het vrijwaren, herwaarderen en het meer geschikt maken van gebieden, conform de bestemming toegekend door de wetgeving op de ruimtelijke ordening.'*

Landinrichting is van toepassing op de open ruimte: de landelijke gebieden, de recreatiegebieden, de woongebieden met een landelijk karakter, de ontginningsgebieden en de met één van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden aangewezen op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening. De Vlaamse regering kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden onderwerpen aan de landinrichting voor zover dit onmisbaar is voor de uitvoering van het inrichtingsplan.

Dankzij het decreet van 22 november 1995² kunnen de VLM, de provinciale en gemeentelijke overheden, de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen en particulieren belast worden met de uitvoering van het inrichtingsplan, indien zij daarmee instemmen.

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen³ of kortweg het 'BVR 28 mei 2004', versoepelt de procedure van landinrichting. Landinrichting biedt een antwoord op een concreet probleem, op een vraag van een gemeente, van een provincie of van een andere instantie. De partner wordt nauw betrokken bij landinrichtingsprojecten: participatie en samenwerking zijn van het allergeenste belang voor het welslagen van een project.

Het BVR 28 mei 2004 wordt gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 10 oktober 2008⁴. Dit besluit maakt het planprogramma optioneel, zodat in bepaalde gevallen geen planprogramma meer nodig is, en actualiseert de samenstelling van de Commissie voor Landinrichting.

Het subsidiebesluit landinrichting¹ regelt de subsidiëring van werken die uitgevoerd worden door de partners (aangewezen in het decreet van 22 november 1995).

Artikel 5 van dit besluit wordt gewijzigd bij het BVR van 28 mei 2004. Deze wijziging wordt nader bepaald in het ministerieel besluit van 12 april 2006, "houdende de subsidiëring van landinrichtingswerken uitgevoerd door gemeenten of provincies".

¹ houdende de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, aangevuld met het decreet van 22 november 1995 en gewijzigd bij decreten van 8 december 2000, 19 juli 2002, 7 mei 2004 en 19 mei 2006

² houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995

³ en houdende de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken,

⁴ tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de lichte en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken

Artikel 9 van het subsidiebesluit wordt gewijzigd bij het “besluit van de Vlaamse regering van 10 oktober 2008⁵.”

1.2 Het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei en de Wijers

Op vraag van de stad Genk (10/06/2004), gemeente Diepenbeek (8/02/2005) en Natuurpunt (21/02/2006) heeft de VLM de mogelijkheid onderzocht om een landinrichtingsproject op te starten rond de Stiemerbeekvallei. Ook de Provincie Limburg engageerde zich (9/03/2006) om dit project te ondersteunen. Op basis hiervan is de agenderingsnota “inrichting van de Stiemerbeekvallei” uitgewerkt door de VLM.

De Commissie voor Landinrichting heeft in zitting van 28 juni 2006 een gunstig advies gegeven bij deze agenderingsnota. Op 23 oktober 2006 gaf de Vlaamse Minister bevoegd voor landinrichting de opdracht aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de opmaak van het ontwerp van het planprogramma “Stiemerbeekvallei”, samen met de betrokken actoren en lokale besturen.

Het planprogramma “Stiemerbeekvallei” werd op 5 september 2007 ter kennisgeving aan de colleges van burgemeester en schepenen van de stad Genk, de stad Hasselt en de gemeente Diepenbeek, en aan de bestendige deputatie van de provincie Limburg overgemaakt. De Commissie voor Landinrichting gaf een gunstig advies op 25 september 2007 en het planprogramma “Stiemerbeekvallei” werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 9 juli 2010.

De volgende stap was de oprichting en benoeming van de leden voor de planbegeleidingsgroep. Deze werd door Ministerieel Besluit goedgekeurd op 3 mei 2011.

Voor de realisatie van dit inrichtingsproject is het noodzakelijk dat een aantal maatregelen kunnen gerealiseerd worden op gronden met bestemming *woongebied en gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut*. Daarvoor is het noodzakelijk dat de Vlaamse Regering beslist deze gronden te onderwerpen aan landinrichting (toepassing artikel 12 2° lid). Om deze maatregelen te onderwerpen aan landinrichting wordt de oorspronkelijke perimeter uit het planprogramma uitgebreid. Op deze manier wordt een samenhangend geheel gevormd voor het gebied Schansbroek. Alle maatregelen blijven echter binnen de doelstellingen vanuit het planprogramma.

De Commissie voor Landinrichting heeft op 7 februari 2013 een positief advies verleend aan dit voorstel en vraagt aan de Vlaamse minister bevoegd voor landinrichting om de wijziging van het planprogramma ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

De Wijers

De Wijers is tegelijkertijd een plattelandsproject, een strategisch project in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een ‘Limburg Sterk Merk (LSM)’ -project in het kader van het GLE-beleid van de provincie Limburg.

Het projectgebied van de Stiemerbeekvallei ligt volledig in het gebied De Wijers (kaart 1). Dit gebied is een op Vlaams niveau uniek gebied met maar liefst 1175 vijvers dat in het hart van de provincie Limburg ligt. Het is een regio met een enorme rijkdom aan biodiversiteit, landschap, cultuurhistorisch erfgoed en toeristische trekpleisters. Om de bestaande troeven te behouden en te versterken, hebben 14 partners in 2010 samen het project De Wijers

⁵ tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken”

opgestart, op 24 mei 2012 werd het visiedocument “Uitdagingen voor de Wijers” gelanceerd waarbij de 17 partners zich engageren om samen te werken rond 4 grote “uitdagingen”.

Deze 4 uitdagingen zijn:

- Het verleden begrijpen als basis voor toekomstige ontwikkelingen
- Het blauw-groene netwerk versterken
- Schaarse ruimte slim benutten
- Evolueren naar een duurzame en welvarende regio

Het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei zal dan ook als primeur een uitvoering geven aan de doelstellingen van het project de Wijers.

1.3 Planprogramma – inrichtingsplannen

Bij het landinrichtingsproject “Stiemerbeekvallei” zijn drie gemeenten betrokken: Genk, Diepenbeek en Hasselt.

In het planprogramma “Stiemerbeekvallei” wordt de nadruk gelegd op 3 thema’s, die verder worden uitgewerkt via inrichtingsplannen:

- 1) Schansbroek, wateroverlast en verdroging;
- 2) Groen-blauw netwerk als drager voor integraal waterbeheer en de ruimtelijke structuur;
- 3) Zacht recreatieve paden en routegebonden voorzieningen.

Volgens artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 omvat het inrichtingsplan de uitwerking van maatregelen, handelingen en werken die nodig zijn om het inrichtingsproject landinrichting te realiseren. Een inrichtingsplan omvat ook een uitvoeringsplan en financieringsprogramma dat verantwoordelijke partners voor uitvoering en financiering aanwijst en de taken op elkaar afstemt. Het financieringsprogramma brengt het kostenplaatje in beeld samen met de financieringsmodaliteiten.

Dit rapport betreft het inrichtingsplan “Schansbroek”. In dit inrichtingsplan worden de thema’s wateroverlast en verdroging alsook de recreatieve voorzieningen voor het gebied Schansbroek opgenomen.

Het inrichtingsplan “Schansbroek” is het eerste inrichtingsplan in uitvoering van het planprogramma “Stiemerbeekvallei”.

1.4 Inspraak en adviesprocedures

Het inrichtingsplan wordt ingevolge het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 opgemaakt door de Vlaamse Landmaatschappij, onder begeleiding van de planbegeleidingsgroep.

Het ontwerp van inrichtingsplan wordt, conform de regelgeving onderworpen aan een adviesprocedure. Deze adviezen kunnen het inrichtingsplan aanvullen of bijsturen.

In aanloop tot de officiële adviesprocedure werd bij de opmaak van dit ontwerp van inrichtingsplan Schansbroek voorbereidend overleg gepleegd met:

- Stad Genk
- Natuurpunt
- Agentschap voor Natuur en Bos Limburg
- Regionaal Landschap Kempen en Maasland
- Regionaal Landschap Lage Kempen
- Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) en Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijngedied (MBLM)

- Agentschap Wegen en Verkeer Limburg
- De Schans vzw
- Infrabel, NMBS-Holding

De adviesprocedure van dit inrichtingsplan vangt aan met de kennisgeving van het inrichtingsplan aan de Commissie voor Landinrichting. Dit gebeurde op 4 juli 2013, de adviesprocedure heeft gelopen tot 4 oktober 2013. Het ontwerp inrichtingsplan Schansbroek werd onderworpen aan het advies van de Bestendige Deputatie van de provincie Limburg en van de gemeenteraad van de Stad Genk. Daarbij heeft het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Genk een infoavond georganiseerd en het inrichtingsplan gedurende 30 dagen ter inzage gelegd in het stadhuis.

Op basis van deze adviezen maakte de Vlaamse Landmaatschappij onder begeleiding van de planbegeleidingsgroep dit eindvoorstel van inrichtingsplan op. Dit wordt geadviseerd door de Commissie voor Landinrichting, waarna het, bij positief advies, ter goedkeuring aan de minister bevoegd voor landinrichting wordt bezorgd.

1.5 Onderwerp van het inrichtingsplan

Planprogramma Stiemerbeekvallei

Het planprogramma Stiemerbeekvallei vormt het kader voor de realisatie van inrichtingsplannen opgenomen binnen het planprogramma.

Globaal genomen heeft het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei betrekking op belangrijke stad-land relaties, waarbij het belang van de omgevingskwaliteit en recreatie van en voor de bewoners van Genk en Diepenbeek centraal staan.

In het planprogramma "Stiemerbeekvallei" wordt de focus gelegd op drie thema's:

1. *Schansbroek, wateroverlast en verdroging.* In dit deelgebied, dat een mijnverzakkingsgebied is, stellen zich een aantal problemen met betrekking tot de waterhuishouding. Water kan niet meer naar de Stiemerbeek afwateren waardoor er wateroverlast optreedt bij de bewoners. Het waterniveau in delen van het natuurgebied, brongebied van de Stiemer, staat echter op een te laag niveau. Voorgesteld wordt om enkele maatregelen uit te werken die enerzijds het brongebied voldoende nat houden (dam, dempen grachten, persleiding), en die anderzijds de woonzone verder ontwateren (drainagegrachten). Hiervoor werd een hydrologische studie uitgevoerd, waarbij gezocht is naar win-win situaties voor omwonenden en natuur.
2. *Groen-Blauw netwerk als drager voor integraal waterbeheer en de ruimtelijke structuur.* Voor heel de Stiemerbeekvallei dient een natuurlijke en gevarieerde vallei, in samenhang met haar zijbeken ontwikkeld te worden. Door een sterke rechtekking van de Stiemerbeek en de sterke verstedelijking rondom de vallei zijn tal van problemen ontstaan (uitschuringen, rioleringsoverstorten die frequent in werking treden, versnippering, wateroverlast, inbuizingen ..). Via dit thema wordt voorzien enkele integrale, alsook puntsgewijze acties uit te voeren.
3. *Zachte recreatieve paden en route gebonden voorzieningen.* Het betreft hier de uitwerking van een netwerk voor zachte recreatie ter bevordering van de stad-land relaties. Acties zijn mogelijk van bron tot monding van de beekvallei. Dit thema heeft ook oog voor de landschappelijke inpassing van cultuurhistorische sites (motteruïne en schans).

Uitdagingen voor de Wijers

De uitdagingen voor de Wijers zijn op 24 mei 2012 gelanceerd. Dit is een visiedocument waarin de huidige 17 partners een gezamenlijke richting voor toekomstige ontwikkelingen in De Wijers uittekenden.

Deze vier uitdagingen zijn de volgende:

- *Uitdaging I: Het verleden begrijpen als basis voor toekomstige ontwikkelingen.*
Het landschap in De Wijers is een cultuurlandschap, hoofdzakelijk ontstaan door menselijk toedoen. De verhalen hierachter zijn een inspiratiebron om de bezoeker het landschap te laten ontdekken en beleven waarbij de diversiteit van het gebied in de verf gezet kan worden.
- *Uitdaging II: Het blauwgroene netwerk versterken*
Water is in verscheidene vormen prominent aanwezig in De Wijers. Door menselijke ingrepen in de loop van de jaren zijn de natuurlijke functies van het water voor mens en natuur in het gedrang gekomen. De duurzame herwaardering van het water in al zijn vormen is een prioriteit.
- *Uitdaging III: De schaarse ruimte slim benutten*
De aanwezigheid van diverse sectoren in De Wijers legt een hoge druk op het ruimtegebruik in de regio. Mede door de nood aan open ruimte is het van groot belang dat de aanwezige ruimte optimaal en duurzaam wordt benut wat in praktijk zal neerkomen op multifunctioneel ruimtegebruik.
- *Uitdaging IV: Evoluëren naar een duurzame en welvarende regio*
Buiten de zorg voor het welzijn van de burger in de Wijers en de ontwikkeling van de economie met speerpunten als toerisme en hernieuwbare energieopwekking, dient er op een duurzame manier omgegaan te worden met het extern gegeven van de klimaatsverandering en haar gevolgen. Dit moet steeds deel uitmaken van acties en/of projecten op het terrein.

De maatregelen van dit inrichtingsplan passen binnen deze uitdagingen.

Inrichtingsplan Schansbroek

Het inrichtingsplan Schansbroek kadert in het eerste en derde thema van het planprogramma Stiemerbeekvallei nl. het oplossen van de waterhuishoudingsproblemen in het Schansbroek voor natuur en bewoners, alsook het recreatief inrichten van het Schansbroek met o.a. recreatieve paden en oog voor landschappelijke inpassing van de Schans en omgeving.

Ter voorbereiding van het inrichtingsplan werd een studieopdracht uitbesteed aan ECOREM. Hierin werd een oppervlaktewater- en grondwatermodel opgemaakt en een optimaal scenario voor inrichting van de waterhuishouding opgesteld. Deze studie werd gefinancierd door de stad Genk en de Vlaamse Landmaatschappij.

2 Gebiedsanalyse

2.1 Projectsituering

Het projectgebied “Schansbroek” ligt in het oosten van het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei en vormt het brongebied van de Stiemerbeek. Het is ook helemaal in het oosten van het project de Wijers gelegen.

Schansbroek is gelegen in het noordoosten van de stad Genk, in de deelgemeente Waterschei. Het grenst in het noorden aan de voormalige mijnterreinen van Waterschei (André Dumont) waar momenteel het nieuwe bedrijventerrein ‘Thorpark’ wordt ontwikkeld. In het oosten grenst het projectgebied aan de gemeente As, in het zuiden aan de woonwijk Schansbroek (Schansbroekstraat en Hornssee), gelegen langs de N723 van Genk naar As met aan de overkant de bossen van Horensberg. In het westen tenslotte vormt de N744 of de André Dumontlaan de grens.

(Zie Kaart 1 en Kaart 2)

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ongeveer 70 ha.

Voor de realisatie van het inrichtingsproject is het noodzakelijk dat de oorspronkelijke perimeter van het planprogramma uitgebreid wordt en dat een aantal maatregelen kunnen gerealiseerd worden op gronden met bestemming *woongebied, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut*. Hiervoor is er een toelichtingsnota “wijziging van de perimeter” opgemaakt. Op deze manier wordt een samenhangend geheel gevormd voor het gebied Schansbroek. De Commissie voor Landinrichting heeft op 7 februari 2013 hiervoor een positief advies verleend.

In de uitwerking van dit inrichtingsplan wordt gewerkt met de nieuwe voorgestelde perimeter.

Er zijn verschillende herkenningspunten in en rondom het Schansbroek:

- De mijn van Waterschei (André Dumont) grenst aan de noordzijde van het gebied. Op verschillende plaatsen in het Schansbroek zijn het hoofdgebouw en de schachtblok te zien. De terrils, die op grondgebied As liggen, zijn tevens herkenbaar. Het voormalige mijnterrein wordt momenteel ingericht als hoogwaardig bedrijvenpark met wetenschapspark, het “Thorpark”. Het mijnterrein wordt doorkruist door het fietsroutenetwerk, centraal liggen er picknickzones en een reeks van regenwaterbuffers met vlonderpaden.
- Een lokaal voetbalveld en sportveld met omkleedruimte.
- Zone met gebruik van volkstuinten dat echter geen fraai uitzicht heeft.
- Als gevolg van de mijnactiviteiten zijn in het Schansbroek verschillende puinhopen zichtbaar. Eén ligt net achter de Schans, een tweede ligt centraal in het gebied. Het betreft zeer hoge puinhopen, die begroeid zijn met struiken en bomen.
- De schans te Waterschei, de enige overblijvende schans in Genk is gelegen aan het voetbalveld en speelterrein.
- Dwars door het gebied, van oost naar west loopt het hoogspanningsnetwerk van Elia. Geregeld wordt de zone onder de hoogspanningslijnen vrijgemaakt.
- Waar de Stiemerbeek in het verleden ontsprong ligt nu een kunstmatig aangelegde vijver, de Hornssee vijver.
- Het projectgebied wordt begrensd door N723 van Genk naar As, en de N744 van Zutendaal naar Hoevenzavel.
- In het gebied is er een lokale wandelroute aanwezig.

2.2 Gebiedsomschrijving

2.2.1 Fysische componenten

Het Schansbroek ligt aan de rand van het Kempisch Plateau. Als geografische streek maakt het deel uit van de Kempen. Bodemkundig is het gekenmerkt door (lemige) zandgronden. Via de oostelijke steilrand gaat het plateau over in de Maasvlakte. Het deel ten zuidwesten van het plateau behoort geomorfologisch gezien tot het pediment van Beringen-Diepenbeek. Het vormt de overgang tussen het Kempisch Plateau en de Demervallei. Als geografische streek behoort dit deel tot de Zuiderkempen. Het is eveneens gekenmerkt door (lemige) zandgronden.

De zuidwestelijke plateaurand van het Kempisch Plateau wordt naast een aantal droge valleien versneden door o.a. de Stiemerbeek die behoort tot het Scheldebekken.

In het Schansbroek zijn twee opvallende verhevenheden aanwezig; het betreft twee storten van mijnpuin, die nog steeds in het landschap aanwezig zijn.

De Schans zelf is door zijn omringende wal opvallend aanwezig op het digitaal hoogtemodel. Het diepste punt in het gebied is ongeveer 70 m en bevindt zich in het natuurgebied tegen de Schansbroekstraat. De oude loop van de Stiemer bevindt zich meer naar het noorden waardoor een natuurlijke afwatering niet meer mogelijk is (zie Hydrologie). Ook de woonwijk (Schansbroekstraat – Bolmeerstraat) is erg laag gelegen.

(Zie Kaart 3)

2.2.2 Geologie

Het projectgebied bevindt zich in het Kempisch bekken. Aan het oppervlak vinden we de quartaire terrasafzettingen van Rijn en Maas met een dikte van ca. 15-20 meter, grotendeels bestaande uit herwerkt grof zand en grind bovenaan al dan niet met een meer lemig alluvium. Hieronder vinden we de formatie van Bolderberg, bestaande uit het lid van Genk bovenaan (ca. 50 m dikte) en het Lid van Houthalen onderaan.

Steenkoolafzettingen zitten op minstens 550 m diepte in het Westphaliaan (Boven-Carboon). De dikke plantenrestenlagen in de toenmalige kust- en riviermoerassen, die later naar steenkoollagen evolueerden, konden zich ontwikkelen enerzijds door de voortdurende subsidentie van het moerassige gebied dat de bewaring van de plantenresten mogelijk maakte en anderzijds door de gunstige tropische omstandigheden van die tijd. Op hun noordwaartse drift bereikten deze gebieden tijdens het Boven-Carboon immers het evenaarsgebied. De latere steenkoolvelden ontwikkelden zich in deze warme tropische gebieden terwijl op het grote zuidelijke continent de grote ijskap van het Carboon-Perm ijstijdvak aanwezig was.

Begin 20ste eeuw kwam de eerste steenkoolproductie op gang. Door de onstabiele (watervoerende) deklagen zijn er mijnverzakkingen opgetreden die invloed gehad hebben op de hydrologie.

2.2.3 Bodem

De bodem in het gebied staat sterk in het teken van de voormalige mijnactiviteiten. Tijdens deze periode is er heel wat “gerommeld” in het gebied.

Het natuurgebied bestaat uit vochtige tot natte gronden met reductiehorizont op lemig zand en zand. In verschillende zones is een diepe antropogene humus A-horizont waarneembaar. Het zijn om die reden permanent natte bodems met winterwaterstand nabij het maaiveld (20-30 cm) en zomerwaterstand rond de 100 cm diepte. Soms zijn ze enkele weken overstroomd in de winter. De zone gelegen net langs het voormalige mijnterrein is volledig antropogeen.

De bodems gaan van zandlemig in het zuiden over naar zand in het noorden. In de “zuivere” zandgronden komt een weinig duidelijk of duidelijke humus en/of ijzer B- horizont voor.

(zie Kaart 4 en Kaart 6)

2.2.4 Hydrologie

Het Schansbroek vormt, samen met het bosgebied de Horensberg, het brongebied van de Stiemerbeek. Vlakbij ontspringt de Bosbeek, die in oostelijke richting naar de Maas stroomt. Het Schansbroek ligt in de deelgemeente Waterschei, voor het eerst vermeld als *Waterscheyde*. De naamgeving is afkomstig van de “waterscheiding”, de plaats waar het water oostwaarts naar het stroomgebied van de Maas vloeit, via de Bosbeek, en westwaarts naar het stroomgebied van de Schelde, via de Stiemerbeek en de Demer.

In het brongebied is een grote vijver aanwezig, de Hornssee. In het gebied liggen nog talrijke vijvers en moerasgebieden.

In het gebied is één waterloop aanwezig: de Stiemer. Dit is, binnen het projectgebied, een waterloop van derde categorie en valt volgens de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967 onder bevoegdheid van de stad Genk.

Ze vloeit zuidwestwaarts af in de richting van Winterslag om dan nabij Termien met de gekanaliseerde Dorpsbeek samen te vloeien. In haar benedenloop stroomt de Stiemer door het Ganzebroek van Diepenbeek samen met de Dautenbeek en Caetsbeek in de Demer, in de buurt van de universitaire campus van Hasselt. De Stiemer en Demer behoren tot het stroomgebied van de Schelde.

Door de exploitatie van de steenkoolmijn NV André Dumont wijzigde tijdens het interbellum de ondergrond. Mijnverzakkingen en de groeiende steenstorten belemmerden de natuurlijke loop van de bovenloop van de Stiemerbeek. Deze natuurlijke loop is nog zichtbaar in het natuurgebied. Water zocht zijn weg naar het diepste punt, waar een bemaling werd geïnstalleerd. Het water wordt van hier ondergronds verpompt naar het “begin” van de Stiemer, ter hoogte van het mijngebouw André Dumont. De Stiemerbeek werd in een open kanaal rechtgetrokken en verlaat ondergronds het mijnterrein van Waterschei waarna de beek aan de overzijde van de André Dumontlaan weer tevoorschijn komt.

Doordat het natuurgebied relatief hoger is komen te liggen staan vele moerassen en vijvers op een historisch laag peil.

Deze problematiek is tevens opgenomen als individueel project (signaalgebied) in het deelbekkenbeheerplan Boven - Demer.

(Zie Kaart 5)

2.2.5 Landschap en erfgoed

In de 16de eeuw werd er in Waterschei een kleine schans gebouwd om de inwoners te verdedigen (of verschansen) tegen de geweldplegingen van legertroepen en roversbenden, zodat bij gevaar hun gezinnen, bezittingen en vee opgevangen konden worden. De schansbewoners kozen zelf een schansmeester, die instond voor de algemene leiding, het financieel beheer, de rechtspraak en de militaire organisatie. Bij dreigend onheil luidde men de stormklok of werd op een hoorn geblazen, waarop de bewoners hun toevlucht zochten in de schans.

Oorspronkelijk had deze Schans een rechthoekige vorm van 43 op 65 meter. Ze werd opgericht bij de bron van de Stiemerbeek. Op de hoeken was ze voorzien van bastions.

De moerassige omgeving (het Schansbroek) moet een ideaal toevluchtsoord geweest zijn. Ook de schans van Waterschei dreigde te verdwijnen. Het terrein waarop de schans zich

bevindt, was sinds 1958 eigendom van de koolmijn van Waterschei, die er puin op stortte. Op 30 juli 1974 werd het gebied terug eigendom van de stad Genk die de nodige inspanningen leverde om dit unieke stukje ecologisch en cultuurhistorisch erfgoed te vrijwaren. Dit is de enige bewaarde schans van Genk. De ringgracht rond de schans is op enkele plaatsen aan het verlanden. De site komt ook landschappelijk niet ten volle tot zijn recht door de aanliggende parking, recreatievelden, landschappelijke structuren in de omgeving, enz.

Landschappelijk gezien ervaart men niet dat dit een beekvallei is door het geaccidenteerde terrein en door het visueel ontbreken van de Stiemerbeek. Deze is namelijk over een grote lengte ingebuisd.

2.2.6 Natuur en bos

Het gebied Schansbroek is een nat tot zeer nat natuur - en landschapsgebied met voornamelijk antropogene bodems en natte (lemige) zandbodems. Er komen voornamelijk natte graslanden en broekbossen voor. Daarnaast zijn er ook enkele vijvers die als bezinkingsbekken voor de steenkoolmijnen zijn gebruikt. Deze hebben geen goed ontwikkelde vegetatie, maar wel een ruime rietzoom.

Uit de vegetatiekartering van de biologische waarderingskaart versie 2 blijkt dat van de totale oppervlakte van het projectgebied (ongeveer 70 ha):

- ongeveer 1/3de gekarteerd is als biologisch zeer waardevol. Het gaat hier voornamelijk om oligotroof elzenbos met veenmossen, nitrofiel alluviaal elzenbos, rietvegetatie, eutrofe plassen met natuurlijke oevers, eiken-berkenbos, pioniersvegetaties en een verlaten spoorweg met interessante bermvegetatie;
- 1/4de gekarteerd is als biologisch minder waardevol (vnl. bebouwing),
- 1/5de gekarteerd is als biologisch waardevol. Het gaat om verruigde graslanden (met struik of boomopslag), soortenrijk permanent cultuurgrasland met relicten van halfnatuurlijke graslanden en struweelopslag;
- 1/5de gekarteerd is als een complex van biologisch waardevolle en biologisch zeer waardevolle elementen. Het gaat hier om rietvegetaties, vochtige licht bemeste graslanden gedomineerd door russen en pioniersvegetaties allerlei en soortenrijke ruigten;
- de overige oppervlakte is gekarteerd als complex van biologisch minder waardevolle en biologisch waardevolle elementen en complex van biologisch minder waardevolle, biologisch waardevolle elementen en biologisch zeer waardevolle elementen.

Uit een analyse van de gegevens van de boskartering van 2001 blijkt dat de boomsoort in het bebost gebied bestaat uit loofhout, ander dan populier of mengingen. De natte bossen worden deels gedomineerd door zwarte els en deels door ruwe berk. Andere boomsoorten zijn wilg, ratelpopulier, wilde lijsterbes en zomereik. In de struiklaag komen Gelderse roos, gewone vlier, braam, wilde kamperfoelie en hop voor. De meest voorkomende boomsoorten in de droge bossen (t.h.v. het voormalige mijnsteen- en gronddepot) zijn ruwe berk, lijsterbes, zomereik, sporkehout en acacia.

(Zie Kaart 6, Kaart 7, Kaart 8)

2.2.7 Archeologie

Binnen de projectperimeter vinden we slechts twee *gekende* archeologische locaties nl. een vindplaats van 5 gepolijste vuurstenen bijlen uit het Neolithicum (4900/5300 – 2000 v. Chr.) centraal in het gebied en het eerder vermelde landschappelijk cultuurhistorische relict 'de Schans'. Dat het gebied wel van belang is geweest in het verleden wordt duidelijk indien we uitzoomen en de directe omgeving bekijken. Net ten oosten van de perimeter werd een late bronstijd/vroege-ijzertijd urnenveld (ca. 1100-500 v. Chr.) met grafheuvels aangetroffen bij

heideontginning (aan de grens met As). Ten zuidwesten aan de Dumontlaan werd eveneens een ijzertijd urnengravelveld (ca. 500 v. Chr.) aangetroffen. Deze graven velden duiden op nederzettingen in de onmiddellijke buurt.

Net tegenover het laatstgenoemde graven veld ligt de motteruïne van Staelen, in vogelvlucht zo'n 2 km van de schans verwijderd, daterende uit de 14de eeuw en bestaande uit de fundering van een vierkante toren die vermoedelijk een houten bovenbouw had. Men vermoedt dat eerst de toren gebouwd werd en dat daarna de aarden wal werd aangehoogd. Zoals al vermeld blijkt uit de bodemkaart duidelijk dat het gebied binnen de perimeter vrij nat is waarbij een groot deel reeds verstoord werd door de mijnactiviteit. Toch blijft het mogelijk dat er zich archeologische waarden bevinden in het onverstoorde deel van het gebied. Daarom zal er afhankelijk van de bodemverstorende maatregelen aan randvoorwaarden moeten voldaan worden om geen archeologische waarden ongedocumenteerd verloren te laten gaan.

2.2.8 Socio-economische aspecten

2.2.8.1 Demografie

Een demografisch overzicht voor het Schansbroek is bekomen via de wijkmanager van de stad Genk. Het betreft de straten Boommeerstraat, Hornssee, Schansbroekstraat, alsook de huizen van de André Dumontlaan die met hun rug richting Schansbroek liggen, tussen de mijn en de Boommeerstraat.

In 2012 wonen hier 493 mensen. Hiervan is 19,2 % jonger dan 20 jaar en 19 % ouder dan 60 jaar. Er zijn slechts een aantal kinderen jongeren dan twee jaar. Dat is minder dan het Genkse gemiddelde, hetgeen er op wijst dat de Schansbroek op dit moment geen jonge wijk is. Anderzijds scoort de wijk ook onder het Genkse gemiddelde voor 60plussers.

2.2.8.2 Landbouw

Volgens de perceelregistratie van het Agentschap Landbouw en Visserij en de databank van de mestbank van de VLM van 2011 zijn er binnen de perimeter 5 percelen in landbouwgebruik. Het gaat in totaal over 3,86 ha. Deze zijn allemaal geregistreerd als 'grassen in natuurbeheer' door Natuurpunt Beheer.

Daarnaast zijn verschillende weides in gebruik als paardenwei. Het gaat hier over particulier gebruik. Aangifte dient slechts te gebeuren wanneer er meer dan 2 ha gebruikt wordt of meer dan 10 paarden aanwezig zijn.

2.2.8.3 Recreatie

Er is momenteel een bewegwijzerde wandellus aanwezig in het gebied. Er ontbreken echter enkele wegwijzers en de route is op sommige plaatsen niet meer goed toegankelijkheid door natte zones in het gebied of door het dichtgroeiende van het (knuppel)pad. Dit kan er op wijzen dat deze wandellus momenteel onvoldoende wordt gebruikt.

Binnen het gebied bevindt zich het Mountainbikenetwerk Midden-Limburg dat gebruik maakt van een pad tegen de spoorweg aan. De provincie wenst dit netwerk te behouden.

In de omgeving van het gebied bevindt zich het terrein voor gemotoriseerde sporten Horensbergdam. Karting Genk is in samenspraak met de terreinbeheerders en stad Genk een masterplan voor de volledige site aan het opmaken. Het studie bureau Creosum heeft deze opdracht toegewezen gekregen.

Er ligt momenteel ook een voetbalplein en basketbalveld (asfalt) in het gebied. Deze zone is goed onderhouden, maar er wordt nog enkel zondagvoormiddag gespeeld. Dit plein wordt (gedeeltelijk) onderhouden door de stad. Op ruimtelijk niveau zijn er geen problemen aangezien dit op het gewestplan is aangeduid als recreatiegebied.

2.2.8.4 Eigendommen van overheden

De stad Genk is eigenaar van de meeste percelen waarop in dit inrichtingsplan maatregelen voorgesteld worden.

Alle percelen van het erkende natuurreservaat zijn eigendom van Genk en in beheer gegeven bij Natuurpunt beheer vzw. (Zie Kaart 9)

2.3 Juridische en beleidsmatige aspecten

Tabel 1: Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
RUIMTELIJKE ORDENING		
Bestemmingen, voorschriften en vergunningen		
▪ Gewestplan	☒	Algemeen relevant
▪ Bijzondere plannen van aanleg (BPA's) en algemene plannen van aanleg (APA's)	☐	Geen BPA's of APA's binnen het projectgebied die relevant zijn voor het project
▪ Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)	☒	Binnen het projectgebied zijn RUP's van toepassing Gemeentelijk RUP mijnterrein Waterschei Net buiten het projectgebied zijn een aantal RUP's van toepassing of in opmaak (zie 2.3.1)
▪ Stedenbouwkundige vergunning	☒	Relevant voor de uitvoering van vergunningsplichtige werken
Ruimtelijke structuurplannen		
▪ Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	☒	Algemeen relevant
▪ Provinciale ruimtelijke structuurplannen	☒	Ruimtelijk structuurplan Limburg
▪ Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen	☒	Ruimtelijk structuurplan stad Genk
BODEM		
Decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen		
▪ Voorwaarden m.b.t. bagger- en ruimingsspecie en uitgraven bodem	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
Decreet betreffende de bodemsanering en de bodembescherming		
▪ Voorwaarden en procedures m.b.t. grondverzet en verontreinigde gronden	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
Erosiebesluit		
▪ Tegengaan bodemerrosie / erosiebestrijdingsplannen	☐	Binnen het projectgebied zijn geen erosiegevoelige gronden.
GROND- EN OPPERVLAKTEWATER		
Decreet integraal waterbeleid		
▪ Bekkenbeheerplannen en Deelbekkenbeheerplannen	☒	Bekkenbeheerplan Demerbekken Deelbekkenbeheerplan Boven-Demer
▪ Stroomgebiedbeheerplannen	☒	Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
		Het projectgebied valt niet binnen een speerpuntgebied in het kader van de stroomgebiedbeheerplannen
▪ Overstromingsgebieden oeverzones /	☒	Binnen het projectgebied zijn er geen overstromingsgebieden of oeverzones aangeduid De zone Schansbroekstraat/Hornzee vormt wel een overstromingszone op de kaart van de overstromingsgevoelige gebieden.
▪ Watertoets	☒	De watertoets is van toepassing op dit project
Wet op de onbevaarbare waterlopen		
▪ Categorisering van waterlopen en machtiging voor het werken aan waterlopen	☒	Er worden geen werken voorzien aan onbevaarbare waterlopen. Er worden wel werken voorzien op waterlopen buiten categorie (o.a. grachten).
Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer		
▪ Bescherming waterwingebieden	☐	Er komen geen waterwingebieden voor binnen de invloedssfeer van het project
▪ Grondwaterwinningen	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen
Decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging van nitraten uit agrarische bronnen (Mestdecreet)		
▪ Bemestingsnormen	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen
Beleidsplannen visies en projecten		
▪ Beleidplannen, visies en projecten m.b.t. grond- en oppervlaktewater	☐	Ecohydrologische studie Schansbeemden en Schansbroek (2012, VLM)
NATUUR EN BOS		
Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet)		
▪ Zorgplicht / standstill / soortenbescherming	☒	Algemeen relevant
▪ VEN	☐	Er komen geen VEN-gebieden voor binnen de perimeter van het project. Aangrenzend aan het projectgebied is wel VEN-gebied 413 "De Klaverberg en Heiderbos" gelegen.
▪ Speciale beschermingszones	☐	Er komen geen speciale beschermingszones voor binnen de invloedssfeer van het project.
▪ Strikt te beschermde soorten (bijlage 3 Natuurdecreet)	☐	Binnen het projectgebied zijn geen gekende waarnemingen van strikt te beschermen soorten.
▪ Vlaamse of erkende reservaten	☒	Binnen het projectgebied maken een groot aantal percelen deel uit van het Erkend Natuurreservaat Stiemerbeekvallei. Het terrein wordt beheerd door Natuurpunt Beheer vzw.
▪ Natuurrichtplan	☐	Geen natuurrichtplan opgemaakt binnen het projectgebied
Bosdecreet		
▪ Bosbeheerplan	☒	Binnen het projectgebied zijn een aantal percelen opgenomen in een (beperkt) bosbeheerplan
▪ Bosreservaten	☐	Binnen het projectgebied liggen geen bosreservaten
▪ Algemene verbodsbepalingen	☐	Er worden geen werken voorzien in bossen waarvoor een machtiging van het bosbeheer vereist is
▪ Ontbossingen	☐	Het project omvat geen ontbossingen

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
▪ Kappingen	☒	Relevant op niveau uitvoering werken. Voor het uitvoeren van kappingen zal indien nodig een machtiging worden aangevraagd aan het bosbeheer
▪ Toegankelijkheid	☒	Indien er wijzigingen aan de toegankelijkheid van de bossen worden voorzien, zal een aanpassing gebeuren.
Veldwetboek		
▪ Bebossing van agrarische bestemmingen	☐	Het project omvat geen bebossing van agrarische bestemmingen
Beleidsplannen visies en projecten		
▪ Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos	☒	Geen voor het project relevante initiatieven aanwezig
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE		
Decreet betreffende de landschapszorg		
▪ Beschermde landschappen	☐	Het projectgebied grenst ten noorden aan het beschermd landschap steenkoolterills van Waterschei.
▪ Zorgplicht ankerplaatsen en erfgoedlandschappen	☒	Binnen het projectgebied is er een kleine zone gelegen in de ankerplaats "Mijnsite Waterschei, Klaverberg en Heiderbos"
Decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten		
▪ Beschermde monumenten	☐	Binnen het projectgebied zijn geen beschermde monumenten aanwezig
▪ Beschermde stads- en dorpsgezichten	☐	Binnen het projectgebied zijn geen beschermde stads- en dorpsgezichten aanwezig
Beleidsplannen visies en projecten		
▪ Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. landschap	☒	Natuurontwikkelingsplan Schansbroek – Genk, Van Heukelom (2001)
ARCHEOLOGIE		
Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium		
▪ Meldingsplicht	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
▪ Stedenbouwkundige vergunning – advies erfgoedconsulent	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
▪ Archeologische monumenten en zones	☒	Binnen het projectgebied zijn geen archeologische monumenten of zones aanwezig
LANDBOUW		
Randvoorwaarden gemeenschappelijk landbouwbeleid		
▪ Randvoorwaarden m.b.t. ruilen en/of herverkaveling van gronden in landbouwgebruik	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen of uit te voeren maatregelen
RECREATIE		
▪ Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. recreatie en toerisme	☒	Recreatiestudie – De Wijers (VLM, 2013)
JACHT		
Jachtdecreet		
▪ Jachtrechten	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
MILIEUBELEID		
▪ Provinciale en gemeentelijke Milieubeleidsplannen	☒	Milieubeleidsplan Provincie Limburg 2010-2013 en Leefmilieubeleidsplan 2005-2009 van de stad Genk
▪ Mer-(screenings)plicht	☐	Het project omvat geen mer-plichtige activiteiten
MOBILITEIT		
▪ Mobiliteitsplannen	☒	Het mobiliteitsplan Genk dateert uit 1999 en is niet meer relevant voor het projectgebied. Een nieuw plan is in opmaak. I.k.v. de ontwikkeling van het voormalige bedrijventerrein (Thorpark) werd een MER en RUP opgemaakt. Hierin werd de mobiliteit van de bedrijvensite bekeken.
OVERIGE RELEVANTE RANDVOORWAARDEN		
▪ Voor het project relevante overige gebiedsgerichte visies, plannen of projecten	☒	Ontwikkeling Thorpark als hoogwaardig bedrijventerrein
▪ Aanwezigheid van leidingen	☒	Toelichting: mogelijk relevant in geval van grondwerken in gebieden met omvangrijke leidingstraten (b.v. grote gasleidingen).

2.3.1 Ruimtelijke ordening

Bestemmingen, voorschriften en vergunningen

Op Kaart 10: Gewestplan worden de ruimtelijke bestemmingen binnen het projectgebied weergegeven.

Gewestplan Hasselt-Genk (03/04/79) - gewijzigd op 27/04/94, 30/04-96, 6/10/2000

In het projectgebied komen de volgende gewestplanbestemmingen voor:

- natuurgebied
- gebied voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut
- gebied voor dagrecreatie
- gebied voor duurzame stedelijke ontwikkeling
- en woongebied

Gewestelijk RUP Regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk – in opmaak

Het Vlaams Gewest bakent de perimeter van het regionaal stedelijk gebied af. Het doel van de afbakening van de regionaal stedelijke gebieden is enerzijds de versterking van het buitengebied en anderzijds het tegengaan van de versnippering ervan door een meer optimaal gebruik van de stedelijke structuur.

In het RSV zijn 13 grootstedelijk, regionaal stedelijke of andere specifieke stedelijke gebieden op Vlaams niveau geselecteerd. Voor de afbakening van het regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk is het afbakeningsproces, dat kan gezien worden als een onderzoeksfase die voorafgaat aan de opmaak van het gewestelijk RUP regionaal stedelijke gebied Hasselt-Genk nog lopende.

In juli 2010 werd door RWO - Afdeling Ruimtelijke planning een afbakeningsvoorstel en een ruimtelijk onderzoeksrapport uitgewerkt ter voorbereiding van het plan-Mer van het regionaal stedelijk gebied Hasselt – Genk. In mei 2011 werd in opdracht van RWO een kennisgevingsdossier opgesteld. De Dienst MER heeft op 19 oktober 2012 richtlijnen opgesteld die de initiatiefnemer moet volgen bij het opstellen van het milieueffectrapport.

Het projectgebied Schansbroek ligt in de voorlopige afbakeningsperimeter van het regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk. De *relevante concepten* (vanuit het afbakeningsvoorstel) voor het regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk zijn:

- Stedelijk gebied van water, groen en open ruimte

De samenhang tussen de bebouwde en de onbebouwde ruimte moet behouden blijven en versterkt worden. Water en groen moeten zichtbaar, voelbaar en aanwezig zijn in het stedelijk gebied.

Specifieke aandacht gaat naar de doortocht van beekvalleien doorheen het stedelijk gebied, zoals de Demervallei doorheen Hasselt en de vallei van de Stiemerbeek doorheen Genk. Om de zichtbaarheid en beleving van deze stedelijke natuurelementen in de stad te verhogen, worden de valleien ruimtelijk zoveel mogelijk open gehouden/gemaakt. De valleien bieden een aantal laagdynamisch-recreatieve potenties (stedelijk landschapspark of als drager van verbindingen voor langzaam verkeer), maar de ecologische waarde primeert.

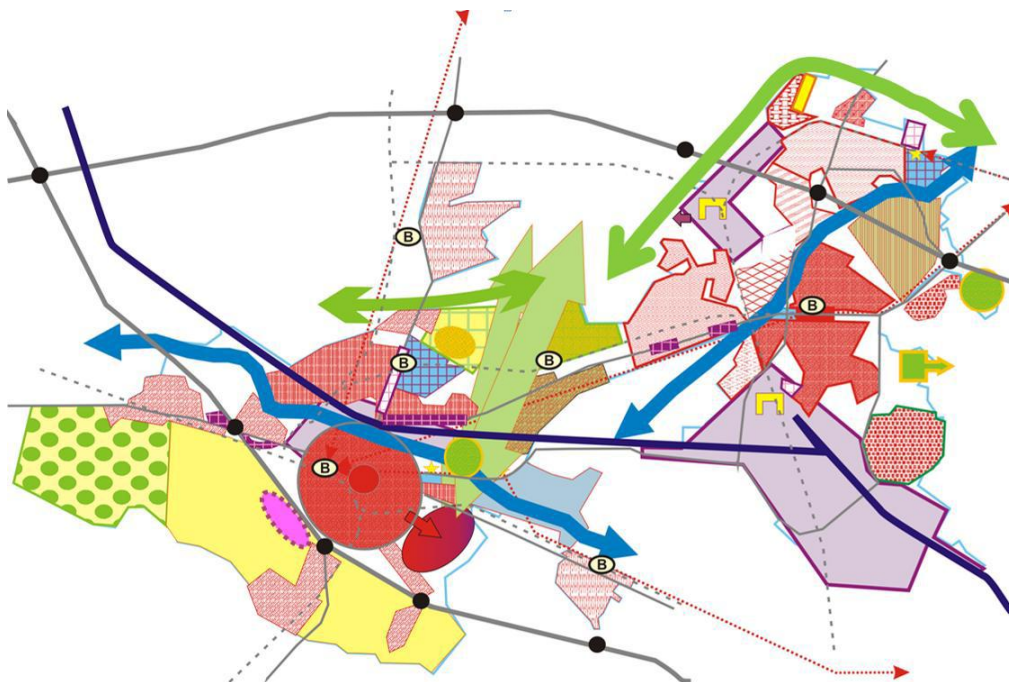
- Een multimodaal ontsloten stedelijk gebied

Er wordt niet alleen ingezet op de wegontsluiting, maar eveneens op de ontsluiting via spoor (openbaar vervoer) en water:

Het geplande sneltramlijnnet van De Lijn (Spartacusproject), met in eerste instantie een lijn van Hasselt via Diepenbeek naar Lanaken/Maastricht en daarna een tweede lijn van Hasselt via Genk naar Maasmechelen en een derde lijn van Hasselt via Zonhoven naar Overpelt/Neerpelt en Lommel. Optioneel wordt op lange termijn ook een 'lus/zijtak' voorzien in Genk, ter ontsluiting van onder meer Waterschei (zie ook verder GRUP De Lijn).

- Wonen in variatie en menging

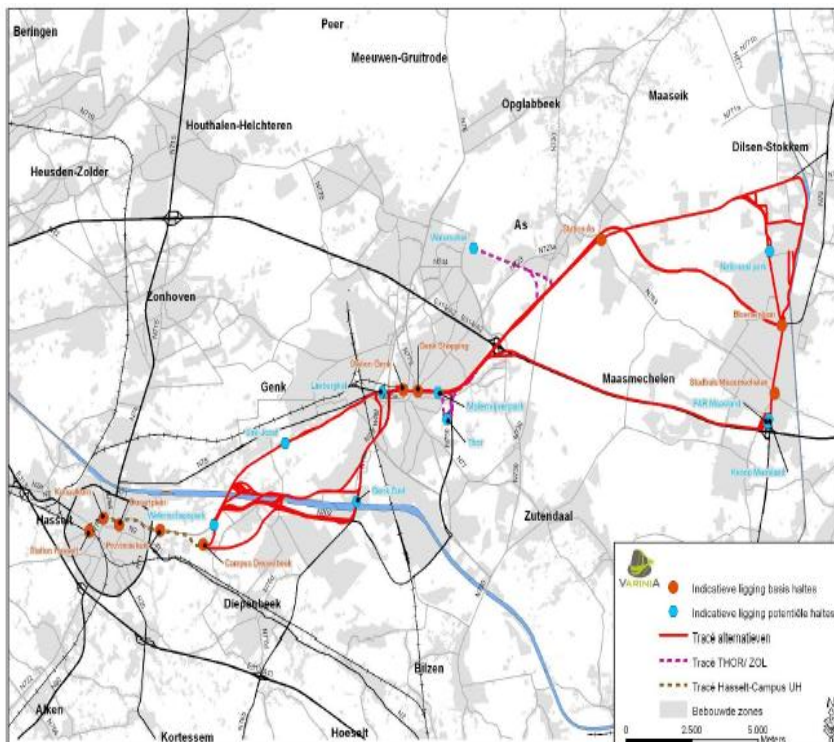
Daarnaast gaat ook specifieke aandacht naar de plekken waar de natuurlijke structuur het stedelijk gebied binnendringt. Het gaat dan onder meer om de Demervallei in Hasselt of de vallei van de Stiemerbeek in Genk. Het zichtbaar maken van deze valleien in het stedelijk weefsel is een uitgangspunt in het stedelijk gebiedsbeleid voor Hasselt-Genk. Nieuwe ontwikkelingen grenzend aan deze valleien kunnen slechts gebeuren voor zover de ruimtelijke en ecologische draagkracht ervan worden gerespecteerd.

Figuur 1: Hypothese gewenste ruimtelijke structuur GRUP Hasselt - Genk

Gewestelijk RUP Spartacus: Lijn Hasselt – Genk – Maasmechelen – in opmaak

Tussen Genk en As wordt de mogelijkheid onderzocht om een aftakking te realiseren richting Waterschei. Vanaf de N75 wordt een boog gerealiseerd om zo aan te takken op spoorlijn 21a. (zie paarse streepjeslijn op Figuur 2), het betreft een enkelspoor. Op deze manier kan een halte voorzien worden ter hoogte van het stadion van voetbalclub KRC Genk, eindpunt van dit tracé.

Figuur 2: RUP Spartacus – indicatieve situering van de basishaltes en de potentiële haltes

BPA De Schans (KB dd.04/09/85) – werd gevat door de gewestplanwijziging van 27/04/94 waarbij de voorschriften strenger werden dan in het BPA.

Gemeentelijk RUP Waterschei DSO - goedkeuring 26/06/08 (BS 05/08/08)

De westelijke projectgrens van Schansbroek overlapt gedeeltelijk met het gemeentelijke RUP – mijnterrein Waterschei. Het gebied wordt volgens dit RUP aangelegd als een hoogwaardig bedrijventerrein. Het hoogwaardig bedrijvenpark wordt in een aantal deelgebieden ontwikkeld. Dit RUP wordt gesitueerd in *Kaart 11: RUP Waterschei*. De voor het projectgebied Schansbroek relevante deelgebieden en verordenende grafische bepalingen zijn:

deelgebied 1 – omvattende parkaanleg met hoofdstructuur (artikel 7, 8, 9):

- Art. 7 - B Bospark

Oost-west van de cité naar de vallei van de Stiemerbeek wordt een bospark - waterpark aangelegd. Het bospark - waterpark heeft een gesloten karakter en wordt als park aangelegd, dit impliceert een recreatief medegebruik. Er wordt ruimte gecreëerd voor elementen van het integraal waterbeheer. Retentiebekkens, hemelwaterinfiltratiezones, bufferzones en andere noodzakelijke waterhuishoudkundige ingrepen worden ontwerpmatig verweven in het parkgegeven.

- Art. 8 - SP buffer tegen spoorzone

De bufferzone bestaat uit streekeigen beplanting en sluit aan bij het globale concept van de parkinrichting.

- Art. 9 - N- natuurgebied

De vallei van de Stiemerbeek en het aansluitende gebied, zoals door de reliëfovergangen bepaald, worden als natuurgebied bestemd.

Dit gebied is bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu. Binnen dit gebied zijn bosbouw, landbouw, natuureducatie, zachte recreatie en waterbeheersing mogelijk als ondergeschikte functies voor zover de ruimtelijk - ecologische draagkracht daardoor niet in het gedrang komt.

- Art. 14 zoekzone verbinding zacht verkeer (oranje pijl met symbool FV in overdruk)

Dit zijn prioritaire voetgangers- en fietsersdoorgangen die het gebied in ruime zin doorloopbaar moeten maken. Het zijn verbindingen voor zacht verkeer (voetgangers, fietsen, ...) verplicht uit te voeren tussen de gebieden die door de pijlen op plan aangeduid worden.

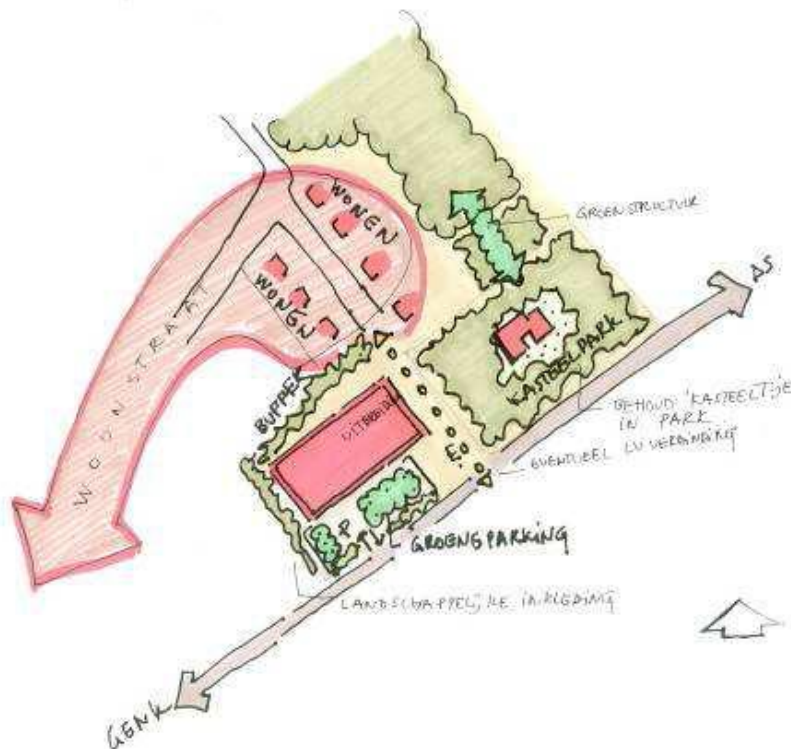
De verbindingen voor zacht verkeer horen bij het openbaar domein.

Daarnaast grenst het plangebied aan volgende zones:

- deelgebied 1: art. 6 (opslag mijnsteen): op het terrein is een permanente zone voorzien waar mijnsteen kan gedeponerd worden;
- deelgebied 5: art. 4 (bedrijven type C): dit zijn bedrijven met een grote ruimtebehoefte, (10-20 Ha per bedrijf) die zich voornamelijk richten naar productie, verkoop en beheer, sterk publieksgerichte bestemmingen hebben en een goede aansluiting op de hoofdontsluitingswegen van het terrein;
- deelgebied 6: art.5 (wetenschapspark) richt zich naar hoogtechnologische kennisintensieve bedrijven waar vooral onderzoek en ontwikkeling aan bod komen;

Gemeentelijk RUP zonevreemde bedrijven te Genk - (def vastgesteld door gemeenteraad op 15/10/09, BD 29/07/10, BS 09/09/10) deelplan Gerrits-Bormans

Het deelplan Gerrits-Bormans (handelspand Maaseikerbaan 173) grenst ter hoogte van de straat Hornssee aan het projectgebied Schansbroek.

Figuur 3: RUP gewenste ruimtelijke structuur Gerrits-Bormans

In de stedenbouwkundige voorschriften krijgt het deelgebied de volgende bestemming: artikel 10: Uitgesteld woongebied Hornssee.

Dit gebied is bestemd voor de uitgestelde ontwikkeling van een woongebied. Activiteiten die de ontwikkeling van het woongebied hypothekeren zijn niet toegelaten. De op plan aangeduide zone *non-aedificandi* wordt gevrijwaard van bebouwing en het gebruik van deze zone als potentiële trage weg tussen het binnengebied en de Maaseikerbaan wordt niet gehypothekeerd. De nieuwe woningen in het binnengebied moeten ontsloten worden via Hornssee. Een nieuwe ontsluitingsweg naar de N723 (Maaseikerbaan) is niet toegestaan. Om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen is het wenselijk dat een verantwoord groenbeheer op de niet-bebouwde gebieden toegepast wordt.

De bestemmingen en bijbehorende voorschriften van de plannen van aanleg en RUP's vormen een belangrijk beoordelingskader voor het toekennen van stedenbouwkundige vergunningen. Voor bepaalde werken in uitvoering van dit project zal een stedenbouwkundige vergunning nodig zijn.

Binnen het projectgebied zijn er geen herbevestigde agrarische gebieden.

Ruimtelijke Structuurplannen

Vlaanderen

Op 17 december 2010 heeft de Vlaamse regering de tweede gedeeltelijke herziening van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen definitief vastgesteld (BS 18/04/2011).

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen behoort Genk tot het *regionaal-stedelijk gebied Hasselt-Genk*. Dit gebied is:

- economisch knooppunt in het economisch netwerk van het Albertkanaal.
- onderdeel van het stedelijk netwerk op Vlaams niveau nl. het Limburgs Mijngedebied. Structuurbepalend zijn hier de mogelijkheden van de ruimtelijke reconversie in functie van het mijnpatrimonium, de economische structuur langs infrastructuurassen en de versterking van de stedelijke structuur. De rol van dit gebied ligt vooral in de versterking van een stedelijke en economische structuur op Vlaams niveau.
- onderdeel van het grensoverschrijdend stedelijk netwerk Maastricht-Heerlen-Hasselt/Genk-Aken-Luik.
- economisch knooppunt in het economisch netwerk van het Albertkanaal.

De *poort Genk* is geselecteerd als internationaal georiënteerd multimodaal logistiek park buiten de zeehavens. De klemtoon van ontwikkeling van poort Genk ligt o.a. op :

- optimalisatie, inbreiding en hergebruik van de bestaande voorraad bedrijventerreinen;
- de ruimtelijke ontwikkeling wordt begrensd door structuurbepalende elementen van het buitengebied.

Over het projectgebied *Schansbroek* worden in het structuurplan geen specifieke uitspraken gedaan.

Provincie Limburg

Het ruimtelijk structuurplan provincie Limburg (RSPL, MB 12/02/03) is geactualiseerd (MB 23/07/12; BS 6/09/12).

Het projectgebied ligt in de deelruimte Hasselt-Genk van de hoofdruimte "netwerk Midden-Limburg". Bij het informatief gedeelte van de actualisatie van het RSPL wordt vermeld dat :

- de afbakening van het regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk lopende is.

- De Wijers (vijvergebied Midden-Limburg) geselecteerd is als Strategisch Project. De Vlaamse Overheid investeert hier in het in het oplossen van ruimtelijke knelpunten en in het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit op het terrein. Schansbroek maakt deel uit van dit Strategisch Project.

Over het projectgebied Schansbroek zelf worden geen richtinggevende uitspraken gedaan noch belangrijke selecties gemaakt in de bindende bepalingen.

De perimeter van het projectgebied overlapt ten dele met de zoekzone voor de provinciale natuurverbinding “NVB 24 Genk, As, tussen Maten via Zonhoverheide en bossen ten noorden van Horensberg”.

In de omgeving van het projectgebied is volgende onderdeel vermeldenswaardig:

- gewenste landschappelijke structuur: mijnterril van Waterschei als bak en mijnschacht van Waterschei als onderdeel van een bakenseeks.

Stad Genk

Het gemeentelijk structuurplan Genk (door de gemeenteraad definitief vastgesteld op 15/12/05, door de Bestendige Deputatie op 09/03/06 goedgekeurd, publicatie BS 27/03/06)

In de richtinggevende bepalingen is het projectgebied Schansbroek gedeeltelijk opgenomen in de deelruimte “de Gordel” en gedeeltelijk in de deelruimte “Woonpark”.

Deelruimte Gordel

De visie voor deze deelruimte is dat ze ruimte biedt aan grootschalige economische en recreatieve regionale inplantingen. Een groot deel van de Gordel wordt vorm gegeven door grote eenheden natuur. Het gordelgebied begrenst het stedelijk gebied en remt en beheerst de suburbanisatie. De natuurlijke waarden in de Gordel worden gevormd door de nabijheid van grote eenheden natuur. Een verdere toename van de bebouwing of verharding van de Gordel door het wijzigen van bestemmingen is niet wenselijk. De bestaande open ruimte wordt maximaal gevrijwaard en waar mogelijk versterkt door afbouw en herlokalisatie van niet gewenste structuren. Aanwezige woonuitbreidingsgebieden worden voorlopig niet aangesneden.

Deelruimte Woonpark

De deelruimte wordt gekenmerkt door haar uitgesproken groen karakter. De visie voor deze deelruimte is dat het groene karakter wordt versterkt. De deelruimte wordt ontwikkeld tot een ecologisch waardevol gebied, geënt op de ecologische verbindingzone gelegen langs de berm van de snelweg. Dit bevordert de ecologische wisselwerking tussen het Park Hoge Kempen en de bosgebieden van het park Midden Limburg.

Belangrijk voor het projectgebied is de gewenste natuurlijke structuur: de Stiemerbeekvallei als lokale ecologische verbinding.

De beekvallei van de Stiemer ontspringt op het Kempisch plateau en doorsnijdt het verstedelijkt gebied van Genk van noord naar zuid. De vallei is bijna volledig ingesloten door bebouwing en wordt regelmatig doorsneden door wegeninfrastructuur.

Het valleigebied is een waardevolle natte natuurverbinding doorheen de stad.

Algemeen kan gesteld worden dat de ecologische waarde van het valleigebied primeert. Een natuurlijke inrichting en maximale vrijwaring van bebouwing is gewenst. Een natuurlijke inrichting impliceert dat het valleigebied voldoende breed wordt opgevat, waardoor de mogelijkheid blijft bestaan een hermeandering te realiseren en, weliswaar gecontroleerd of gestuurd, natuurlijke overstromingen op te vangen. Een natuurlijk, meanderend verloop met zachte oevers verhoogt de ecologische en esthetische waarde van de beek. De overgang van nat naar droog resulteert in verschillende biotopen voor plant- en diergemeenschappen.

Bij acties en maatregelen voor de gewenste ruimtelijke structuur wordt melding gemaakt van onderzoek naar de mogelijkheden van het ecologisch inrichten van restructuur.

Volgende bindende bepalingen of ruimtelijke kernbeslissingen (RKB) uit het gemeentelijk structuurplan van Genk hebben betrekking op het projectgebied:

- RKB 3: selectie van lokale natuurelementen, o.a. beekvalleien als lokale ecologische verbinding: de Stiemerbeek
- RKB 9: selectie van locaties voor economische activiteiten : "mijnterrein Waterschei - hoogwaardige bedrijvigheid"
- RKB 20: opmaken van een BPA/RUP voor het mijnterrein Waterschei
- RKB 26: opmaken van een BPA/RUP voor de geselecteerde lokale natuurelementen (zie RKB 3)
- RKB 29 : opmaken van een BPA/RUP voor de Stiemerbeekvallei (in functie van de gewenste 'groene dooradering' van de vallei doorheen Genk).

2.3.2 Water

Decreet integraal waterbeleid

Het projectgebied maakt deel uit van het bekken van de Demer en van het deelbekken Boven - Demer.

Deelbekkenbeheerplan Boven-Demer

In het bekkenbeheerplan is het belang van de herwaardering van de Stiemer en Oude Stiemer opgenomen. Door de rechttrekking van de Stiemer traden er sterke uitschuringen op. Vismigratieknelpunten versnipperen de waterloop en vormen een barrière voor opwaarts zwemmende vissen. Door de hoge overstortfrequenties van de vele overstorten is de waterkwaliteit slecht. Een algemene herwaardering van de Stiemer wordt nagestreefd, vanaf het brongebied tot de monding in de Demer.

Watertoets

De watertoets houdt in dat door de bevoegde overheid bij de beslissing over een vergunning, plan of programma, rekening gehouden wordt met de mogelijke nadelige gevolgen ervan voor het watersysteem en voor de functies die het watersysteem vervult. Zij kan zich daarbij laten bijstaan door het advies van de betrokken waterbeheerder.

Dit inrichtingsplan landinrichting is watertoetsplichtig. In dit plan worden de mogelijke effecten van het project op het watersysteem reeds zoveel mogelijk in beeld gebracht (zie 6.1). Ook voor vergunningplichtige werken in uitvoering van dit plan is de watertoets van toepassing.

Wet op de onbevaarbare waterlopen

De categorisering van waterlopen is weergegeven op Kaart 5. Voor het uitvoeren van bepaalde werken aan onbevaarbare waterlopen is een machtiging vereist van de bevoegde overheid. Welke overheid bevoegd is, hangt af van de categorie.

Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. water

Project de Wijers: Hydrologische studie Schansbeemden en Schansbroek (2012)

Deze studie focust op de oppervlakte – en grondwaterdynamiek in twee deelgebiedjes van de Wijers, m.n. Schansbeemden (Heusden – Zolder) en Schansbroek (Genk). Doel van de opdracht was te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de aanwezige wateroverlast in o.a. het Schansbroek te beperken, zonder de natte natuurdoelen uit te sluiten.

In een eerste fase werden de nodige gegevens verzameld en werd een oppervlakte – en grondwatermodel opgesteld. In een tweede fase werden aan de hand van de opgestelde modellen enkele scenario's geëvalueerd op hun effect naar grondwaterstand en afvoerdebieten. De onderzochte scenario's streven naar het maximaal terugdringen van wateroverlast voor de bewoners en tegelijk het bereiken van de vooropgestelde natuurdoelen. Het optimale scenario werd in een laatste fase uitgewerkt tot een concreet inrichtingsvoorstel.

Voor het Schansbroek zijn volgende drie scenario's in overweging genomen:

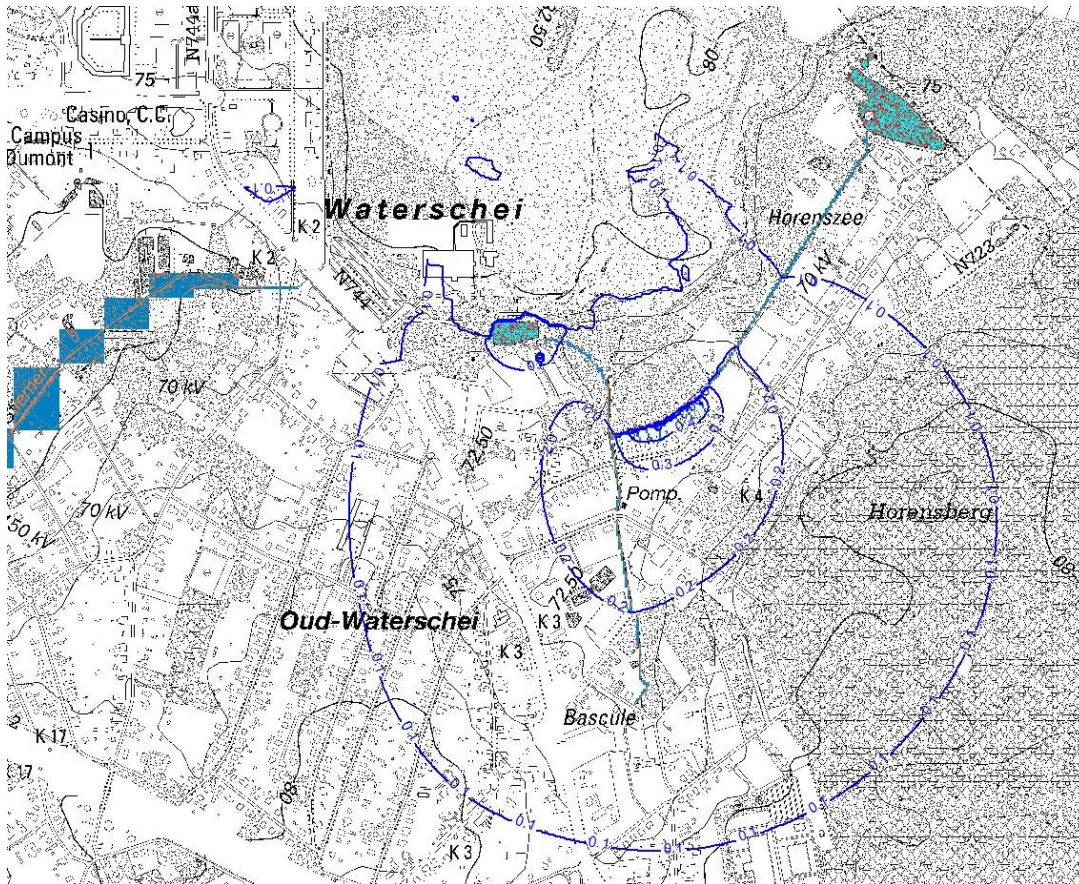
- Scenario 1: renatureren van de waterloop volgens het natuurontwikkelingsplan Van Heukelom. Hierbij wordt het ingebuisde deel in de noordoostelijke helft van het gebied vervangen door een open waterloop met natuurlijke oeverinrichting. In het zuidelijk deel van het gebied wordt de huidige situatie vervangen door een nieuwe loop in het laagste gedeelte van de vallei.
- Scenario 2: doelgerichte kleine aanpassingen aan het bestaande systeem. Om het natuurgebied nat te houden, dient de dam die het natuurgebied afsluit van de beek verstevigd te worden. Om voldoende droge tuinen te bekomen dienen anderzijds de tuinen gedraineerd te worden in de beek. Hiertoe worden drainagegrachten of – buizen voorzien. De beek wordt geruimd om maximale afvoer te verzekeren.
- Scenario 3: Uitbreiding scenario 2 met gestuurd systeem. Er wordt bijkomend een persleiding voorzien vanaf het pompstation naar de vijver in het noorden. Zo kan ongewenst verdroging, merkbaar in de graslanden in het noordoostelijk deel, worden tegengegaan.

Na de scenario-analyse werd in samenspraak met de stuurgroep gekozen voor scenario 3. Het aanleggen van een natuurlijke waterloop (scenario 1) is mogelijk, maar levert geen meerwaarde op voor de vooropgestelde natuurdoelen. Bovendien wordt dit bemoeilijkt door enkele "obstakels" in het reliëf. Om de wateroverlast bij de tuinen van de huizen langs de Schansbroekstraat te minimaliseren is het voldoende bijkomende drainages aan te leggen die lozen op de aanwezige gracht/beek. De moerassige natuur ten noorden van de gracht kan behouden blijven door een (aarden) dam te voorzien/herstellen. Een bijkomende persleiding vanaf het pompstation in de Boommeerstraat in de richting van de vijver (Hornssee) en de grachten van de historische Schans zou toelaten het waterpeil in deze vijver en gracht te sturen, zodat er een constant waterpeil behouden blijft.

De studie werd uitgewerkt door Ecorem in de periode 2011-2012.

Onderstaande figuur geeft de effecten van scenario 3 op het grondwater weer in de winter.

Figuur 4: Model scenario 3 Hydrologische studie Schansbeemden – Schansbroek

2.3.3 Natuur en bos

Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Beschermde soorten

Het is verboden om beschermde planten te vernietigen of beschermde diersoorten te doden, vangen of verstoren. Beschermde planten en diersoorten zijn aangeduid in bijlage 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer. Onder meer ter bescherming van de wilde fauna of flora, of ter instandhouding van de natuurlijke habitats zijn afwijkingen mogelijk op deze verbodsbepalingen.

Bij de geplande inrichtingswerken zal getracht worden de ecologische impact tot een minimum te beperken.

VEN

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) is een selectie van de waardevolste en gevoeligste natuurgebieden in Vlaanderen. Het beleid binnen deze gebieden is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu. Om hier invulling aan te geven zijn onder meer een aantal generieke verbodsbepaling van toepassing op deze gebieden.

Het project Schansbroek is niet gelegen binnen de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk, maar het projectgebied grenst wel aan het VEN-gebied 413 "De Klaverberg en

Heiderbos" (*Kaart 12*). Het VEN-gebied 412 "De Bovenloop Bosbeek" is op ongeveer 300 m gelegen en het VEN-gebied 401 "De Hoge Kempen" is op ongeveer 1300 m gelegen.

Speciale beschermingszones

Speciale beschermingszones in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vormen een samenhangend Europees netwerk van waardevolle natuurgebieden. De Vogelrichtlijn uit 1979 heeft als doel alle wilde vogels en hun belangrijkste habitats in de hele Europese Unie te beschermen. Het doel van de Habitatrichtlijn (1992) is vergelijkbaar, maar heeft betrekking op een veel groter aantal Europese soorten. De Habitatrichtlijn vraagt bovendien een doelgerichte bescherming van zeldzame en bijzondere habitattypen.

Het projectgebied is niet aangemeld als Vogelrichtlijngebied. Ook is er geen Vogelrichtlijngebied gelegen binnen 2.5km in de omgeving rond het projectgebied.

Het projectgebied is niet aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Binnen een straal van 300 m is wel het Habitatrichtlijngebied BE2200043 "Bosbeekvallei en aangrenzende bos- en heidegebieden te As-Opglabbeek-Maaseik" gelegen (*Kaart 12*). Er is geen impact op dit nabijgelegen SBZ-H en er moet geen passende beoordeling opgemaakt worden.

Strikt te beschermen soorten

De strikt te beschermen soorten die in Vlaanderen voorkomen zijn opgenomen in Bijlage III van het Natuurdecreet. De administratieve overheid dient de nodige instandhoudingsmaatregelen te nemen ten aanzien van deze soorten. Bij de opmaak van een passende beoordeling moeten de strikt te beschermen soorten mee beschouwd worden.

In het projectgebied komen *geen* strikt te beschermen soorten voor.

Vlaamse of erkende reservaten

In de Vlaamse en erkende natuurreservaten wordt, via een aangepast beheer dat beschreven is in een beheerplan, een natuurstreefbeeld behouden of ontwikkeld. Voor elk natuurreservaat kan binnen de groengebieden, bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden of binnen het VEN een uitbreidingszone ('uitbreidingsperimeter') worden vastgesteld. Binnen deze uitbreidingszone is het recht van voorkoop van toepassing.

Binnen het projectgebied maken een groot aantal percelen deel uit van het Erkend Natuurreservaat Stiemerbeekvallei (*Kaart 12*). Het erkend natuurreservaat Stiemerbeekvallei loopt als een groen lint tussen de bebouwde kernen van de stad Genk. Het gebied "Schansbroek" is een klein onderdeel van dit erkend reservaat. Het terrein wordt beheerd door Natuurpunt Beheer vzw. Enkele relevante elementen uit het beheerplan zijn: behoud, beheer en/of ontwikkeling van beekbegeleidende vegetaties, ecologische verbindingfunctie creëren tussen de Bosbeek en de Maten, aanleg van landschappelijke en ecologische verbindende structuren als ecologische stapstenen in de verstedelijkte omgeving.

Natuurrichtplan

Een natuurrichtplan is een instrument dat aangeeft wat op het vlak van natuurbehoud voor een specifiek gebied wordt beoogd.

Voor dit gebied is er nog *geen* natuurrichtplan opgemaakt.

Bosdecreet

Bosbeheerplan

Voor elk privaat bos groter dan 5 ha én voor elk openbaar bos moet een bosbeheerplan opgesteld worden. Het bosbeheerplan omvat de beheervisie en de maatregelen (bv.

kapregeling) die gepland zijn in het bos. Volgende bosbeheerplannen hebben specifieke relevantie voor dit project.

Een aantal percelen gelegen binnen het projectgebied zijn opgenomen in een beperkt bosbeheerplan namelijk BHP 03/41-512-5/251 opgesteld door NV Mijnen. Dit beheerplan omvat naast deze gronden binnen de perimeter ook de mijnterril van Klaverberg die recentelijk door het Agentschap voor Natuur en Bos werd aangekocht. Net voor Klaverberg verkocht werd, werd door de NV Mijnen voor deze terril een nieuw uitgebreid bosbeheerplan opgesteld. Maar in dit nieuwe beheerplan werden niet alle percelen van het oude beheerplan meegenomen, onder meer de percelen binnen de perimeter van het Schansbroek zijn niet meegenomen. Bijgevolg blijft hier het "oude" beheerplan van toepassing.

Bosreservaten

In bosreservaten wordt, via een aangepast beheer dat beschreven is in een beheerplan, het behoud en de ontwikkeling van de natuurwaarde en biodiversiteit van het bos nagestreefd. Het projectgebied maakt *geen* deel uit van een bosreservaat.

Ontbossingen

Het project omvat geen ontbossingen

Toegankelijkheid

Voor elk bos moet een toegankelijkheidsregeling opgemaakt worden, behalve voor bossen die vrijgesteld zijn van de opmaak van een beheerplan en voor private bossen die via bebording ontoegankelijk gesteld zijn.

De maatregelen die in het kader van dit project zullen worden genomen hebben een impact op de toegankelijkheid van de percelen gelegen binnen BHP 03/41-512-5/251. Waar nodig zal toegankelijkheidsreglement worden aangepast.

Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos

Natuurontwikkelingsplan Schansbroek

De gemeente Genk heeft het bureau W. Van Heukelom tuin – en landschapsarchitecten te Gulpen in oktober 2000 de opdracht gegeven voor het opstellen van een *natuurontwikkelingsplan* voor het natuurgebied Schansbroek. Dit had tot doel om de aanwezige natuur- en landschapswaarden te behouden en eventueel verder te ontwikkelen. Daarnaast werd in de planvorming ook rekening gehouden met de cultuurhistorische en recreatieve waarden van het gebied. Het aangeven van oplossingsrichtingen voor het beperken van de wateroverlast in de aan het natuurgebied grenzende woonwijk 'Schansbroek' behoorde tot de opdracht.

Volgende visie/inrichting werd voorgesteld:

- Het behouden en versterken van de doorlopende landschappelijke, ecologische en recreatieve hoofdverbinding door het plangebied;
- het verder ontwikkelen van de natuurwaarden in de aanwezige broekbossen (o.a. verdroging in het gebied opheffen door aanleg van kleine stuwen);
- het versterken van de 'droge' ecologische verbinding langs de voormalige spoorlijn;
- het landschappelijk en ecologisch inrichten van de rommelzone rond het voetbalveld (aanplant, creëren van ruigtes d.m.v. beheer);
- herstellen van het karakter van de cultuurhistorisch waardevolle Waterscheischans;
- bestaande weilanden d.m.v. bosaanleg en beheer omvormen tot een landschappelijk en ecologisch waardevoller geheel;
- de rommelzone (tuinen) omvormen tot extensief weiland;
- het stenig karakter van de aangrenzende woonwijk omvormen naar een groen karakter;

- het renatureren van de waterloop vanaf de Hornszeevijver;
- het realiseren van een recreatieve hoofdroute;
- het ecologisch bermbeheer langs de wegen en
- een relatie creëren met de bebouwde omgeving.

Masterplan Ecologische Verbindingen Genk (04/11/09)

De verbinding Schansbroek – Hornszee en Horensberg wordt in dit masterplan als knelpunt en verbinding opgenomen. De vallei van de Stiemerbeek zet zich nog verder, oostelijk van de Maaseikerbaan, in het bosgebied Horensberg. Hier ligt een zone die belangrijk is voor de Stiemerbeek als insijpelingszone. Een smalle ecologische verbinding tussen de villa Bormans en de grens met As naar de Hornszee is wenselijk. Voor deze laatste optie wordt verwezen naar het RUP zonevreemde bedrijven- deelplan Gerrits- Bormans (zie rubriek RO). Het knelpunt is de drukke Maaseikerbaan. Een goede corridor tussen beide gebieden is een meerwaarde voor de provinciale ecologische verbinding 24 die langs de spoorweg Bilzen-Eisden voorzien is. Enkele relevante elementen uit het beheerplan zijn: behoud, beheer en/of ontwikkeling van beekbegeleidende vegetaties, ecologische verbindingfunctie creëren tussen de Bosbeek en de Maten, aanleg van landschappelijke en ecologische verbindende structuren als ecologische stapstenen in de verstedelijkte omgeving

De lokale ecologische verbinding “Stiemerbeekvallei” sluit aan op de provinciale natuurverbinding (NVB 24). De in het inrichtingsplan voorziene ingrepen, zoals aankoop restgronden, opruim paardenweide, inrichting voormalig recreatiedomein, verhogen de connectiviteit op een onrechtstreekse manier. Het zal vooral door beheer na aankoop, van de nu nog restpercelen in natuurgebied, zijn dat de connectiviteit in het bovenstroomse deel van de Stiemerbeekvallei zal verhogen.

2.3.4 Landschap en cultuurhistorie

Decreet betreffende de landschapszorg

Zie Kaart 13: Landschapsatlas

Beschermde landschappen

Beschermde landschappen zijn gericht op het behoud van de aanwezige natuurwetenschappelijke, historische, sociaal-culturele en esthetische waarden. Er gelden een aantal algemene en specifieke (voor het desbetreffende landschap) beschermingsvoorschriften.

Het projectgebied grenst ten noorden aan het beschermd landschap “steenkolterrils van Waterschei”. Dit grenst echter aan het gebied en in deze zone wordt er een recreatieve aansluiting gemaakt naar de Klaverberg.

Ankerplaatsen en erfgoedlandschappen

Ankerplaatsen omvatten de meest waardevolle landschappen in Vlaanderen. Deze zijn geïnventariseerd in de landschapsatlas. De selecties in de landschapsatlas hebben evenwel geen juridische gevolgen. Deze selecties vormen wel een belangrijke basis van informatie om te komen tot een definitieve aanduiding als ankerplaats. Na definitieve aanduiding geldt voor administratieve overheden een zorgplicht voor al haar beslissingen die een impact kunnen hebben op de desbetreffende ankerplaats.

Door de aanduiding als ankerplaatsen dienen de landschappelijke waarden en kenmerken mee afgewogen te worden bij het opstellen van ruimtelijke uitvoeringsplannen die geheel of gedeeltelijk in ankerplaatsen gelegen zijn. Vanaf de opname in de ruimtelijke uitvoeringsplannen worden de ankerplaatsen erfgoedlandschappen genoemd. De stedenbouwkundige voorschriften uit het RUP en de zorgplicht gelden voor iedereen.

Het projectgebied ligt gedeeltelijk in de ankerplaats “Mijnsite Waterschei, Klaverberg en Heiderbos”.

2.3.5 Archeologie

Voor wat betreft het sectorale juridisch en beleidskader inzake het archeologische bodemarchief verwijzen we naar het ‘Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium’ en naar het ‘Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologische erfgoed’.

Er bevinden zich echter geen beschermde archeologische zones binnen de projectperimeter.

2.3.6 Recreatie

Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. recreatie en toerisme

Recreatiestudie de Wijers: In het kader van de Wijers is er in opdracht van de VLM een recreatiestudie uitgewerkt door AnteaGroup. Uit de resultaten van deze studie is het Thorpark/mijngedebouw Waterschei aangeduid als een lokale knoop. In deze knopen moet onthaal worden aangeboden voor de recreanten van de onmiddellijke omgeving. Na overleg met RLKM, RLLK en Genk is overeengekomen om de site rond het mijngedebouw als startplaats te nemen voor het te ontwikkelen wandelgebied “Schansbroek - Klaverberg”. Voor de Klaverberg wordt momenteel een toegankelijkheidsplan opgemaakt. Deze wandellussen kunnen dan ook kaderen in het thema van het mijnverleden waarbij er van aan het hoofdgebouw met mijnschacht kan gewandeld worden in lussen van diverse afstanden tot aan de mijnterrils. Deze wandellussen zullen tot het wandelgebied van het Nationaal Park Hoge Kempen gevoegd worden.

2.3.7 Milieubeleid

Milieubeleidsplannen

Het Milieubeleidsplan 2010-2013 “Allemaal CO2 - neutraal” van de provincie Limburg zet de richting uit voor het provinciaal milieu- en natuurbeleid en legt de fundamenteën voor het Limburgs Klimaatplan.

Een aantal maatregelen uit het inrichtingsplan passen in de volgende provinciale doelstellingen rond de pijlers biodiversiteit en water:

Biodiversiteit: “De natuur als bondgenoot”

- Limburgs netwerk van natuurgebieden en natuurverbindingen verder uitbouwen
- Limburgse natuur beleefbaar maken door ze o.a. open te stellen voor het publiek in nauwe samenwerking met lokale partners

Water: “Naar een veerkrachtig en natuurlijk watersysteem”

- Van de Limburgse waterlopen natuurlijke verbindingen maken
- Wateroverlast, verdroging en erosie beheersen door o.a. overstromingsgebieden en natuurlijke waterbuffers aan te leggen.

Het Leefmilieubeleidsplan 2005-2009 van de stad Genk bevat volgende relevante elementen:

- Thema water: uitwerken van herinrichtingsproject voor de ganse vallei van de Stiemerbeek van bron tot monding
- Thema natuurlijke entiteiten: behoud en beheer van Stiemer in stedelijke omgeving, de Stiemerbeek als ecologische verbinding voor, de ecologische waarde van voormalige slibbekkens en geïsoleerde vijvers versterken, integratie van het beschermd landschap Schans Waterschei, permanente aandacht voor het voorkomen van wateroverlast en het voorkomen van verdroging van de natuur in mijnverzakkingsgebied, natuurbeheer van de schans met oog voor historische waarde en landschapsherstel in de omgeving van de schans.

Ook in het Leefmilieubeleidsplan 2010-2013 van de stad Genk zijn enkele relevante elementen opgenomen:

- Algemeen Milieubeleid (strategische doelstelling I) TD I: Het bevorderen van de milieukwaliteit door maximaal in te spelen op de voorstellen van de samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse Gemeenschap;
- Klimaat (strategische doelstelling 7) TD1: De zachte recreatie wordt bevorderd en geoptimaliseerd in de groene ruimte van Genk, in samenwerking met de Genkse toeristische speerpunten. Hiertoe behoren onder andere de fiets-, wandel- en ruiterroutes;
- Natuur (strategische doelstelling I) TD 3: Het project van de Vlaamse Landmaatschappij voor de vallei van de Stiemerbeek wordt uitgewerkt in samenwerking met alle betrokken instanties en milieugroeperingen;
- Natuur (strategische doelstelling IV) TD 1: De zachte recreatie wordt bevorderd en geoptimaliseerd in de groene ruimte van Genk, in samenwerking met de Genkse toeristische speerpunten. Hiertoe behoren onder andere de fiets-, wandel- en ruiterroutes;
- Natuur (strategische doelstelling IV) TD 4: Het stedelijk patrimonium wordt uitgebreid door het verwerven van groene ruimte in functie van (zachte) recreatie
- Concrete actie 135: Het project van de Vlaamse Landmaatschappij voor de vallei van de Stiemerbeek wordt uitgewerkt in samenwerking met alle betrokken instanties en milieugroeperingen. Na goedkeuring wordt gestart met de uitvoering van de prioritaire deelprojecten, deel 1 hiervan is het inrichtingsplan Schansbroek.

MER-(screenings)plicht

Het project omvat geen mer-plichtige activiteiten.

2.3.8 Mobiliteit

Mobiliteitsplan Stad Genk

Het meest recente mobiliteitsplan van de stad Genk dateert van 1999. Hierin staan geen relevante zaken meer. Momenteel is een nieuw plan in opmaak, dit wordt gepubliceerd in 2013. In het nieuwe mobiliteitsplan is opgenomen dat een aantal missing links in fietspaden moeten onderzocht en gerealiseerd worden. Één daarvan is het verlengen van het fietspad door het heidegebied van het Thorpark richting As. Dit fietspad zou ergens doorheen het Schansbroek moeten komen.

2.3.9 Overige randvoorwaarden

Ontwikkeling Thorpark

Het voormalige mijnterrein van Waterschei krijgt een nieuwe bestemming als “Thorpark”. Met een hoogwaardig bedrijvenpark wil het stadsbestuur van Genk, als bevoegd beleidsniveau en als eigenaar van het terrein een betekenisvolle en duurzame herbestemming geven aan het voormalig mijnterrein. Het ‘brownfield’ wordt omgezet naar een ‘park’ waarin opnieuw plaats is voor tewerkstelling en waar de industrieel - historische relictten (hoofdgebouw, schachtbok met ophaalgebouw en terrils) een nieuwe betekenis krijgen.

In tegenstelling tot de vroegere isolatie van het mijnterrein naar de buitenwereld, wordt nu ingezet op een optimale verbinding tussen het bedrijvenpark en de omgeving. Het parkgedeelte sluit aan op de cité en verbindt de woonwijk met de wandelpaden en de fietsroute van de Stiemerbeekvallei. Het ‘heidepark – mijnpark’ verbindt de historische relictten van het mijngebouw met de terrils en koppelt op die manier het bedrijvenpark met het natuurgebied. De parkboulevard als hoofdontsluiting legt een ruimtelijke relatie met het sportstadion van KRC Genk. Omwille van de nog resterende mijnsteen werd afgezien van een woonbestemming op het terrein.

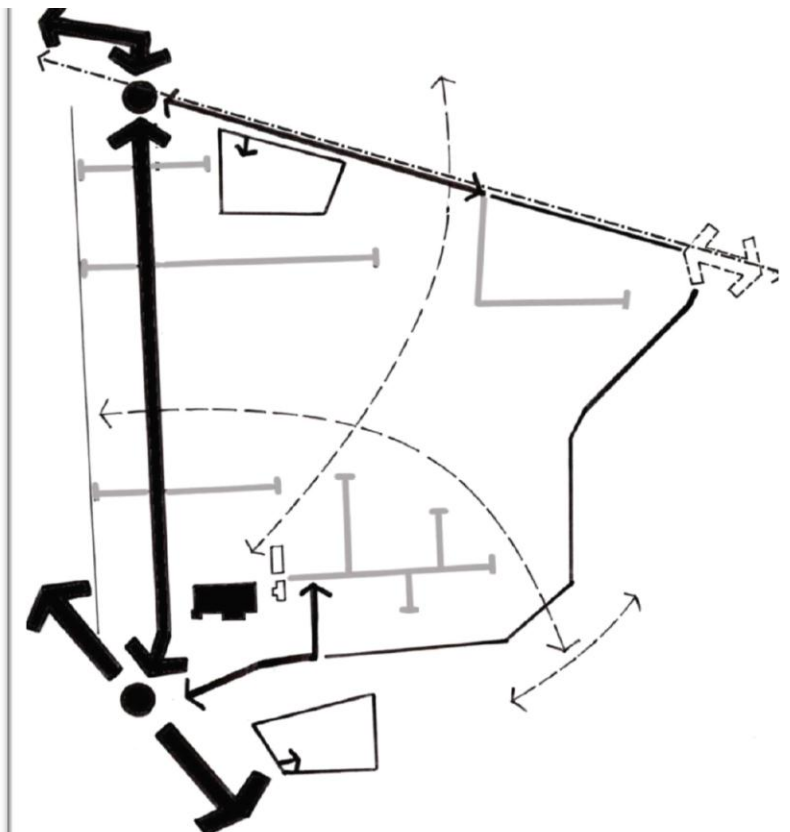

De interne ontsluiting van het gebied gebeurt via een in omvang eerder beperkte hoofdstructuur, nl. de noord-zuid gerichte parkboulevard. De secundaire ontsluitingen - de ontwikkelingsassen - die toegang geven tot de clusters, percelen en parkings takken af op de hoofdstructuur of op uitlopers van de hoofdstructuur, nl. de toegang tot het wetenschapspark en de as parallel aan het spoor.

In de aanvangsfase kan het openbaar vervoer onder de vorm van busvervoer en shuttles het gebied ontsluiten met het station van Genk als knooppunt. Voor de verdere uitbouw van het gebied behoort de ontwikkeling van een volwaardige spoorontsluiting in de vorm van een smalspoor-type of lightrail tot de mogelijkheden (na 2013 binnen het spartacusplan van De Lijn). Het oude kolenspoor kan op die manier de verschillende nieuwe projecten van de voormalige mijnterreinen met elkaar verbinden. Een station kan voorzien worden kort bij het voetbalstadion. Binnen het algemene kader van het RUP moet deze potentie open gehouden worden.

Een netwerk van voet- en fietspaden maakt de verbindingen tussen de randen en aanleunende functionele gebieden enerzijds en het bedrijvenpark anderzijds.

Ter hoogte van de noordelijke en zuidelijke toegangen worden grotere parkeerruimten ingericht, o.a. in functie van de piekbelasting indien publieksgerichte activiteiten in het gebied worden aangetrokken. Langs de hoofdas komen ruime gemeenschappelijke parkeergebieden onder een bladerdek van bomen, de zogenoemde bosparkings. In het minder strak gedeelte van het gebied volgt de aanleg van parkeervoorzieningen een meer willekeurige inpassing, indien gebundeld waar mogelijk.

Figuur 5: Ontsluiting Thorpark (dikke zwarte lijn: hoofdontsluiting, grijze lijn: nevenontsluiting, stippellijn: netwerk fiets – en voetpaden, streef-puntlijn: openbaar vervoer)

3 Projectbeschrijving

3.1 Projectdefinitie en doelstellingen inrichtingsplan

3.1.1 Probleemstelling

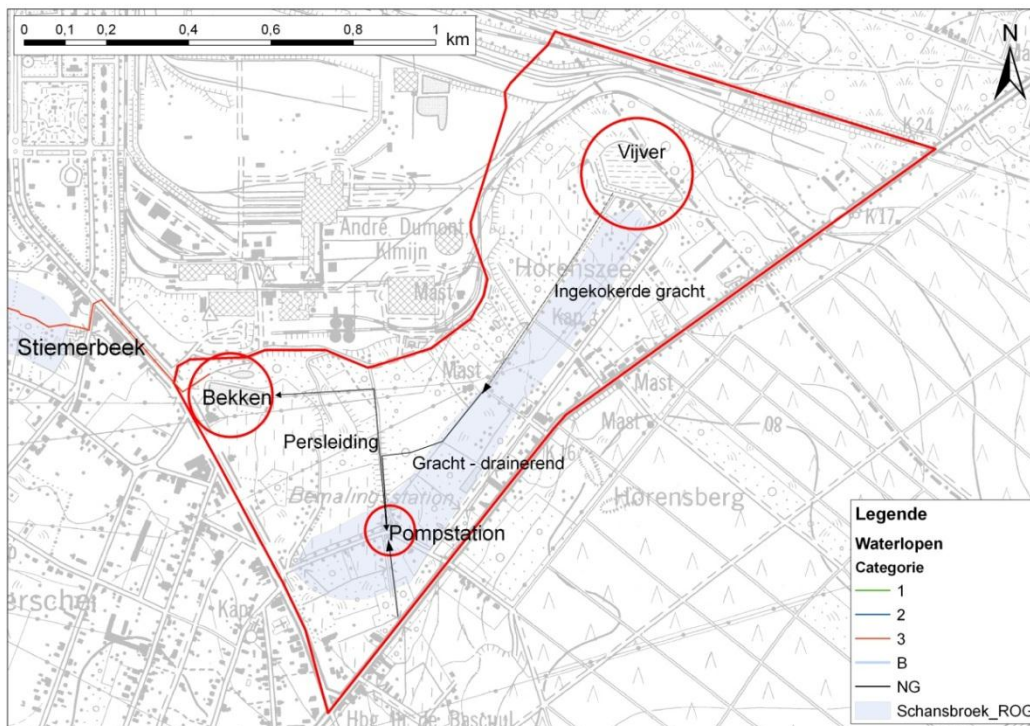
Schansbroek is een natuurgebied in de schaduw van de voormalige mijnterreinen André Dumont te Waterschei. Ten zuiden is het begrensd door een woonwijk (Boommeerstraat, Hornssee en Schansbroekstraat). Het is tevens het brongebied van de Stiemer, maar door de mijnverzakking is de natuurlijke waterhuishouding van het gebied sterk aangetast. Sporadisch wordt het gebied gebruikt door de buurt om te wandelen, maar de beeldkwaliteit laat te wensen over, ook de voorzieningen zijn aan vernieuwing toe, waardoor het Schansbroek weinig aantrekkelijk is.

Toch is het gebied een ideale “achtertuin” voor de buurt mits het creëren van eenheid, het opwaarderen van de recreatieve voorzieningen en het installeren van een ontmoetingsplek. Daarnaast dienen de waterproblemen die vele huizen nog steeds hebben door de mijnverzakking opgelost te worden.

3.1.2 Knelpunten

Mijnverzakking en optimaliseren watersysteem

De verzakkingen veroorzaakt door de mijnactiviteiten wijzigden de natuurlijke afwateringstoestand. De oude loop van de Stiemerbeek is in onbruik geraakt en het water verzamelt in een nieuw diepste punt. Via een stelsel van grachten wordt het water afgevoerd naar een pompstation. Dit pompstation is eigendom van Mijschade en Bemaling Limburgs Mijngedebied. Het is gelegen in de woonzone Schansbroek - Boommeerstraat. In dit pompstation wordt er niet enkel water verpompt van het gebied Schansbroek maar ook van het gebied ten zuiden van het pompstation. Van hieruit wordt het water via een persleiding naar het begin van de Stiemerbeek (bekken) gepompt in de buurt van de André Dumontlaan.

Figuur 6: Hydrografie Schansbroek, en ROG-kaart (toestand 31/12/2008)

Plaatselijk ondervinden huizen hinder in de vorm van natte tuinen en kelders. Het natuurgebied ligt nu relatief gezien wat hoger. Diverse poelen en vijvers staan op een te laag niveau voor de aanwezige natuurdoelen.

Omgevingskwaliteit - recreatie (ruimtelijke samenhang - aantrekkelijkheid)

Het gebied kent weinig aantrek bij de bewoners, dit komt omdat er weinig eenheid in het gebied aanwezig is en het weinig aantrekkelijk oogt. Dit laatste komt o.a. door vele restanten van voormalige infrastructuren zoals afsluitingen, Ruimtelijke samenhang of eenheid ontbreekt o.a. doordat er geen wandelpaden doorheen het volledige gebied lopen.

Ook de kwaliteit van de natuur behoort hiertoe. Op verschillende plaatsen zijn éénmalige inrichtingen noodzakelijk. Er zijn momenteel twee wandelverbindingen vanuit het Schansbroek en het voormalige mijnterrein van Waterschei naar het gebied de Klaverberg (mijnterrils) over het kolenspoor. Er zijn echter geen gereguleerde spoorovergangen. De bevoegde instanties voor de spoorwegen laten nog enkel een gereguleerde en veilige oversteek toe. Omwille van de voortdurende veranderingen in dit gebied door de mijnuitbating is het belangrijk om een historische duiding te voorzien.

Buurtzone Schansbroek

Eén zone binnen het projectgebied is voorbehouden voor de buurt; momenteel zijn er enkele volkstuintjes, een voetbal- en speelweide. De volkstuinten geven echter een zeer verrommelde en sjofele indruk. Ook de voetbal- en speelweide kunnen een opfrissing en multifunctionele invulling gebruiken. Vele bewoners, ook het nieuwe seniorenhuis, vinden hun weg niet naar deze potentiële ontmoetingsplek omdat er te weinig samenhang en eenheid is en omdat er te weinig beleving wordt aangeboden.

De historische Schans die op deze zone aansluit is in goede staat, maar ligt geïsoleerd en kan als enige overblijvende Schans te Genk explicieter aansluiten bij deze zone. Omwille van dit unicum voor Genk dient er voldoende aandacht te komen voor de historische duiding van de schans. De ringgracht is niet meer voldoende waterhoudend.

3.1.3 Doelstelling

De doelstelling van dit inrichtingsplan is het optimaliseren van de waterhuishouding met win-win situaties voor bewoners en natuur. Daarnaast wordt eenheid en verbinding in het Schansbroek gecreëerd, waardoor een beleving door de verschillende doelgroepen van dit kleinschalig natuurgebied in de schaduw van de André Dumont-mijn, mogelijk wordt.

Mijnverzakking en optimaliseren watersysteem

Er wordt gestreefd naar het verlagen van de waterhuishouding in de omliggende woongebieden terwijl het natuurgebied zelf voldoende nat gehouden wordt. Het is de bedoeling oplossingen te creëren door naar het volledige watersysteem te kijken, vanaf de bron aan de Hornszeevijver, via het centrale natuurgebied, tot aan de uiteindelijke monding in de Stiemerbeek. Een voormalig mijnbekken kan opnieuw in gebruik genomen worden ter optimalisering van dit natuurlijke watersysteem.

Omgevingskwaliteit - recreatie (ruimtelijke samenhang - aantrekkelijkheid)

De bedoeling is ruimtelijke eenheid en samenhang in het ruime Schansbroek zichtbaar te maken. Dit gebeurt door het aanleggen van enkele wandellussen doorheen het gebied. Ook de vraag naar een fietsverbinding As - Waterschei door het gebied wordt meegenomen in dit inrichtingsplan. De recreatieve verbinding tussen Schansbroek en de Klaverberg over het kolenspoor dient op een veilige manier heringericht worden. De voormalige restanten van afsluitingen, recreatieve infrastructuur, ... moeten worden opgeruimd. Eenheid wordt tevens gecreëerd door een aantal strategische zichtassen op het gerestaureerde mijngebouw en de schacht.

Om eenheid te creëren zal getracht worden enkele privépercelen aan te sluiten bij het natuurgebied via grondverwerving. Enkele éénmalige inrichtingen zullen uitgevoerd worden om de natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van het gebied te verhogen.

Buurtzone Schansbroek

De buurtzone Schansbroek is de belangrijkste schakel in een ruime visie op het gebied. Deze plek wordt uitgebouwd tot een ontmoetingsplek voor de verschillende doelgroepen zoals omwonenden, voetballers, werknemers Thor-park, tuiniers, Hier is ruimte voor spel en ontspanning voor jongeren, ouderen, tuiniers en gezinnen. Het aspect van een nieuwe invulling voor al deze doelgroepen is hier een must. De volkstuinten krijgen een vernieuwde invulling.

De wallen van de Schans worden meer vrijgezet zodat deze duidelijker in het landschap aanwezig zijn en het waterpeil van de ringgracht wordt op een constant waterniveau gebracht.

3.2 Inrichtingsconcept

Door het aanpakken van het globale watersysteem worden win-win situaties gecreëerd voor mens en natuur. Het aanleggen van drainering in de tuinen moet deze zone extra vrijwaren voor wateroverlast. Daarnaast wordt het natuurgebied verder afgedamd zodat deze zone voldoende nat kan blijven. Op een aantal plekken in het natuurgebied zullen éénmalige inrichtingen plaatsvinden die meer ruimte aan het water geven. In plaats van het toekomstige water meteen te verpompen naar het begin van de Stiemer gebeurt dit eerst naar de vijver Hornssee om het waterpeil beter te kunnen sturen en wordt een voormalig bekken opnieuw in gebruik genomen.

Ook binnen het natuurgebied moet de omgevingskwaliteit en ruimtelijke samenhang verbeterd worden. Inrichting is in de eerste plaats gericht op de plaatselijke wandelaar. Hiervoor worden wandellussen aangelegd die de verschillende zones in het Schansbroek met elkaar verbinden. Secundair wordt een langere lus gecreëerd voor bezoekers van het mijnterrein. Deze lus verbindt het Schansbroek met het omringende mijnterrein en ook met het gebied de Klaverberg. Door de natte ondergrond in het Schansbroek worden enkele stukken wandeling aangelegd als vlonderpad, wat de belevingswaarde vergroot. Daarnaast worden er voldoende rustpunten en ontmoetingsplekken gecreëerd (o.a. aan het betonnen bassin).

Opdat inwoners en bezoekers de evolutie van dit gebied, zijnde de mijngeschiedenis, begrijpen dient er voldoende duiding te zijn. Dit geldt ook voor de schans.

Een functionele fietsverbinding tussen As en Waterschei vormt een aansluiting op het Thor-park.

Niet alleen de beleving van het natuurgebied wordt herbekeken, ook de natuurlijke waarden worden opgewaardeerd door enkele éénmalige inrichtingen. Daarnaast wordt de omgevingskwaliteit verhoogd door het opruimen van de vele rommelementen.

De zone voetbalveld - speelweide - volkstuinten wordt in zijn geheel ingericht als ontmoetingsplek voor ouderen, jongeren, gezinnen en tuiniers. Deze zone wordt de belangrijkste schakel in het gebied. Van hieruit worden linken gelegd via wandellussen en zichtassen naar het mijnterrein, het Schansbroek en het woongebied. Enkele duidelijke ingangen naar deze zone worden gecreëerd. De volkstuinten krijgen een vernieuwde invulling. Hiervoor dient de stad Genk een aanvraag in voor financiële steun in het kader van de projectoproep inrichting volkstuinten vanuit het plattelandsbeleid. De verdere invulling en wensen voor deze zone zal op een participatieve manier gebeuren met alle doelgroepen.

Binnen de visie moet rekening gehouden worden met de bestaande beleidsplannen en de ontwikkelingen op het Thorpark.

3.3 Inrichtingsmaatregelen

Om een duidelijk beeld te kunnen schetsen van de inrichtingsmaatregelen en hun locaties is het projectgebied thematisch opgedeeld in een aantal onderdelen.

- uitvoeringseenheid 1: optimaliseren hydrologisch systeem
- uitvoeringseenheid 2: éénmalige inrichtingen in het natuurgebied
- uitvoeringseenheid 3: landschappelijke tong mijnsteen
- uitvoeringseenheid 4: ruimtelijke eenheid door recreatieve voorzieningen en optimaliseren beeldkwaliteit
- uitvoeringseenheid 5: parkzone Schansbroek
- uitvoeringseenheid 6: de Schans

Per uitvoeringseenheid wordt een beschrijving gegeven van de voorgestelde inrichting, de te nemen maatregelen, het gekozen materiaalgebruik, welke partners verantwoordelijk zijn voor de realisatie en voor het beheer.

3.3.1 Uitvoeringseenheid 1: optimaliseren hydrologische systeem (kaart maatregelen onderdeel 1)

Schansbroek vormt een brongebied voor de Stiemerbeek, het natuurlijke hydrologische systeem is echter door de voormalige mijnactiviteit sterk onder druk komen te staan. Door de mijnverzakking kon de natuurlijke loop niet meer behouden worden. Het water vloeit af tot in het pompstation (tussen de Bolmeerstraat en de Schansbroekstraat) en wordt van daaruit via een ondergrondse persleiding verpompt naar de zone voor het mijngebouw André Dumont. Van daaruit stroomt het verder naar de Stiemerbeek.

Door deze mijnverzakking hebben vele huizen langsheen de Schansbroekstraat last van natte tuinen en water in de kelders. Tegelijkertijd is er een te grote afwatering uit het natuurgebied waardoor het waterniveau van enkele waterpartijen en het natuurgebied op een te laag peil staat. Om dit te verhelpen wordt de dam achter de huizen van de Schansbroekstraat hersteld (1.1). Drainagegrachten worden aangelegd in/tussen de tuinen van de huizen om natte tuinen te vermijden (1.2). Er wordt vanaf de Schansbroekstraat (ter hoogte van het pompstation) een persleiding getrokken tot voorbij de Hornssee vijver en naar de gracht van de Schans om het waterpeil van deze en enkele kleinere vijvers op een constanter waterniveau te brengen en de verdroging in het brongebied tegen te gaan (1.3).

Voor het mijngebouw ligt nog een voormalig, niet gebruikt, waterbekken. Dit wordt geïntegreerd in het watersysteem en terug waterhoudend gemaakt zodat deze zone een natuurlijkere invulling krijgt (1.4).

Deze acties zijn gebaseerd op de hydrologische studie die in 2011-2012 door Ecorem is uitgevoerd ter onderbouwing van dit onderdeel. Hierin werd een grondwater- en oppervlaktewatermodel opgebouwd, scenario's geëvalueerd en inrichtingsmaatregelen voorgesteld.

Verbeteren/aanleg dammen achter open Stiemerbeek (maatregel nr. 1.1)

Het natuurgebied ten oosten van de persleiding en ten noorden van de Schansbroekstraat verdroogt ten gevolge van de drainerende werking van de beek. Verschillende kleine grachtjes voeren het water van het natuurgebied af naar deze beek. Deze grachtjes worden door de omwonenden in stand gehouden om maximale afvoer te verkrijgen, in de veronderstelling dat ook hun tuinen op die manier zouden droog komen te staan. Indien men

het natuurgebied nat wenst te houden dient men de grachtjes die het natuurgebied ontwateren af te sluiten door het herstellen van de aarden dam. Naargelang de types natuur die men in stand wenst te houden kunnen er op bepaalde grachten regelbare stuwtjes geplaatst worden.

Op deze manier wordt waterstagnatie in het natuurgebied bevorderd. In de winter kan zo het gebied ten noorden van de gracht overstromen

Figuur 7: Afgegraven dijk achter de Schansbroekstraat

Drainagegrachten aanleggen tussen tuinen Schansbroekstraat (maatregel nr. 1.2)

Om het natuurgebied voldoende nat te houden is als randvoorwaarde gesteld dat de aanliggende tuinen niet natter mogen worden. Hiertoe worden drainagegrachten gegraven of drainagebuizen voorzien op de best beschikbare plaats in de tuinen die uitkomen op de al aanwezige gracht, dit bij de privé-eigenaars die bereid zijn om hier aan mee te werken. De beek wordt ter hoogte van - en stroomafwaarts - de tuinen geruimd om een maximale afvoer te verzekeren.

Deze ingrepen volstaan om een lokale verlaging van de grondwaterstand in de winter van 30 à 40 cm te realiseren ter hoogte van de huizen langs de Schansbroekstraat.

Deze maatregelen zijn noodzakelijk om een draagvlak te creëren bij de omwonenden om de doelstellingen voor het natuurgebied te realiseren (maatregel 1.1) en betreffen dan ook werken voor kleinschalige milieuverbeteringen en natuurontwikkeling voor het natuurgebied met een karakter van algemeen en regionaal belang.

Pompstation + persleiding (maatregel nr. 1.3)

Rond de Hornszeevijver zijn er problemen met geurhinder, aangezien deze vijver in de zomer (deels) droog komt te staan; dit geldt ook voor de gracht rond de schans. Bovendien

is er een (ongewenste) verdroging merkbaar van de graslanden in het noordelijk deel van het Schansbroek. In deze maatregel wordt er een kleine pompput voorzien dat enkel het water opvangt van het gebied Schansbroek en dit via een persleiding verpompt naar de kleine vijver bij de Hornssee vijver. Het is ook een optie om de persleiding verder door te trekken tot aan de gracht rond de schans.

Dit nieuwe pompstation omvat qua werken het volgende: inplanting van een pompstation aan de Stiemerbeek (in beton, kan gedeeltelijk ondergronds), 2 pompen met een totaal debiet van 100l/sec (50 l/sec elk), sturingselektronica en elektriciteitsvoorziening naar het pompstation. Dit nieuwe pompstation wordt ingeplant op een nog aan te wijzen locatie in het projectgebied, bij voorkeur zo ver mogelijk stroomafwaarts de Stiemerbeek en verpompt water uit de beek naar de Hornszeevijver.

De nieuwe persleiding kan aangelegd worden in de reeds bestaande koker van de ingekokerde beek. In de zomer wordt zo geurhinder vermeden, en kan deels de verdroging van het noordelijk deel van het gebied worden tegengegaan. Dit geeft aan bepaalde vegetatietypes en aan de ontwikkeling van bijhorende vochtige habitats meer kansen. In periodes van piekdebieten kan de vijver binnen bepaalde waterniveaus fungeren als bufferbekken om zo de Stiemerbeek tijdelijk te ontlasten en wateroverlast mee te voorkomen.

Inschakelen voormalig bekken in watersysteem (maatregel nr. 1.4)

In het noordwesten van het gebied liggen enkele oude verwaarloosde waterbekkens. Deze worden zo veel mogelijk geïntegreerd in het watersysteem. De persleiding vanaf het pompgemaal zal zorgen voor de voeding. De collectorput wordt afgedekt met roosters ter beveiliging. De oevers worden vrijgemaakt en hellend ingericht en de bestaande afvoerbuizen hersteld waar nodig. Het bekken zelf wordt opengekappt.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
1.1	verbeteren dam achter open Stiemerbeek	VLM	Stad Genk
1.2	drainagegrachten aanleggen tussen tuinen Schansbroekstraat	particulier (i.s.m. VLM)	particulier
1.3	pompstation + persleiding	VLM	Stad Genk
1.4	inschakelen voormalig bekken in watersysteem	VLM	Stad Genk

3.3.2 Uitvoeringseenheid 2: éénmalige inrichtingen in het natuurgebied (kaart maatregelen onderdeel 2)

inrichten/grondverzet kleine vijver ter hoogte Hornssee (maatregel 2.1)

De kleine vijver achter de Hornssee zou moeten uitgediept worden. Doelstelling hierbij is de winterwaterstand in het midden van de vijver tot een meter diep te brengen. De randen worden hierbij over een bepaalde afstand afgeschuind. Op deze manier wordt een goed klimaat gecreëerd voor o.a. amfibieën en libellen.

grondverzet poel aan tong mijnsteen (maatregel 2.2)

De natte zone aan de tong van mijnsteenpuin dient o.w.v. dezelfde doelstellingen als maatregel 2.1. uitgegraven te worden om een waterhoudende poel te bekomen. Hier is het de bedoeling om 1 meter waterstand te hebben in de zomer om te snelle verlanding tegen te gaan. Ook de kanten worden mee afgeschuind. In de omliggende rand wordt elzenhakhoutbeheer toegepast.

regulier beheer natuurpunt (maatregelen 2.3)

Natuurpunt doet in het volledige gebied het reguliere onderhoud. Dit vormt een coherent geheel met de éénmalige inrichtingen.

opruimen voormalige paardenweide ter hoogte elektriciteitscabine (maatregel 2.4)

Het weiland/grasland ter hoogte van de elektriciteitscabine was in het verleden een paardenweide. In deze paardenweide is tijdens onderhoudswerken aan de grachten puin gestort. Dit wordt opgeruimd.

Aankoop en inrichting resterende privé-percelen in het natuurreservaat.

Het natuurreservaat Schansbroek is quasi volledig in eigendom van de stad Genk, alsook de zone volkstuinten en het voetbalterrein. Het natuurgebied is in beheer bij Natuurpunt beheer vzw. In dit natuurgebied ontbreken nog enkele private percelen. Om meer eenheid in het gebied te creëren wordt voorzien deze ontbrekende stukken via onderhandeling aan te kopen (maatregel 2.5-2.6).

Aankoop en inrichting voormalig recreatiedomein (maatregel nr. 2.5)

In de kern van het natuurreservaat ligt een voormalig privé "recreatiegebied". Het betreft een aangesloten perceel van bijna 3 ha. Dit perceel wordt momenteel gedeeltelijk als paardenweide gebruikt, een ander gedeelte wordt niet gebruikt. Hierin is nog een oude vervallen chalet en een onderkomen tennisveld aanwezig.

Dit perceel kan via onderhandeling aangekocht worden en toegevoegd worden aan het natuurgebied. Indien dit niet kan aangekocht worden zal de Stad Genk sterk inzetten op een actief handhavingsbeleid om oneigenlijk gebruik van het natuurgebied tegen te gaan. In opdracht van stad Genk is Stebo bevoegd om op te treden als bemiddelaar voor de sanering van het oneigenlijk gebruik in het natuurgebied.

Indien het kan aangekocht worden, wordt het aangelegde tennisterrein verwijderd (incl. omheining), ook de chalet wordt opgeruimd. De aanplantingen (treurwilg, sneeuwbes, ..) met exoten worden verwijderd, de poelen/vijver worden hersteld en van natuurvriendelijke oevers voorzien, het geheel wordt meer opengemaakt en aangesloten bij de omgeving. Indien nodig wordt er een afrastering voorzien om begrazing toe te laten. Een extensief grasbeheer wordt toegepast.

Aankoop restgronden in natuurreservaat (maatregel nr. 2.6)

Nog een aantal kleinere percelen in de kern van het natuurreservaat zijn privé - eigendom. Specifieke herinrichting is niet nodig. Er wordt getracht deze via onderhandeling vrijwillig aan te kopen.

De zone tussen de Hornssee en de Bislei is gedeeltelijk aangeduid op het gewestplan als woongebied en natuurgebied. De zone in het natuurgebied wordt op vrijwillige basis verworven. Indien dit niet kan aangekocht worden zal de Stad Genk sterk inzetten op een actief handhavingsbeleid om oneigenlijk gebruik van het natuurgebied tegen te gaan. In opdracht van stad Genk is Stebo bevoegd om op te treden als bemiddelaar voor de sanering van het oneigenlijk gebruik in het natuurgebied.

afvoer grond en slib (maatregel 2.7)

De grondwerken aan de vijver Hornssee, poel en grachten schans (maatregel 2.1, 2.2 en 6.1) worden in regie gedaan van Natuurpunt. Natuurpunt beschikt hiervoor zelf over een graafmachine. De afvoer van de grond en slib wordt wel gefinancierd via middelen landinrichting.

amfibietunnels

Het is wenselijk een amfibietunnel te voorzien van het bosgebied Hornssee naar het Schansbroek onder de N723 van Genk naar As. Vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer worden zijn er momenteel geen financiële middelen beschikbaar. Bij een eventuele toekomstige herinrichting van de N723 kan de aanleg van amfibietunnels worden meegenomen. In het kader van het masterplan ecologische verbinding zal Genk de mogelijkheden verder onderzoeken.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
2.1	inrichten/grondverzet kleine vijver Hornssee	Natuurpunt	Natuurpunt
2.2	grondverzet poel tong mijnsteen	Natuurpunt	Natuurpunt
2.3	regulier beheer natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt
2.4	Opruimen paardenweide	Natuurpunt	Natuurpunt
2.5	Aankoop en inrichting voormalig recreatiedomein	Natuurpunt	Natuurpunt
2.6	Aankoop restgronden in natuureservaat	Natuurpunt	Natuurpunt
2.7.	Afvoer grond en slib	Natuurpunt	Natuurpunt

3.3.3 Uitvoeringseenheid 3: landschappelijke tong mijnsteen (kaart maatregelen onderdeel 3)

Deze verhevenheid van mijnsteen is zeer expliciet en storend aanwezig in het landschap. Het is tevens een onderbreking van het natuurlijke watersysteem; water wordt hierdoor naar een zeer smalle doorgang geleid.

Het is financieel niet mogelijk om deze "tong" op te ruimen via landinrichting. Alle partners zijn het er echter over eens dat indien de mogelijkheid zich voordoet hierin moet geïnvesteerd worden. Anderzijds krijgt deze tong een functie in de beleving van het landschap. In uitvoeringseenheid 4 wordt deze tong gebruikt als functionele fietsverbinding tussen de Maaseikerbaan en het Thor-park.

3.3.4 Uitvoeringseenheid 4: ruimtelijke eenheid door recreatieve voorzieningen en optimaliseren beeldkwaliteit (kaart maatregelen onderdeel 4)

fietsverbinding As - Waterschei (maatregel 4.1)

Om een functionele fietsverbinding te creëren tussen As en het hoogwaardig bedrijventerrein van Waterschei worden er meerdere fietsverbindingen voorgesteld.

- Voor de verbinding vanuit As (Maaseikerbaan) naar de recreatieve as op het bedrijventerrein gaat dit via de Springstraat en steekt men de Hornssee over om zo te komen op de bestaande landweg. Hierna wordt de tong van mijnsteen opgefietst en aangesloten op de bestaande geasfalteerde recreatieve as van het bedrijventerrein. De ondergrond van deze verbinding moet het mogelijk maken dat deze verbinding permanent kan gebruikt worden (functioneel). Hiervoor zal de aanloop van de talud van mijnsteen minder steil moeten zijn. Op de talud zelf, de landweg en de aansluiting op de recreatieve as zal hiervoor een degelijke verharding voorzien worden. De investering van de fietsverbinding over de tong van mijnsteen is te verantwoorden omdat de sanering van de tong nog lang op zich zal laten wachten en misschien nooit zal gebeuren.
- Er wordt ook een verbinding voorgesteld vanuit het doodlopende gedeelte van de Schansbroekstraat (voetbalterrein) richting mijngebouw. Dit gaat over een volledig nieuwe fietsverbinding en wordt afgestemd met de ontwikkeling van onderdeel 5 parkzone Schansbroek.
- Een derde verbinding is vanaf de Andre Dumontlaan langs het dienstencentrum "De Steymer" richting mijngebouw en Schansbroekstraat. Dit gaat over een volledig nieuwe fietsverbinding en wordt afgestemd met de ontwikkeling van onderdeel 5 parkzone Schansbroek.

landschapswandeling (maatregel 4.2)

Ter hoogte van het mijngebouw wordt een startplaats voorzien voor meerdere wandellussen van verschillende afstanden doorheen het Schansbroek, dat een verbinding met het bosgebied Klaverberg vormt. Dit wandelgebied kan dan in de toekomst toegevoegd worden als wandelgebied voor het Nationaal Park Hoge Kempen. De promotie hiervoor kan gebeuren door het Regionaal Landschap. Op enkele strategische plaatsen wordt er duiding gegeven over de mijn geschiedenis van het gebied. Dit kan in de vorm van infoborden of digitale media.

Er worden 3 wandellussen voorgesteld van verschillende afstanden 2.2, 4.2 en 7.2 km. (zie kaart maatregelen onderdeel 4) waar nodig zal het wandelpad hersteld of nieuw aangelegd worden.

Wandellussen 2 en 3 liggen gedeeltelijk buiten de IP-perimeter en lopen over bestaande paden. In de natte zone wordt er een knuppelpad aangelegd zodat deze zone permanent toegankelijk blijft. Langs deze wandellussen worden er op enkele strategische plaatsen banken voorzien. Deze wandellussen worden bewegwijzerd.

Vanuit de woonwijk worden er wandelaansluitingen voorzien op deze lussen, die ook een directe verbinding vormen tussen bedrijventerrein – parkzone Schansbroek – woonwijk. Deze wandelaansluitingen zijn vaak al aanwezig, maar sommige zijn afgesloten of niet optimaal bruikbaar.

De wandelaansluiting door het weiland in het noorden van het gebied met klappoortjes is weinig zichtbaar en wordt hierdoor minder gebruikt. De beschadigde klappoortjes zullen worden hersteld. Vanaf de bestaande vlonder van de recreatiezone op het bedrijventerrein wordt voorgesteld een verlenging te creëren tot aan het klappoortje zodat deze toegang beter zichtbaar is.

Om een veilige verbinding te creëren met het gebied Klaverberg is er een wandelverbinding in de vorm van een brug nodig over het recreatieve "kolenspoor" ter hoogte van de

aansluiting op het bestaande wandelpad van het Thor-park. Infrabel en NMBS-Holding laten immers geen bijkomende overwegen meer toe. Op deze plaats leent het reliëf zich het eenvoudigst voor een brug.

rustplek bassin mijngebouw (maatregel 4.3)

Ter hoogte van het voormalige mijnbekken wordt een vlonder voorzien die aansluit aan dit bassin met banken en picknickelementen. Dit creëert zowel voor de werknemers van het bedrijventerrein als voor de wandelaars en buurtbewoners een aangename plek om te vertoeven.

opruimen rommelelementen (voormalige afsluitingen, restanten recreatieve infrastructuur) (maatregel 4.4)

In het ganse projectgebied zijn er restanten aanwezig van voormalige afsluitingen, recreatieve infrastructuur, ... Om de beeldkwaliteit en belevingskwaliteit van het gebied te verhogen worden deze elementen verwijderd. Op deze manier wordt een hogere waardering voor het landschap bij zijn bezoekers en passanten verkregen. Door Stebo zijn deze elementen in het gebied geïnventariseerd.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
4.1	fietsverbinding As - Waterschei	VLM	Stad Genk
4.2	landschapswandeling	VLM	Stad Genk
4.3	rustplek bassin mijngebouw	VLM	Stad Genk
4.4	opruimen rommelelementen	Natuurpunt	Natuurpunt

3.3.5 Uitvoeringseenheid 5: Parkzone Schansbroek (kaart maatregelen onderdeel 5)

De zone tussen de wijk Schansbroek, de André Dumontlaan en het mijnterrein van Waterschei wordt in zijn geheel bekeken. Hier wordt een zone met parkfunctie ontwikkeld voor de verschillende gebruikers (wijkbewoners, bezoekers, tuiniers, voetballers, senioren, speelplein, ..). De zone wordt opengewerkt zodat de verschillende functies verbonden worden. Om tot een gedragen ontwerp te komen voor deze zone zal er een participatief proces worden uitgewerkt met de bewoners en de belanghebbenden.

volkstuinten (maatregel 5.1)

De zone volkstuinten wordt heringericht met de nodige voorzieningen voor de gebruikers. De huidige toegangsweg blijft behouden maar langsparkeren wordt mogelijk. Er wordt een draaipunt voor auto's voorzien. Op dit punt zijn er diverse gemeenschappelijke voorzieningen (stroom, water, sanitair, compostruimte). Het seniorenhuis "De Steymer" kan ook gebruik maken van de volkstuinten. De volkstuinten zelf krijgen een uniformer uitzicht door een voetpadenstructuur en een lage omheining. De kavels zullen ongeveer 1.5 tot 2 are bedragen.

- Toegangsweg (via André Dumontlaan) met mogelijkheid voor parallel parkeren en draaipunt (5.1.1);
- Gemeenschappelijke voorzieningen: compostruimte, sanitair, nutsvoorzieningen (stroom/water) (5.1.2);
- Voetpadenstructuur (5.1.3);
- ca. 25 tuinen voorzien met uniforme tuinhuisjes en lage omheining (5.1.4).

landschapspark (maatregel 5.2)

De volledige zone krijgt een park karakter met bomengroepen en parkmeubilair. Centraal wordt een plein aangelegd dat dient als ontmoetingsplaats voor alle nodige functies.

De zone wordt ontsloten via de André Dumont laan (naast de Steymer) en via de mijnsite. een bijkomende ontsluiting is de toegang tot de volkstuinten.

Naast het *centrale plein* worden er enkele nevenplekken aangelegd. Eenderzijds een *picknickplek/zitplek "in de schaduw" van de Steymer*, anderzijds een *recreatieve rustplek aan het waterbassin* voor bezoekers en toekomstige werkmensen. De natuurwaarden aan dit waterbassin worden aan de oostzijde versterkt. Het industrieel karakter wordt behouden, maar diverse constructies worden verwijderd. Het bassin kan dienst doen als drijvende watertentoonstelling.

Er wordt één centrale as aangelegd tussen de twee hoofdontsluitingen (zowel voor wandelaars, als fietsers). In het gebied wordt een parkwandeling aangelegd, die tevens aansluiting vindt naar het Schansbroek. Deze aansluiting zal plaats vinden door de Schans. Hier wordt geopteerd om een eenvoudige houten constructie aan te leggen over de wallen. De aanleg zal gebeuren met een minimum aan bodemingrepen. Duiding betreffende de Schans wordt voorzien.

De oostelijke zone tussen het centrale plein en de Schans is voorbehouden voor een gemengd gebruik van voetbal, speelpleinwerking en spel. Er wordt een verharde multifunctionele ruimte aangelegd (terras), de parking aan de Schansbroekstraat wordt heraangelegd en het veld wordt mogelijk geherpositioneerd. Ook het gebouw (kantine) wordt betrokken in deze multifunctionele visie.

Er is aandacht voor de landschappelijke inpassing (hooilanden en ruigte) van de omgeving van de Schans. Hiervoor wordt voldoende ruimte voorzien tussen de Schans en de zone voor gemengd gebruik van voetbal, speelpleinwerking en spel.

Pleinfuncties (5.2.1)

- Centrale as als wandel/fietsverbinding tussen mijnsite en André Dumontlaan (5.2.1.1)
- Picknickruimte bij waterbassin - "boterhammen aan het water plek" (5.2.1.2)
- Centraal plein als ontmoetingsplaats voor alle functies (5.2.1.3)
- Verharde multifunctionele recreatieve ruimte (sport, spel en terras) bij voetbalkantine en speelpleinwerking (5.2.1.4)
- Heraanleg parking bij Schansbroekstraat (5.2.1.5)

Recreatieve maatregelen (5.2.2)

- Wandelpadenstructuur met aansluiting op diverse wandelwegen met aansluitend specifieke activiteiten (bv beperkte speelelementen, buitenfitness, x-stappenpad, ...) (5.2.2.1)
- (Herpositionering) voetbalveld (voetbalveld voor gemengd gebruik voetbal/speelweide voor speelpleinwerking) (5.2.2.2)

Landschappelijke maatregelen (5.2.3)

- Open kappen struweel rond waterbekken en waterbassin (5.2.3.1)
- Natuurtechnisch herprofilen oevers en bodem waterbekken (5.2.3.2)
- Herwaarderen water bassin (5.2.3.3)

Cultuurhistorische maatregelen (5.2.4)

- Herwaarden schans en mogelijk betrekken in wandelpadenstructuur (5.2.4.1)

inrichting tuin van dienstencentrum de Steymer + aansluiting met parkgebied (maatregel 5.3)

Het dienstencentrum de Steymer is een OCMW-dienstencentrum van stad Genk. De buitenzone van het dienstencentrum wordt actief verbonden met de parkzone via het aanleggen van een tuinzone. Er wordt ook een recreatieve verbinding gecreëerd met het Schansbroek, aansluitend op het hellend vlak.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
5.1	volkstuinten	Stad Genk	Stad Genk
5.2	landschapspark	VLM	Stad Genk
5.2.1	pleinfuncties	VLM	Stad Genk
5.2.2	recreatieve maatregelen	VLM	Stad Genk
5.2.3	landschappelijke maatregelen	VLM	Stad Genk
5.2.4	cultuurhistorische maatregelen	VLM	Stad Genk
5.3	inrichting tuin van dienstencentrum de Steymer + aansluiting met parkgebied en Schansbroek	VLM	Stad Genk

3.3.6 Uitvoeringseenheid 6: De Schans (kaart maatregelen onderdeel 6)

grondverzet grachten schans (maatregel 6.1)

De schans wordt omgeven door een ringgracht. Deze wordt via grondverzet gelijk getrokken, zodat deze heel het jaar door water kan vasthouden. Er wordt niet geraakt aan de historische profielen.

vrijmaken taluds (maatregel 6.2)

De wallen van de Schans worden om de paar jaar terug omgezet in hakhout waarbij ook de exoten verwijderd worden. Dit is reeds gebeurd voor de totale binnenkant en twee zijden van de omwalling. In de winter van 2013 zal dit gebeuren voor de ganse omwalling waarbij ook alle grotere bomen (acacia, Amerikaanse vogelkers, ..) verwijderd worden.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
6.1	grachten schans	Natuurpunt	Natuurpunt
6.2	vrijmaken taluds	Natuurpunt	Natuurpunt

3.4 Overzichtstabel kostenraming

De kolom 'Code' geeft de nummering weer van de inrichtingsmaatregelen.

De kolom 'Uitvoerende partner' geeft de instantie aan die als bouwheer optreedt.

De kolom 'Beheerder' geeft de instantie aan die eigenaar is en/of verantwoordelijk is voor het beheer van de inrichtingsmaatregelen.

De timing is indicatief en is afhankelijk van de budgettaire inpassing van het project en de beschikbare budgetten.

De totale kostprijs van het project bedraagt € 1.138.311,9€.

Tabel 2: Kostenraming overzichtstabel

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partner	Beheerder	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal	Tijdstip uitvoering	Subsidie LI (%)
<i>Uitvoeringseenheid 1</i>										
1.1	Verbeteren dam achter open Stiemerbeek	VLM	LI/Stad Genk	Stad Genk	€ 6.180,0	€ 618,0	€ 1.297,8	€ 8.095,8	2015	70%
1.2	Drainagegrachten	Particulier	LI/Particulier	Particulier	€ 14.380,0	€ 1.438,0	€ 3.019,8	€ 18.837,8	2015	70%
1.3	Pompstation + persleiding	VLM	LI/Stad Genk	Stad Genk	€ 67.750,0	€ 6.775,0	€ 14.227,5	€ 88.752,5	2015	70%
1.4	Inschakelen voormalig bekken in watersysteem	VLM	LI/Stad Genk	Stad Genk	€ 38.070,0	€ 3.807,0	€ 7.994,7	€ 49.871,7	2015	70%
				subtotaal	€ 126.380,0	€ 12.638,0	€ 26.539,8	€ 165.557,8		

Landinrichting Stiemerbeekvallei

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partner	Beheerder	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal	Tijdstip uitvoering	Subsidie LI (%)
<i>Uitvoeringseenheid 2</i>										
2.1	grondverzet kleine vijver ter hoogte Hornssee	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 8.600,0	€ 860,0	€ 1.806,0	€ 11.266,0	2014-2015	0%
2.2	grondverzet poel aan tong mijnsteen	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 500,0	€ 50,0	€ 105,0	€ 655,0	2014-2015	0%
2.3.	regulier beheer natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	2014-2015	0%
2.4	opruimen voormalige paardenwei	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 1.500,0	€ 150,0	€ 315,0	€ 1.965,0	2014-2015	0%
2.5	aankoop en inrichting voormalig recreatiedomein	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 42.175,0	€ 4.217,5	/	€ 46.392,5	2014-2015	0%
2.6	aankoop restgronden natuurgebied	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 11.490,0	€ 1.149,0	/	€ 12.639,0	2014-2015	0%
2.7	afvoer grond en slib	Natuurpunt	LI/Natuurpunt	Natuurpunt	€ 6.000,0	€ 600,0	€ 1.260,0	€ 7.860,0	2014-2015	70%
				subtotaal	€ 64.265,0	€ 6.426,5	€ 2.226,0	€ 72.917,5		
<i>Uitvoeringseenheid 4</i>										
4.1	fietsverbinding As - Waterschei	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 53.750,0	€ 5.375,0	€ 11.287,5	€ 70.412,5	2015	70%
4.2	landschapswandeling	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 132.000,0	€ 13.200,0	€ 27.720,0	€ 172.920,0	2015	70%
4.3	rustplek bassin mijngebouw	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 11.000,0	€ 1.100,0	€ 2.310,0	€ 14.410,0	2015	70%
4.4	opruimen rommelementen	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 10.000,0	€ 1.000,0	€ 2.100,0	€ 13.100,0	2015	0%
				subtotaal	€ 206.750,0	€ 20.675,0	€ 43.417,5	€ 270.842,5		

Landinrichting Stiemerbeekvallei

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partner	Beheerder	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal	Tijdstip uitvoering	Subsidie LI (%)
<i>Uitvoeringseenheid 5</i>										
5.1	volkstuinten	Stad Genk	Stad Genk	Stad Genk	€ 51.145,0	€ 5.114,5	€ 10.740,5	€ 67.000,0	2016-2017	0%
5.2	landschapspark									
5.2.1	pleinfuncties	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 115.702,5	€ 11.570,3	€ 24.297,5	€ 151.570,3	2016-2017	70%
5.2.2	recreatieve maatregelen	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 162.107,0	€ 16.210,7	€ 34.042,5	€ 212.360,2	2016-2017	70%
5.2.3	landschappelijke maatregelen	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 82.146,7	€ 8.214,7	€ 17.250,8	€ 107.612,2	2016-2017	70%
5.2.4	cultuurhistorische maatregelen	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 45.002,5	€ 4.500,3	€ 9.450,5	€ 58.953,3	2016-2017	70%
5.3	inrichting tuin van dienstencentrum de Steymer + aansluiting met parkgebied en Schansbroek	VLM	Stad Genk	Stad Genk	€ 8.264,5	€ 826,5	€ 1.735,5	€ 10.826,5	2016-2017	70%
				subtotaal	€ 464.368,2	€ 46.436,8	€ 97.517,3	€ 608.322,3		
<i>Uitvoeringseenheid 6</i>										
6.1	grondverzet grachten Schans	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 1.800,0	€ 180,0	€ 378,0	€ 2.358,0	2014-2015	0%
6.2	vrijmaken taluds schans	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 7.980,0	€ 798,0	€ 1.675,8	€ 10.453,8	2014-2015	0%
				subtotaal	€ 9.780,0	€ 978,0	€ 2.053,8	€ 12.811,8		

3.5 Overzichtstabel financiering per maatregelen

De kolom 'Code' geeft de nummering weer van de inrichtingsmaatregelen.

In de kolom 'Financierende partners' worden de volgende afkortingen gehanteerd: LI = Vlaams Gewest (subsidies Landinrichting), MBLM = mijnschade en bemaling limburgs mijngebied.

Tabel 3: Aandeel financierende partners per inrichtingsmaatregel

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Kostprijs Algemeen Totaal	Subsidie LI (%)	Aandeel LI (euro)	Aandeel partner (euro)
<i>Uitvoeringseenheid 1</i>							
1.1	Verbeteren dam achter open Stiemerbeek	VLM	LI/Stad Genk	€ 8.095,8	70%	€ 5.667,1	€ 2.428,7
1.2	Drainagegrachten	Particulier	LI/Particulier	€ 18.837,8	70%	€ 13.186,5	€ 5.651,3
1.3	Pompstation + persleiding	VLM	LI/Stad Genk	€ 88.752,5	70%	€ 62.126,8	€ 26.625,8
1.4	Inschakelen voormalig bekken in watersysteem	VLM	LI/Stad Genk	€ 49.871,7	70%	€ 34.910,2	€ 14.961,5
			subtotaal	€ 165.557,8		€ 115.890,5	€ 49.667,3

Landinrichting Stiemerbeekvallei

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Kostprijs Algemeen Totaal	Subsidie LI (%)	Aandeel LI (euro)	Aandeel partner (euro)
<i>Uitvoeringseenheid 2</i>							
2.1	grondverzet kleine vijver ter hoogte Hornssee	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 11.266,0	0%		€ 11.266,0
2.2	grondverzet poel aan tong mijnsteen	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 655,0	0%		€ 655,0
2.3.	regulier beheer natuurland	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 0,0	0%		€ 0,0
2.4	opruimen voormalige paardenwei	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 1.965,0	0%		€ 1.965,0
2.5	aankoop en inrichting voormalig recreatiedomein	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 46.392,5	0%		€ 46.392,5
2.6	aankoop restgronden natuurgebied	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 12.639,0	0%		€ 12.639,0
2.7	afvoer grond en slib	Natuurpunt	LI/Natuurpunt	€ 7.860,0	70%	€ 5.502,0	€ 2.358,0
			subtotaal	€ 80.777,5		€ 5.502,0	€ 75.275,5
<i>Uitvoeringseenheid 4</i>							
4.1	fietsverbinding As - Waterschei	VLM	LI/Stad Genk	€ 70.412,5	70%	€ 49.288,8	€ 21.123,8
4.2	landschapswandeling	VLM	LI/Stad Genk	€ 172.920,0	70%	€ 121.044,0	€ 51.876,0
4.3	rustplek bassin mijngebouw	VLM	LI/Stad Genk	€ 14.410,0	70%	€ 10.087,0	€ 4.323,0
4.4	opruimen rommelementen	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 13.100,0	0%		€ 13.100,0
			subtotaal	€ 270.842,5		€ 180.419,8	€ 90.422,8

Landinrichting Stiemerbeekvallei

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Kostprijs Algemeen Totaal	Subsidie LI (%)	Aandeel LI (euro)	Aandeel partner (euro)
<i>Uitvoeringseenheid 5</i>							
5.1	volkstuinten	Stad Genk	Stad Genk	€ 67.000,0	0%	/	€ 67.000,0
5.2	landschapspark						
5.2.1	pleinfuncties	VLM	LI/Stad Genk	€ 151.570,3	70%	€ 106.099,2	€ 45.471,1
5.2.2	recreatieve maatregelen	VLM	LI/Stad Genk	€ 212.360,2	70%	€ 148.652,1	€ 63.708,1
5.2.3	landschappelijke maatregelen	VLM	LI/Stad Genk	€ 107.612,2	70%	€ 75.328,5	€ 32.283,7
5.2.4	cultuurhistorische maatregelen	VLM	LI/Stad Genk	€ 58.953,3	70%	€ 41.267,3	€ 17.686,0
5.3	inrichting tuin van dienstencentrum de Steymer + aansluiting met parkgebied en Schansbroek	VLM	LI/Stad Genk	€ 10.826,5	70%	€ 7.578,5	€ 3.247,9
			subtotaal	€ 608.322,3		€ 378.925,7	€ 229.396,7
<i>Uitvoeringseenheid 6</i>							
6.1	grondverzet grachten Schans	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 2.358,0	0%	/	€ 2.358,0
6.2	vrijmaken taluds schans	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 10.453,8	0%	/	€ 10.453,8
			subtotaal	€ 12.811,8			€ 12.811,8

4 Beschrijving en beoordeling van de effecten

Hieronder wordt een effectbeoordeling gemaakt van het totaal aan maatregelen. De watertoetsparagraaf is tevens als bijlage bij het inrichtingsplan gevoegd.

4.1 Effecten per discipline

4.1.1 Discipline "Water"

Voor het projectgebied is een analyse van de watertoetselementen gebeurd conform de richtlijnen voor de watertoets. De nota is als bijlage 6.1 bij dit ontwerpvoorstel toegevoegd.

De maatregelen van het inrichtingsplan 'Schansbroek' zijn verenigbaar met de doelstellingen van artikel 5 en de beginselen van artikel 6 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid.

4.1.2 Discipline "Fauna en Flora"

De natuurlijke waterhuishouding van het gebied is sterk aangetast. Door het nemen van gerichte maatregelen, zal het natuurgebied ook in de zomermaanden voldoende nat gehouden worden. Hierdoor zullen de aanwezige natte graslanden, broekbossen, poelen en vijvers zich beter kunnen ontwikkelen en zal de natuurwaarde van deze vegetatietypes stijgen.

Door het creëren van bijkomende poelen en open waters, het vrijstellen van begroeiende oevers en het aanpassen van de hellingsgraad van de oevers, worden er ook meer kansen gecreëerd voor soorten die gebonden zijn aan (open) waters (bv. libellen). De verschillende partijen van open water kunnen voor een aantal soorten (bv. amfibieën) ook als stapstenen gebruikt worden.

Enkele storende elementen en mogelijke migratiebarrières (zoals voormalige weekendhuisjes en afsluitingen) worden verwijderd. Het wegnemen van deze storende elementen heeft een positief effect op de aanwezige natuur. Ook het (her)inschakelen van hakhoutbeheer en het verwijderen van exoten (bv. Amerikaanse vogelkers) heeft een positief effect op de inheemse fauna en flora.

4.1.3 Discipline "Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie"

De voorgestelde maatregelen hebben slechts een beperkte impact op de bodem. Voor de wandelpaden worden veelal bestaande paden gebruikt en ze worden geconsolideerd door verdichting. Hiervan zijn geen negatieve effecten te verwachten. Het grondverzet van de vijvers en poelen bestaat voornamelijk uit slib en wordt zo veel mogelijk ter plaatse verspreid. Aan de Schans wordt uit de grachten het slib verwijderd en wordt er gezorgd voor een constant waterpeil, wat de oorspronkelijke situatie beter nastreeft.

De uitvoering van de werken zal voorbereid en begeleid worden door een archeoloog van de Vlaamse Landmaatschappij. De wettelijke meldingsplicht bij toevalsvondsten tijdens uitvoering van de werken blijft van kracht.

4.1.4 Discipline "Landbouw"

In het gebied zijn geen landbouwpercelen gelegen.

4.1.5 Discipline "Recreatie"

Door een betere informatievoorziening (bewegwijzering) worden de recreanten "geleid" door het gebied en is er minder verstoring voor de natuur. Door relaties te leggen tussen het Thor-park, woonwijk, dienstencentrum, natuurgebied Klaverberg wordt de samenhang binnen het projectgebied verhoogd. Er worden 3 goed bewandelbare wandellussen uitgewerkt van verschillende afstanden. Dit vergroot op zijn beurt de belevingswaarde voor de recreant.

Ook de vernieuwing van de bestaande recreatieve infrastructuur draagt bij tot het verhogen van de belevingswaarde. Tevens worden de ontsluitingen van de wijk naar het natuurreservaat geoptimaliseerd.

Er wordt een nieuw landschapspark aangelegd voor de verschillende potentiële gebruikers zoals de omwonenden, werknemers Thor-park, voetbalclub, bezoekers dienstencentrum, tuiniers, recreanten, ...

4.1.6 Discipline "Mens en Maatschappij"

De verdere invulling van het landschapspark gebeurt in overleg met de verschillende doelgroepen, zodat ieder zijn wensen worden meegenomen in het definitieve ontwerp.

Er worden nieuwe functionele fietsverbindingen gecreëerd voor de toekomstige werknemers van het Thor-park.

Het natuurgebied wordt toegankelijk gemaakt zodat iedereen kan genieten van de natuur.

4.1.7 Conclusies

De voorgestelde maatregelen hebben op alle disciplines een positief effect

5 Uitvoeringsprogramma en financieringsplan

5.1 Uitvoeringsprogramma

Het inrichtingsplan voorziet dat de Vlaamse minister bevoegd voor de landinrichting met de goedkeuring van dit inrichtingsplan:

1. De Vlaamse Landmaatschappij, overeenkomstig art. 13§4 van het decreet van 21 december 1988, belast met:

Op het domein toebehorende aan de stad Genk

- 1.1 verbeteren dam achter open Stiemerbeek⁶
- 1.3 pompstation + persleiding⁶
- 1.4 inschakelen voormalig bekken in watersysteem⁶
- 4.1 fietsverbinding As-Waterschei
- 4.2 landschapswandeling
- 4.3 rustplek bassin mijngebouw⁶
- 5.2.1 pleinfuncties⁶
- 5.2.2 recreatieve maatregelen⁶
- 5.2.3 landschappelijke maatregelen⁶
- 5.2.4 cultuurhistorische maatregelen⁶
- 5.3 inrichting tuin van dienstencentrum de Steymer + aansluiting met parkgebied en schansbroek⁶

Waarbij het beheer vanaf de voorlopige oplevering van de werken gebeurt door de stad Genk.

Waarbij de werken na definitieve oplevering worden overgedragen aan de stad Genk.

De uitvoering is voorzien in 2014 - 2018

2. De stad Genk, overeenkomstig art. 13§5 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:

- 5.1 volkstuinen

De uitvoering is voorzien in 2015 - 2017

3. Natuurpunt vzw, overeenkomstig art. 13§6 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:

- 2.1 grondverzet kleine vijver ter hoogte Hornssee⁶
- 2.2 grondverzet poel aan tong mijnsteen⁶
- 2.3 regulier beheer natuurpunt
- 2.4 opruimen voormalige paardenwei
- 2.5 aankoop/herinrichting voormalig recreatiedomein

⁶ Deze maatregelen uit het IP Schansbroek zijn opgenomen in het projectvoorstel GREEN4GREY dat in juni 2013 ingediend werd bij het EU financieringsprogramma voor Leefmilieu (LIFE+ Milieu), thema Urban Environment. Indien het project goedgekeurd wordt zal er Europese cofinanciering zijn voor deze maatregelen met een verlaging van het aandeel subsidies landinrichting.

2.6 aankoop/herinrichting restgronden natuurreservaat

2.7 afvoer grond en slib⁶

4.4 opruim rommelementen

6.1 grondverzet grachten schans⁶

6.2 vrijmaken talud schans⁶

De uitvoering is voorzien in 2014 - 2015

4. De betrokken privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen, overeenkomstig art. 13§6 van het decreet van 21 december 1988, mits hun instemming belast met:

1.2 drainagegrachten⁶

In voorkomend geval dienen zowel de eigenaars en de vruchtgebruikers als de houders van zakelijke rechten hun instemming te betuigen met de uitvoering van de werken. Deze instemming wordt vastgelegd in een overeenkomst die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Vlaamse minister.

De uitvoering is voorzien in 2014 - 2016

5.2 Financieringsplan

1. Vlaamse Landmaatschappij

Op gronden van de stad Genk

Raming	721.973,2 €
Algemene kosten (10%)	72.197,3 €
BTW (21%)	<u>151.614,4 €</u>
TOTAAL	945.784,9 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art. 4 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)

662.049,4 €

Aandeel van de stad Genk (30% voor de totale kostprijs van de landinrichtingswerken)

283.735,5 €

2. Genk⁷

Raming	51.145,0 €
Algemene kosten (10%)	5.114,5 €
BTW (21%)	<u>10.740,5 €</u>
TOTAAL	67.000,0 €

Voor maatregel 5.1 volkstuinen worden geen middelen vanuit Landinrichting voorzien. Zij zijn voor 100% ten laste van stad Genk.

3. Natuurpunt

Raming	90.045,0 €
Algemene kosten (10%)	9.004,5 €
BTW (21%)	<u>7.639,8 €</u>
TOTAAL	106.689,3 €

Voor de volgende maatregelen worden geen middelen vanuit Landinrichting voorzien. Zij zijn voor 100% ten laste van Natuurpunt.

- 2.1 grondverzet kleine vijver ter hoogte Hornssee
- 2.2 grondverzet poel aan tong mijnsteen
- 2.3 regulier beheer natuurpunt
- 2.4 opruimen voormalige paardenwei
- 2.5 aankoop en inrichting voormalig recreatiedomein
- 2.6 aankoop restgronden natuurgebied
- 4.4 opruim rommelementen
- 6.1 grondverzet grachten schans
- 6.2 vrijmaken talud schans

Aandeel ten laste van Natuurpunt (100%)

98.829,3€

⁷ De stad Genk heeft een aanvraag ingediend voor subsidiëring van uit het Vlaams plattelandsbeleid ikv de projectoproep inrichting volkstuinen 2012 voor de verbetering van de omgevingskwaliteit door volkstuinieren.

Voor maatregel 2.7 afvoer grond en slib

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art. 9 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken) 5.502 €

Aandeel van Natuurpunt (30% voor de totale kostprijs van de landinrichtingswerken) 2.358 €

4. Particulieren

Raming	14.380,0 €
Algemene kosten (10%)	1.438,0 €
BTW (21%)	<u>3.019,8 €</u>
TOTAAL	18.837,8 €

Ten laste van het Vlaams Gewest in toepassing van art. 9 van het subsidiebesluit (70%) 13.186,48 €

Aandeel van de particulieren (30%) 5.651,32 €

Samenvattende tabellen

Tabel 4. Totale kostenraming per uitvoerende partner.

Uitvoerende partner	totaal (EUR)
VLM	€ 945.784,9
stad Genk	€ 67.000,0
Natuurpunt	€ 106.689,3
particulier	€ 18.837,8
Totaal	€ 1.138.311,9

Tabel 5. Totale kostenraming per financierende partner.

Financierende partner	totaal (EUR)
Vlaams Gewest (als subsidie landinrichting)	€ 680.737,9
Stad Genk	€ 350.735,4
Natuurpunt	€ 101.187,3
particulieren	€ 5.651,3
Totaal	€ 1.138.311,9

Tabel 6. Overzicht financieringsplan per beherende partner.

Partner	Raming subsidies Vlaams Gewest (EUR)	Raming aandeel partner (EUR)
stad Genk	€ 662.049,4	€ 350.735,4
particulieren	€ 13.186,5	€ 5.651,3
Natuurpunt	€ 5.502,0	€ 101.187,3
Totaal	€ 1.138.311,9	

6 Bijlagen

6.1 Nota analyse watertoetselementen

1. Algemeen

Het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (B.S. 14/11/2003, en reeds meermaals gewijzigd – verder decreet IWB) creëert het juridisch en organisatorisch kader waarbinnen het waterbeleid in Vlaanderen moet gevoerd worden. Het decreet IWB biedt eveneens de decretale basis voor de omzetting van de Europese kaderrichtlijn Water in Vlaanderen.

Het decreet IWB artikel 8 §1 stelt: *“De overheid die moet beslissen over een vergunning, een plan of programma zoals vermeld in §5, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.”*

Een schadelijk effect wordt in het decreet IWB artikel 3 §2 17° gedefinieerd als: *“ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen.”*

Als gevolg van het decreet IWB dient voor dit inrichtingsplan landinrichting de analyse en evaluatie van de effecten op het watersysteem en de voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren onderzocht te worden in een watertoets.

De uitvoering van de watertoets wordt geregeld in het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (BS 31 oktober 2006). Op 14 oktober 2011 keurde de Vlaamse Regering een aanpassing van het uitvoeringsbesluit goed. Dit aangepaste besluit trad in werking op 1 maart 2012.

De watertoets is een formele verplichting voor de overheid die het plan of programma moet goedkeuren, of die de vergunning moet afleveren. De watertoets stimuleert echter de opsteller van het plan of programma of de initiatiefnemer van een activiteit om in het prille stadium van het proces na te denken over de gevolgen voor het watersysteem. Het is dus ook een preventief instrument.

Deze nota levert elementen met betrekking tot een effectbeoordeling van de in het “Eindvoorstel van inrichtingsplan Schansbroek” voorziene maatregelen en ingrepen op het watersysteem.

2. Situering van het projectgebied ten opzichte van de watertoetskaarten

De kaart (zie kaart in bijlage) van de overstromingsgevoelige gebieden geeft aan dat in het projectgebied rond Schansbroek verschillende zones effectief overstromingsgevoelig zijn. De centrale vallei tussen Hornszeevijver en kruising van de Stiemerbeek met de Boommeersstraat is effectief overstromingsgevoelig. Daarnaast zijn ook woningen, gelegen in de omgeving van de Boommeersstraat gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied. Met uitzondering van het noordelijke gedeelte van het projectgebied, gelegen in de omgeving van het kolenspoor en de Thor-site, is bijna het volledige projectgebied gelegen in mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Ter illustratie kan het projectgebied ook gesitueerd worden tot de andere watertoetskaarten. Een beperkt deel van het projectgebied, in het centrale deel ten hoogte van de mijnsteentong en in het noorden aan het kolenspoor omvat infiltratiegevoelige bodems. Het hele projectgebied is matig tot zeer (westelijke deel) gevoelig voor grondwaterstromingen. Beide kenmerken zijn typisch voor een mijnverzakkingsgebied. Het gebied is verder ook gekenmerkt door zeer zwakke hellingen met enkel lokaal, ter hoogte van antropogene constructies (bermen e.d.) lokaal steilere hellingen. De erosiegevoeligheid van het gebied is, mede door het langebruik dat hoofdzakelijk uit grasland en broekbosvegetatie bestaat, als verwaarloosbaar te beschouwen. Het projectgebied is niet gelegen in het winterbed van een rivier.

3. Effectbeoordeling van maatregelen uit het inrichtingsplan met een impact het watersysteem

In paragraaf 2.2.4 Hydrologie van het inrichtingsplan is een beschrijving weergegeven van de hydrologische gebiedsomschrijving van het projectgebied Schansbroek. Tabel 1 geeft een samenvattend overzicht van de juridische en beleidsmatige randvoorwaarden met betrekking tot het waterbeleid en – beheer, van toepassing op het projectgebied, wat verder inhoudelijk verduidelijkt is in paragraaf 2.3.2 Water in het inrichtingsplan Schansbroek.

Het geheel van maatregelen in het inrichtingsplan Schansbroek is gericht op de verbetering van de waterhuishouding en de structuurkwaliteit van de Stiemerbeek in de specifieke context van de mijnverzakkingsproblematiek, waarbij in het bijzonder ingrepen voorgesteld worden die bijdragen tot het herstellen van de ecologische potenties voor watergebonden fauna en flora enerzijds, zonder anderzijds evenwel bijkomende vernatting te creëren in de aanwezige bebouwde zones.

Het inrichtingsconcept is gebaseerd op een hydrologische studie, uitgevoerd in 2011-2012 (Project De Wijers: hydrologische studie Schansbeemden en Schansbroek, ECOREM, 2012) in opdracht van de VLM waarbij voor het projectgebied via een modellering van grondwater (hydrologische modelering) en oppervlaktewater (hydraulische modelering), een aantal potentiële inrichtingsscenario's voor het projectgebied onderzocht werden. Op basis van deze analyse zijn de uiteindelijke ingrepen geselecteerd en opgenomen in het inrichtingsconcept.

Voor elk van de in het inrichtingsplan opgenomen maatregel wordt hieronder beschreven welke de verschillende watertoetselementen zijn die in het plan terug te vinden zijn en wat de mogelijke en/of te verwachten effecten van deze maatregelen zullen zijn op het

watersysteem. Tegelijk worden deze positieve en negatieve effecten besproken en zullen eventueel compenserende of milderende maatregelen voor negatieve gevolgen toegelicht worden. Ook gebeurt een toetsing van het inrichtingsplan aan de doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.

3.1. Selectie van maatregelen met een impact op het watersysteem

Maatregel -code	Omschrijving maatregel	Effectgroep water	Duiding
1.1	Verbeteren/ aanleg dammen achter open Stiemerbeek	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	In stand houden en herstel van de aarden dam ten noorden van de Stiemerbeek, waardoor ontwatering van het noordelijk gelegen natuurgebied vermeden wordt en hydrologische potenties gecreëerd worden voor de ontwikkeling van watergebonden vegetaties.
1.2	Drainage (buizen of grachten) aanleggen in tuinen in Schansbroekstraat	Wijziging grondwaterkwantiteit	aanleg van een lokaal drainagesysteem (grachten of drainagebuizen) in de tuinen van woningen langs de Schansbroekstraat. Dit om lokaal grondwaterverlaging in de winter te realiseren in deze woonzone. Deze lokale verlaging heeft geen nadelig effect op het grondwater maar herstelt/ remediëert eigenlijk de grondwaterstijging in dit woongebied, veroorzaakt door de mijnverzakking.
1.3 (a)	Aanleg persleiding	Wijziging afvoergedrag oppervlaktewater	Aanleg persleiding van pompstation Boomeersstraat naar kleine vijver ten noorden van de Hornszeevijver. Hierdoor kan water naar deze vijvers gepompt worden om het waterpeil in deze vijvers op een constanter niveau te houden, vooral in de zomersituatie. Tegelijk resulteert dit in een lokale stijging van de grondwatertafel. Hierdoor wordt de ongewenste verdroging van de graslanden in het noordoostelijk projectgebied gedeeltelijk geredieerd en wordt lokale geurhinder rond de vijvers tegengegaan. In geval van extreme neerslagevenementen kan deze persleiding ook systeem gebruikt worden om tijdelijk water te stockeren in deze vijvers. Hiervoor wordt een regelsysteem met beslisregels ontwikkeld om water te verpompen richting Stiemerbeek of richting Hornszeevijvers (cfr. resultaten hydrologische studie Schansbeemden-Schansbroek (ECOREM, 2012)).

1.4	Inschakelen voormalig bekken in watersysteem	Wijziging afvoergedrag oppervlaktewater	<p>Het noordwestelijk gelegen bekken wordt heringericht (vrijmaken en afschuinen oevers en verwijderen vegetatie in bekken). Het water dat vanuit het pompstation in de Boommeersstraat verpompt wordt richting collectorput en verder richting Stiemerbeek, wordt via dit heringerichte bekken geleid.</p> <p>Dit resulteert in bijkomende buffering enerzijds en een aantrekkelijkere omgeving anderzijds (zie ook maatregel 4.3 “rustplek bassin mijngedebouw”).</p>
2.1	Inrichten kleine vijver ter hoogte van Hornssee	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	<p>De kleine vijver in het noordoosten van het projectgebied wordt uitgediept. Doel is om een vijver te creëren met een beoogde winterwaterstand van 1 m waterdiepte. Oeverranden worden afgeschuind i.f.v. biotoopvereisten voor fauna en flora. Tijdens de uitvoering van de werken (grondverzet) wordt deze zone tijdelijk verstoord zonder blijvende negatieve effecten.</p>
2.2	Grondverzet poel aan tong mijnsteen	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	<p>Een bestaande natte zone in het natuurgebied (elzenberkenbos) wordt uitgegraven ter realisatie van een permanent waterhoudende poel met een zomerwaterstand van 1 m waterdiepte om snelle verlanding tegen te gaan.</p> <p>Tijdens de uitvoering van de werken (grondverzet) wordt deze zone tijdelijk verstoord zonder blijvende negatieve effecten.</p>
4.3	Rustplek bassin mijngedebouw	Wijziging infrastructuur	<p>Naast het (hydrologisch) herinrichten van het voormalig bekken (zie maatregel 1.4) wordt ook een rustplek (vlonder, banken, picknickelementen) aangelegd, die de gebruiks- en belevingswaarde van het bassin als waterelement voor gebruikers verhoogt.</p>
6.1	Grondverzet grachten Schans	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	<p>De bestaande gracht rondom de schans wordt lokaal uitgediept, zodat ze permanent waterhoudend kan worden.</p> <p>Door deze ingreep wordt de functie van deze gracht in het cultuurhistorisch kader van de schans geaccentueerd. Tijdens de uitvoering van de werken (grondverzet) wordt deze zone tijdelijk verstoord zonder blijvende negatieve effecten.</p>

3.2. Bespreking van de te verwachten effecten

Deze paragraaf heeft als doel een samenvatting te geven van de te verwachten effecten op het watersysteem, dit i.f.v. het uitvoeren van de watertoets door de bevoegde minister.

Effectgroep	Bespreking
Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	Twee poelen/vijvers worden hersteld via grondverzet en herinrichting van de oevers zodat ze terug voldoende waterhoudend zijn en geschikt voor de verdere ontwikkeling van watergebonden fauna (o.a. amfibieën en libellen) en flora.
Wijziging afvoergedrag oppervlaktewater	<p>Door het herstel van de aarden dam aan de noordzijde van de Stiemerbeek, wordt de ongewenste ontwatering van het natuurgebied tegengegaan. Hierdoor krijgt de waterafhankelijke natuur (elzenberken broekbosvegetaties) meer ontwikkelingsperspectieven in deze zone.</p> <p>Door het instellen van een regelsysteem op de aanwezige pompinfrastructuur kan – naast het louter stroomafwaarts verpompen van water richting Stiemerbeek – eveneens gekozen worden om water terug richting Hornszeevijvers te verpompen. Hierdoor wordt het grondwaterpeil in deze zone – zeker in zomersituaties – op een hoger niveau gebracht wat wenselijk is voor de aanwezige graslandvegetaties. Daarnaast draagt een constanter waterpeil in de vijvers zelf bij tot een vermindering van het probleem van geurhinder (bij seizoenaal droogvallen van de oevers) en ook aan de beleefbaarheid van deze omgeving. Tegelijk kan – in geval van extreme neerslag in het gebied – ervoor geopteerd worden om tijdelijk water te verpompen naar en te stockeren in de Hornszeevijver, wat op haar beurt bijdraagt tot een verminderde belasting op het afwaarts systeem van de Stiemerbeek en tot vermindering van problemen van wateroverlast in de Stiemerbeekvallei.</p>
Wijziging grondwaterkwantiteit	Door uitvoering van de maatregelen wordt het grondwaterpeil in het natuurgebied ten noorden van de Stiemerbeek meer afgestemd op de habitatvereisten in dit gebied (peilverhoging), zonder evenwel een bijkomende vernatting (grondwaterstijging) te veroorzaken in de bebouwde zone. Die wordt namelijk opgevangen door de aanleg van lokale drainagesystemen. Hiermee wordt bijgedragen om de effecten van de (historische) mijnverzakking op de aanwezige bebouwing mee te helpen milderen.

Infrastructuur	Door aanpassingen aan de bestaande infrastructuur om de wijk Schansbroek droog te houden (nl. het voorzien van pompinfrastructuur om water richting Hornszeevijver te verpompen, inclusief een regelsysteem, afgestemd met het bestaande pompstation), wordt een win-winsituatie gecreëerd op meerdere vlakken: voor waterafhankelijke natuur door een (lokale) stijging van grondwaterpeilen in natuurgebieden, voor het vrijwaren van bebouwing van wateroverlast door water te blijven verpompen richting Stiemerbeek), voor het verbeteren van de belevingswaarde van het voormalig bassin en mogelijk voor het bestrijden van wateroverlast stroomafwaarts door tijdelijk op een gecontroleerde manier water te stockeren op de Hornszeevijver.
----------------	--

De maatregelen uit dit inrichtingsplan leveren een bijdrage aan met name volgende *doelstellingen* (D) en *beginselen* (B) uit het decreet integraal waterbeleid:

- D3: De voorraden aan oppervlakte- en grondwater duurzaam beheren en gebruiken.
D4: De verdere achteruitgang van aquatische ecosystemen, van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden voorkomen.
D5: De aquatische ecosystemen en rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen in specifieke gebieden verbeteren en herstellen.
D6: Het beheer van hemelwater en oppervlaktewater organiseren.
D9: De diverse functies binnen een watersysteem en de onderlinge verbanden integraal afwegen.
D10: De betrokkenheid van de mens met het watersysteem bevorderen, waaronder het verhogen van de belevingswaarde in stedelijk gebied en vormen van zachte recreatie.
- B1: *Het standstill beginsel*. Voorkomen dat de toestand van het watersysteem verslechtert.
B3: *Het bronbeginsel*. Preventieve maatregelen aan de bron nemen.
B7: *Het herstelbeginsel*. Schadelijke effecten voor zover mogelijk herstellen tot de van toepassing zijnde referentieniveaus.
B9: *Het beginsel van hoog beschermingsniveau*. Een zo hoog mogelijk beschermingsniveau nastreven van de aquatische ecosystemen, de rechtstreeks afhankelijke terrestrische ecosystemen en de waterrijke gebieden, zonder het multifunctionele gebruik van de watersystemen uit het oog te verliezen.

4. Synthese

Deze nota levert elementen met betrekking tot een effectbeoordeling van de in het "Eindvoorstel van inrichtingsplan Schansbroek" voorziene maatregelen en ingrepen op het watersysteem.

Het inrichtingsplan Schansbroek is gericht op de verbetering van de waterhuishouding en de structuurkwaliteit in het projectgebied Schansbroek in de specifieke context van de mijnverzakkingsproblematiek. In het bijzonder worden in het inrichtingsplan ingrepen voorgesteld die tot doel hebben om de hydro - ecologische potenties voor watergebonden fauna en flora te verbeteren, zonder evenwel bijkomende vernatting te creëren in de aanwezige bebouwde zones. Op basis van de analyse van de in het plan voorgestelde

inrichtingsmaatregelen en van de effecten die deze maatregelen hebben op de het watersysteem in het projectgebied, kan geconcludeerd worden dat het inrichtingsplan Schansbroek verenigbaar geacht wordt met de doelstellingen beginselen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid.

Landinrichting Stiemerbeekvallei

Inrichtingsplan Schansbroek
Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart: Watertoets - overstromingsgevoelige gebieden

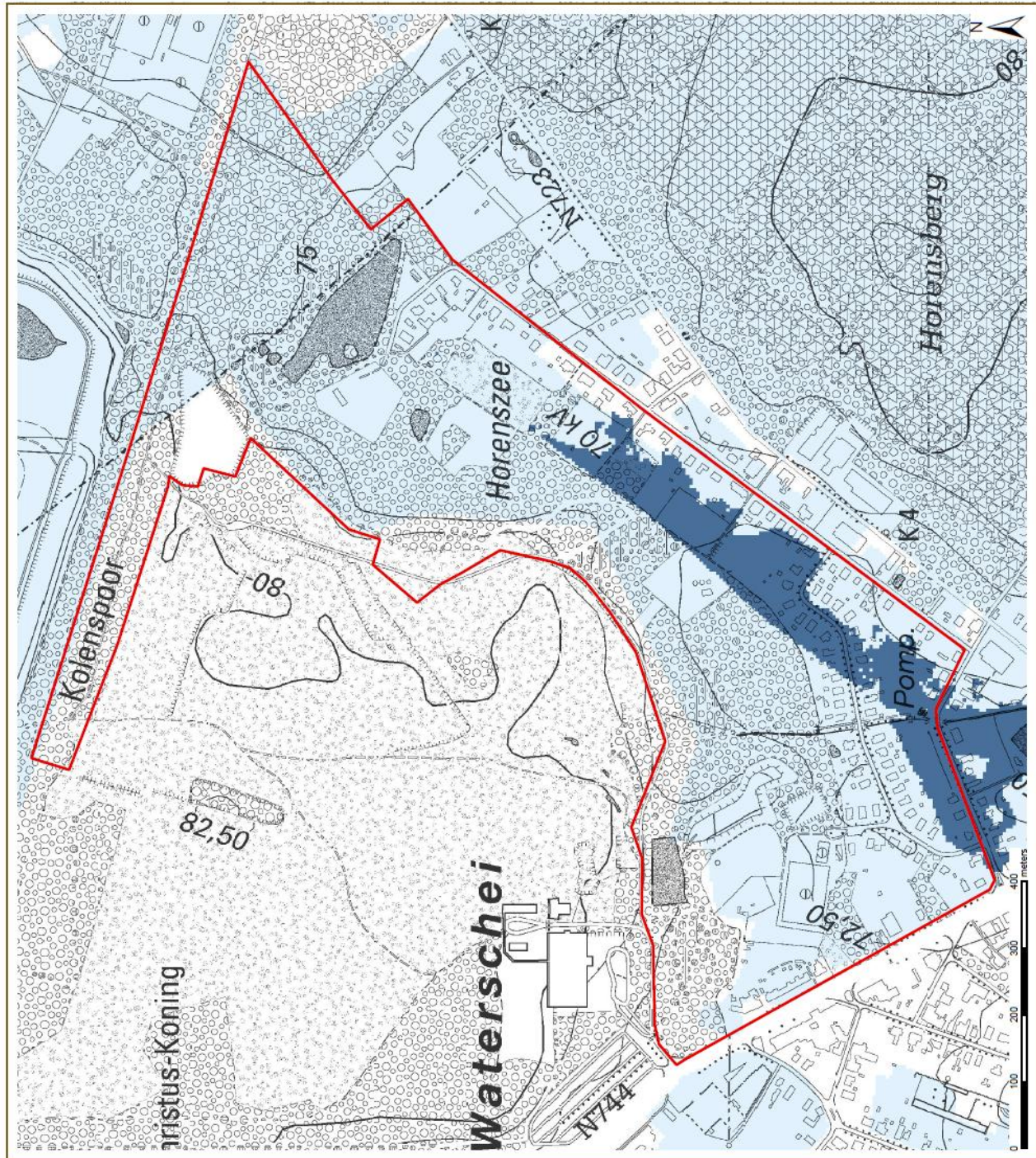
Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- Niet overstromingsgevoelig
- Effectief overstromingsgevoelig
- Mogelijk overstromingsgevoelig

Bron:

- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000 raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2005 (GIS-Vlaanderen)
- Overstromingsgevoelige gebieden, toestand 2011 - AGIV & CIW (AGIV-product)

Aangemaakt op : oktober 2013

6.2 Kaarten

Kaart 1: Situering binnen de Wijers

Kaart 2: Situering Schansbroek

Kaart 3: Digitaal Hoogtemodel

Kaart 4: Bodemkaart

Kaart 5: Hydrologie

Kaart 6: Bodemkarteringseenheden

Kaart 7: Vegetatiekartering (BWK)

Kaart 8: Boomsoort in bebost gebied

Kaart 9: Eigendomssituatie

Kaart 10: Gewestplan

Kaart 11: RUP Waterschei

Kaart 12: Erkend Natuurreservaat, Habitatrictlijngebied en VEN-gebied

Kaart 13: Landschapsatlas

Kaart maatregelen onderdeel 1

Kaart maatregelen onderdeel 2

Kaart maatregelen onderdeel 3

Kaart maatregelen onderdeel 4

Kaart maatregelen onderdeel 5

Kaart maatregelen onderdeel 6

7 Bronnen

Project de Wijers: Hydrologische studie Schansbeemden en Schansbroek, 2012, Ecorem i.s.m. AGT – Aquadvice in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij, Heusden - Zolder Genk

Gemeentelijk RUP Waterschei –Duurzame stedelijke Ontwikkeling (DSO)- hoogwaardig bedrijvenpark op de mijnsite van Waterschei- toelichtingsnota - grafisch plan - voorschriften – maart 2008 *goedkeuring 26/06/08 (BS 05/08/08)*
Stramien / Bureau Bongaerts in opdracht van de Stad Genk

Gemeentelijk RUP zonevreemde bedrijven- deelgebied Gerrits-Bormans def vastgesteld op GR van 15/10/09
Libost-groep i.o.v. stad Genk

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Genk

Masterplan Ecologische Verbindingen Genk (04/11/09)

Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Limburg

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, tweede gedeeltelijke herziening (VR 17/12/10- BS 18/04/2011).

PlanMER in het kader van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk –kennisgeving - 11 mei 2012
Grontmij Vlaanderen in opdracht van Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed, Ruimtelijke planning

PlanMER in het kader van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Spartacusplan – sneltramlijn 2 (Hasselt-Maasmechelen)–fase kennisgeving, nov 2011, p 53 e.v.
Grontmij in opdracht van De Lijn

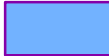

Deelbekkenbeheerplan Boven-Demer

Landinrichting Stiemberbeekvallei

Inrichtingsplan Schansbroek Eindvoorstel Inrichtingsplan

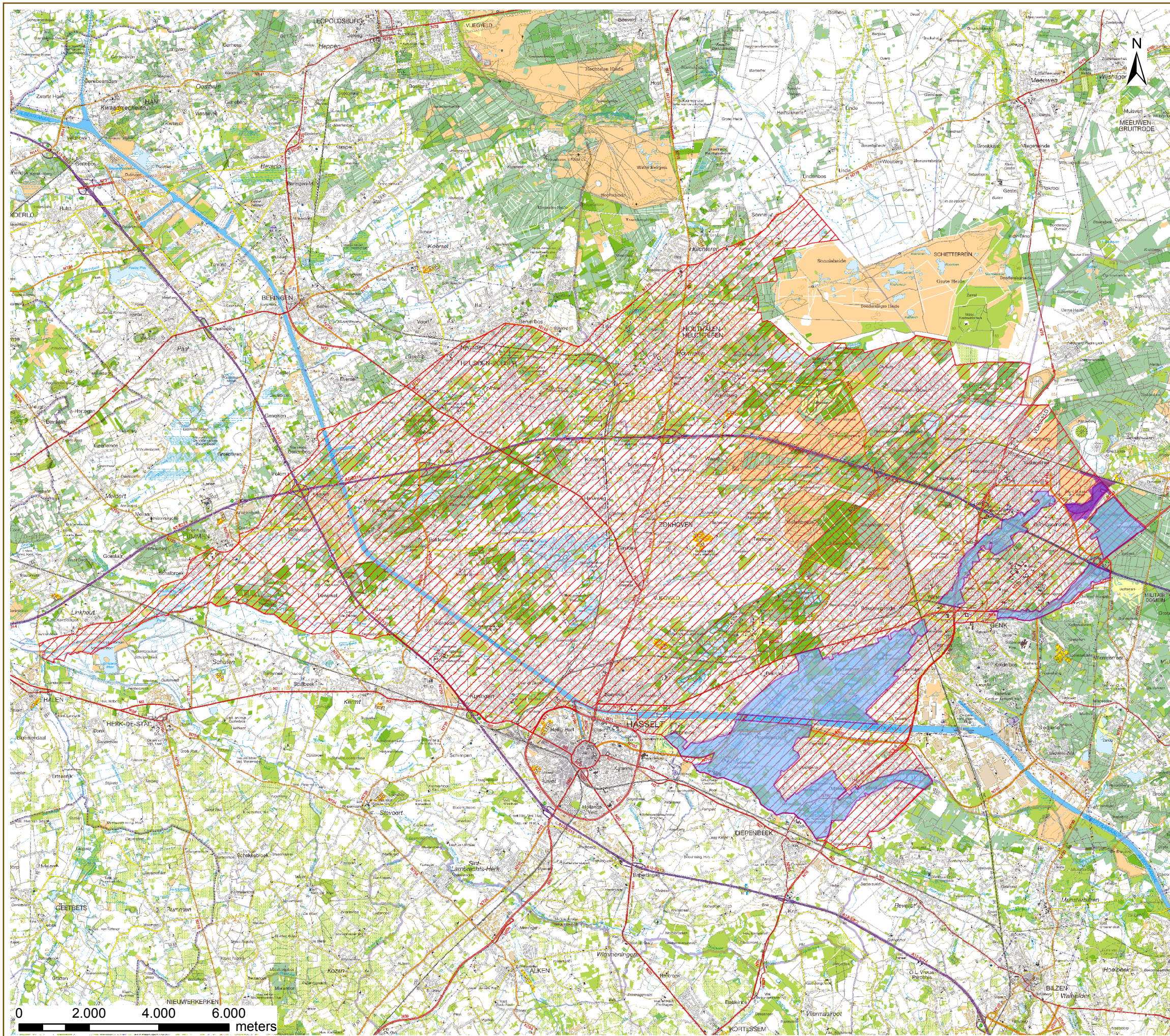
Kaart 1: Situering binnen de Wijers

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- Planprogramma Stiemberbeekvallei
- Perimeter 'De Wijers'

Bron:
- Topografische kaart 1/50.000, raster, NGI, © Nationaal Geografisch Instituut

aangemaakt op: oktober 2013

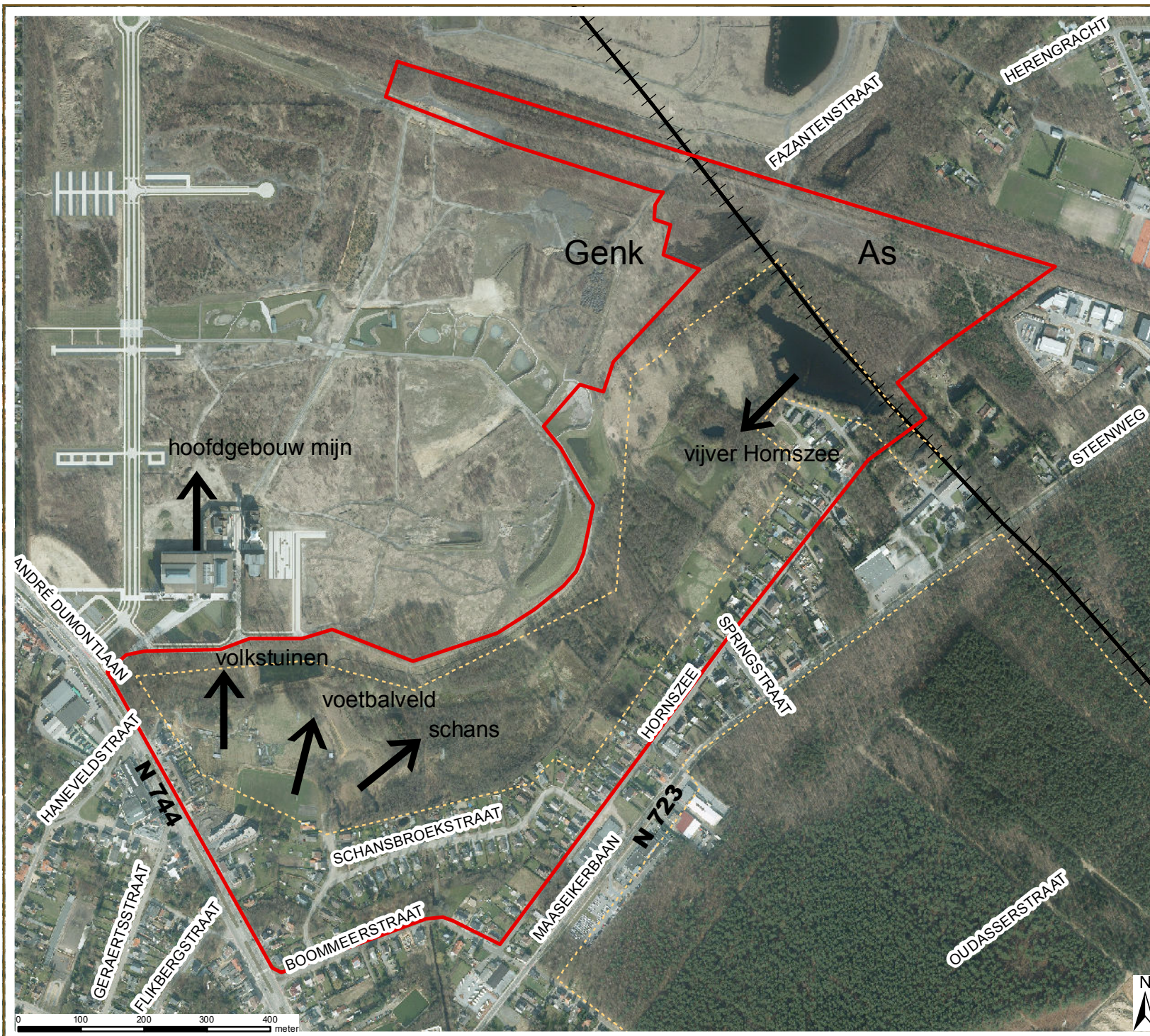
Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 2: Situering Schansbroek

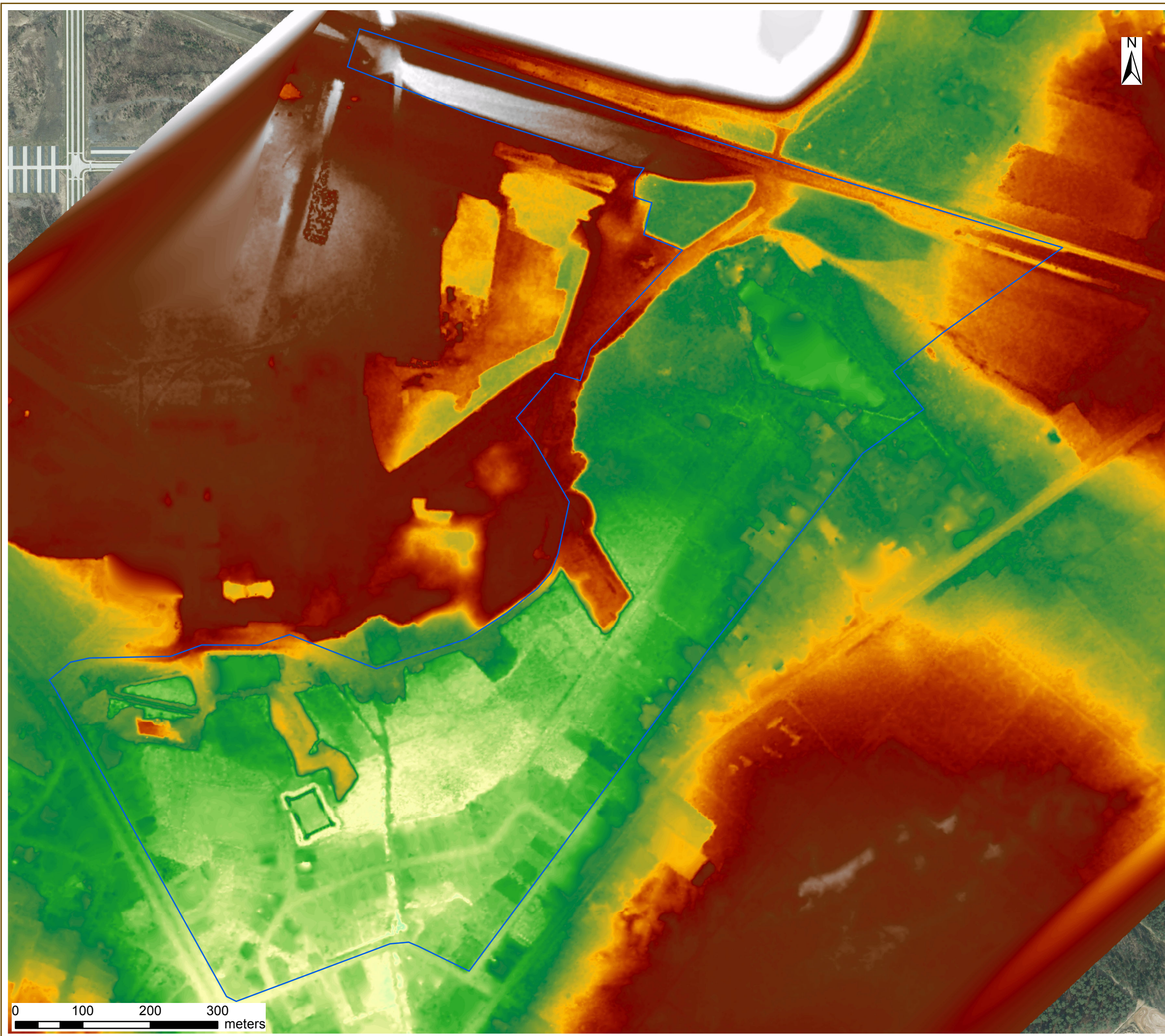
Legende

- IP Schansbroek
- Planprogramma Stiemerbeekvallei
- Gemeentegrens

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaling, kleur,
provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011

aangemaakt op : oktober 2013

Landinrichting Stiemerbeekvallei

Inrichtingsplan Schansbroe_
Eindvoorstel Inrichtingsplan
Kaart 3: Digitaal hoogtemodel

Legende

 Perimeter IP Schansbroek

Hoogte

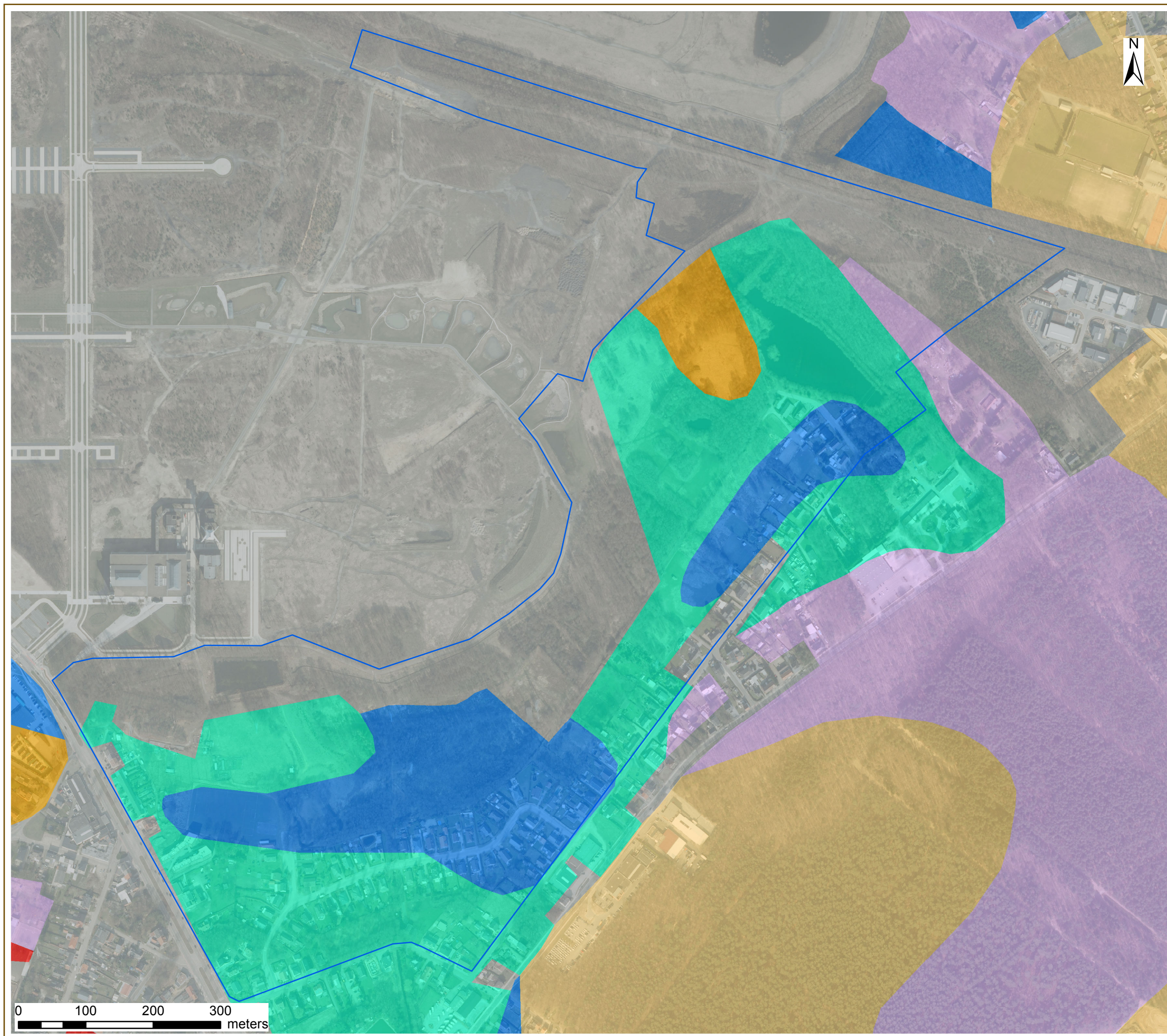
 High : 95,2626

 Low : 68,1591

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen, MVG-LIN-ANIMAL-Afdeling Water en MVG-LIN-AWZ-afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch onderzoek (GIS-Vlaanderen)

aangemaakt op: [\ d â\ 2013

Landinrichting Stiemberbeekvallei

Inrichtingsplan Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 4: Bodemkaart

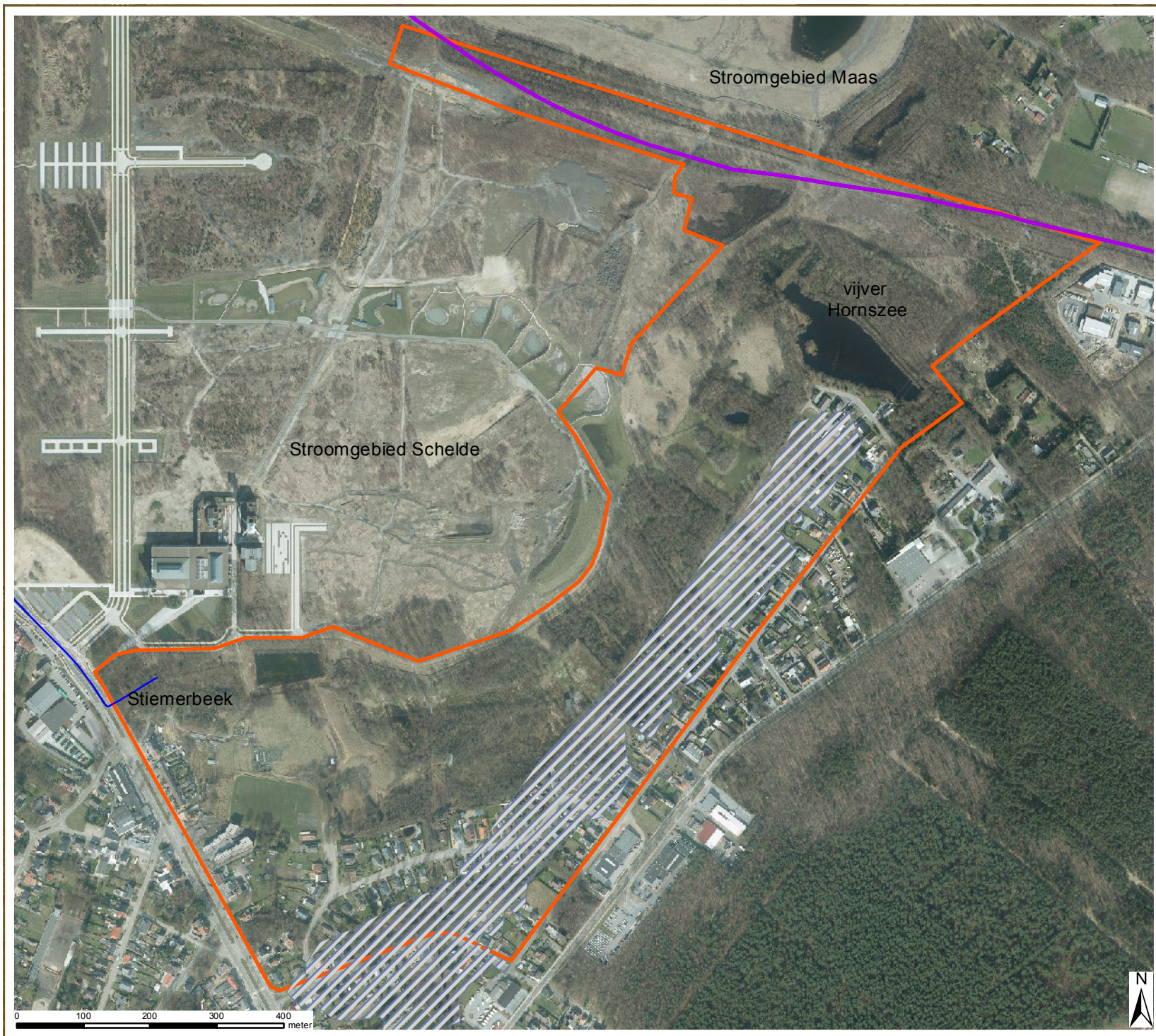
Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- 01. Antropogeen
- 03. Nat zand
- 04. Vochtig zand
- 05. Droog zand
- 06. Nat zand antr
- 07. Vochtig zand antr

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Digitale versie van de Bodemkaart van Vlaanderen, IWT, uitgave 2001 (OC GIS-Vlaanderen)

aangemaakt op: oktober 2013

Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 5: Hydrologie

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- Recent overstromde gebieden
- Waterscheiding
- Stiemerbeek derde categorie

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 25/08/2011 (VMM & AGIV)
 - Recent Overstromde Gebieden - VMM afdeling Operationeel Waterbeheer - MOW Waterbouwkundig Laboratorium - AGIV (2011)

aangemaakt op : oktober 2013

Inrichtingsplan Schansbroek
Eindvoorstel Inrichtingsplan
Kaart 6: Bodemkarteringseenheden

Legende

Perimeter IP Schansbroek

Bodemkarteringseenheden

antropogene bodem

- OB, Bebouwde zones
- OE, Groeven
- OH, Belten
- ON, Opgehoogde gronden
- OT, Strek vergraven gronden

natte zandbodem

- Sfpm, ; v-Sfp, Zeer natte lemig zandbodem zonder profiel
- Sem, Semz, Natte lemig zandbodem met dikke antropogene humus A horizont
- Nat zand, Seg(v), Natte lemig zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont
- Sep, Sepz, v-Sep, Natte lemig zandbodem zonder profiel
- Nat zand, Zfg, Zeer natte zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont
- Zeg, Zegt, Natte zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont

vochtige zandbodem

- Zdg, Zdgt,Zdg1t, Matig natte zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont
- Zdft, Matig natte zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont
- Zcg, Zcgt,Zcg1t, Matig droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont
- Zcft, Matig droge zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont

vochtige zandbodem (antropogeen)

- Sdm, Sdmt, Matig natte lemig zandbodem met dikke antropogene humus A horizont
- Zdm, Zdmt, Matig natte zandbodem met dikke antropogene humus A horizont
- Zcmt, Matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont

droge zandbodem

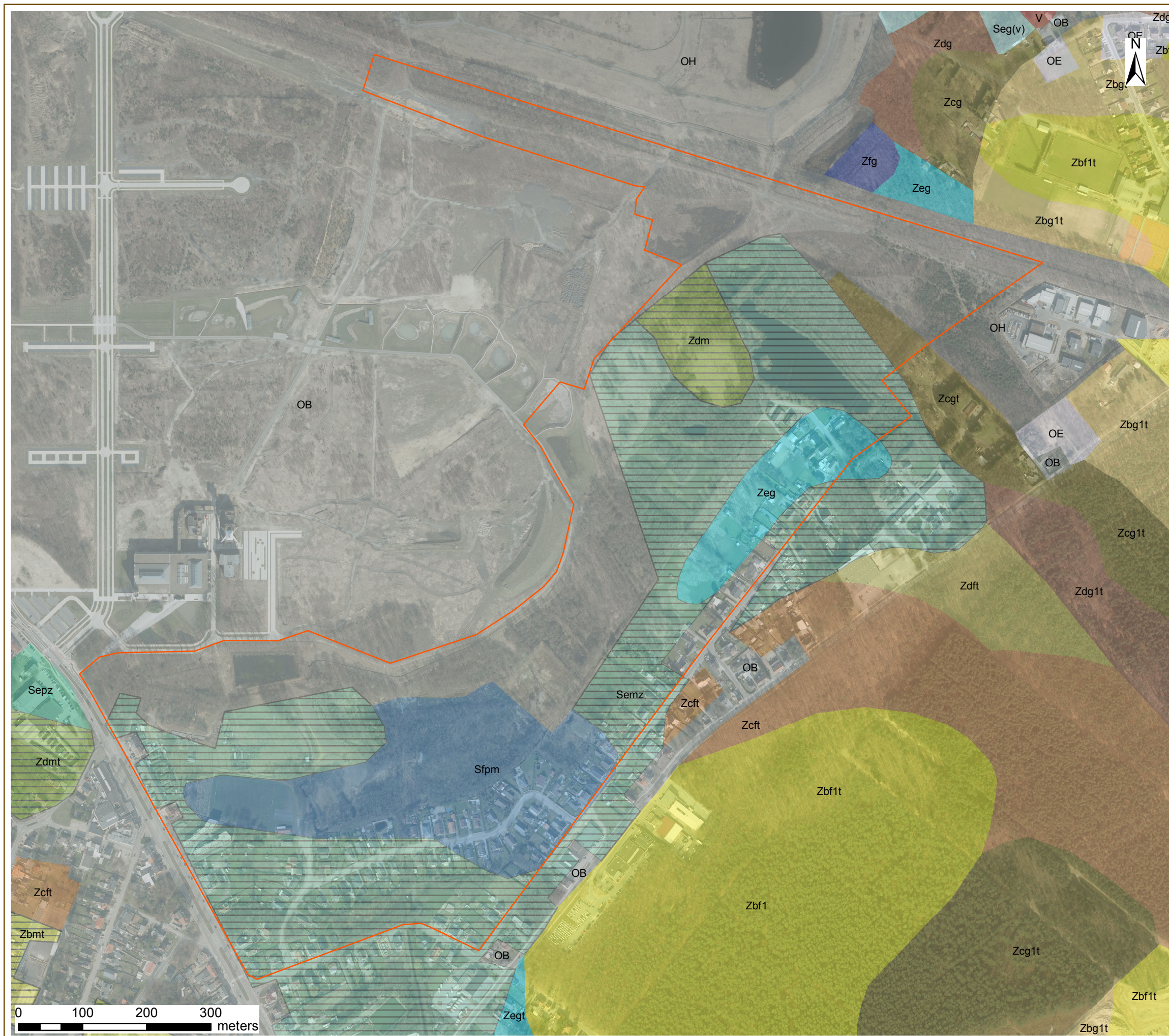
- Zbmt, Droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont
- Zbg, Zbgt,Zbg1t, Droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont
- Zbft, Zbf1t, Zbf1, Droge zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont

overige bodem

- X, Landduin, Duingrond
- V, Veenbodern

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschallig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Vectoriële versie van de Bodemkaart, AGIV, IWT, Laboratorium voor Bodemkunde van de Universiteit Gent (GIS-Vlaanderen)

aangemaakt op: oktober 2013

Inrichtingsplan Schansbroek
Eindvoorstel Inrichtingsplan
Kaart 7: Vegetatiekartering (BWK)

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- biologisch minder waardevol
- complex van biol. minder ww. en waardevol
- complex van biol. minder ww., ww. en zeer waardevol
- complex van biol. minder ww. en zeer waardevol
- biologisch waardevol
- complex van biol. ww. en zeer waardevol
- biologisch zeer waardevol

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Vectoriële versie van de Biologische waarderingskaart, versie 2, toestand september 2010, INBO, AGIV

aangemaakt op: oktober 2013

Inrichtingsplan Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 8: Boomsoort in bebost gebied

Legende

 Perimeter IP Schansbroek

Boomsoort in bebost gebied

loofhout

 loofhout - populier

 loofhout - andere of mengingen

gemengd loofhout

 20 - 50% bijmenging naaldhout - ander of mengingen

naaldhout

 naaldhout - fijnspar

 naaldhout - gewone den

 naaldhout - zwarte den

 naaldhout - andere of mengingen

gemengd naaldhout

 20 - 50% bijmenging loofhout - gewone den

 20 - 50% bijmenging loofhout - andere of mengingen

 20 - 50% bijmenging loofhout - fijnspar

overige

 te herbebossen oppervlakte

 niet beboste oppervlakte van het bosdomein

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Digitale versie van de Bosreferentietlaag, MVG, LIN, AMINAL, afdeling Bos & Groen, uitgave 2001 (OC GIS-Vlaanderen)

aangemaakt op: oktober 2013

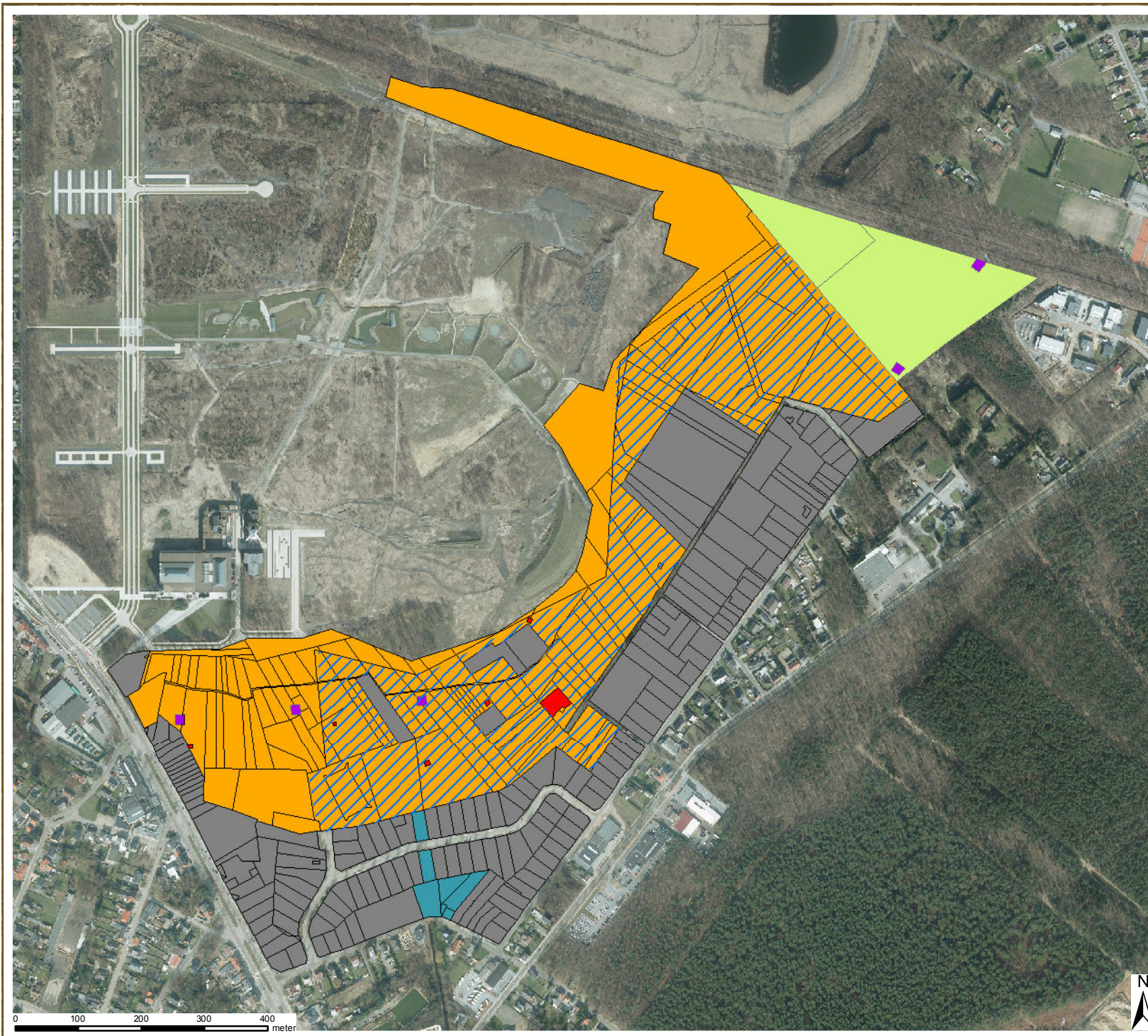
Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 9: Eigendomssituatie

Legende

- percelen beheerd door natuurpunt
- Particulier
- Gemeente Genk
- Mijnschade en Bemaling Limburgs
Mijngedebied
- Interelectra
- Vennoetschap Elia
- Vennoetschap Mijnen

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaling, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- © digitale kadastrale perceelsplannen toestandsdatum 01/01/2011 AGIV - AADP Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Niets uit dit document mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Algemene Administratie van Patrimoniumdocumentatie

aangemaakt op : oktober 2013

Inrichtingsplan Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

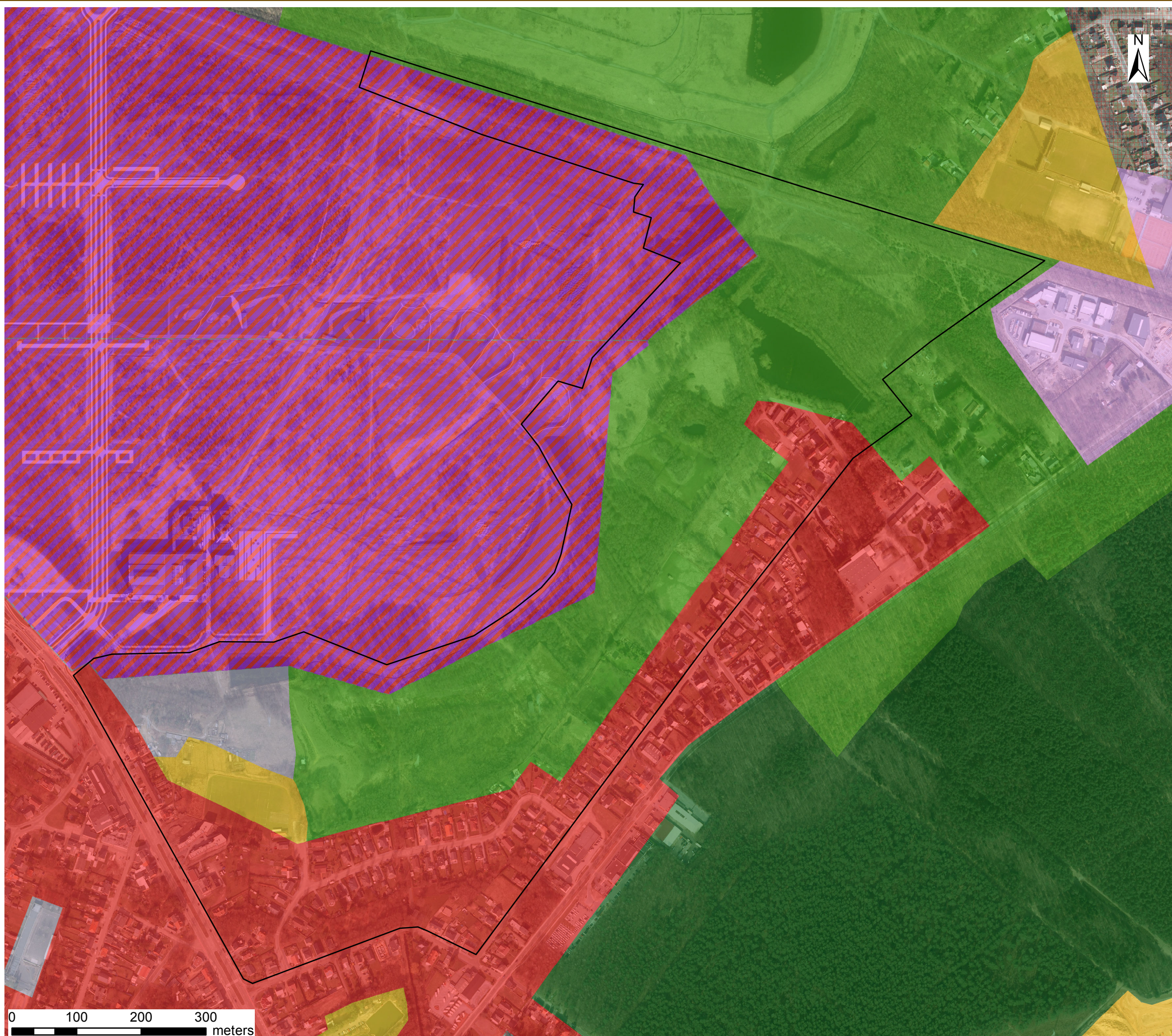
Kaart 10 Gewestplan

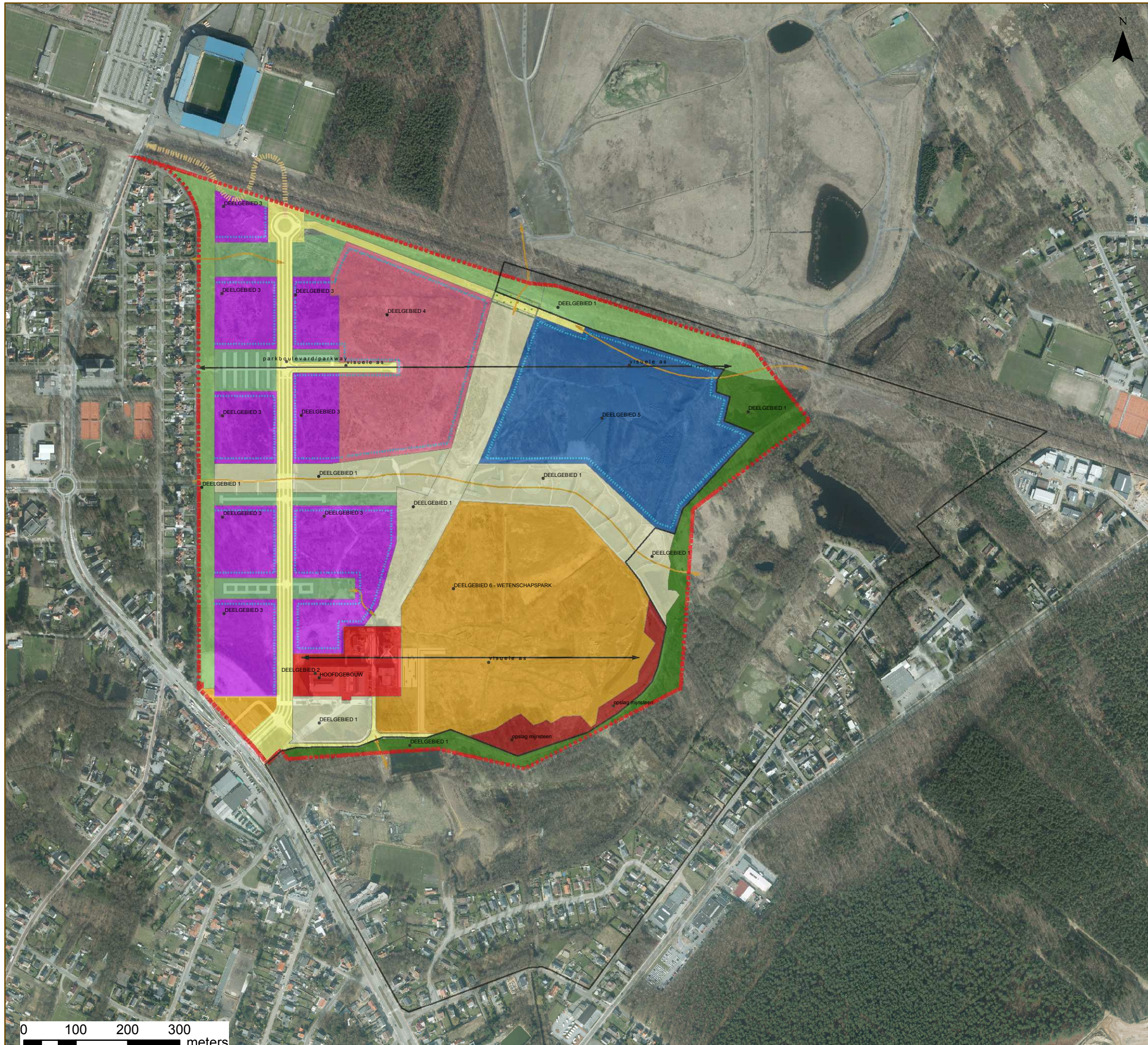
Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- 0100- woongebied
- 0105- woonuitbreidingsgebied
- 0134- gebied voor duurzame stedelijke ontwikkeling
- 0200- gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut
- 0401- gebieden voor dagrecreatie
- 0701- natuurgebied
- 0800- bosgebieden
- 1100- ambachtelijke bedrijven en kmo's

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Vectoriële versie van het gewestplan, Dept. RWO, Afdeling Ruimtelijke Planning, 2002 (AGIV)

aangemaakt op: oktober 2013

Inrichtingsplan Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 11: RUP Waterschei

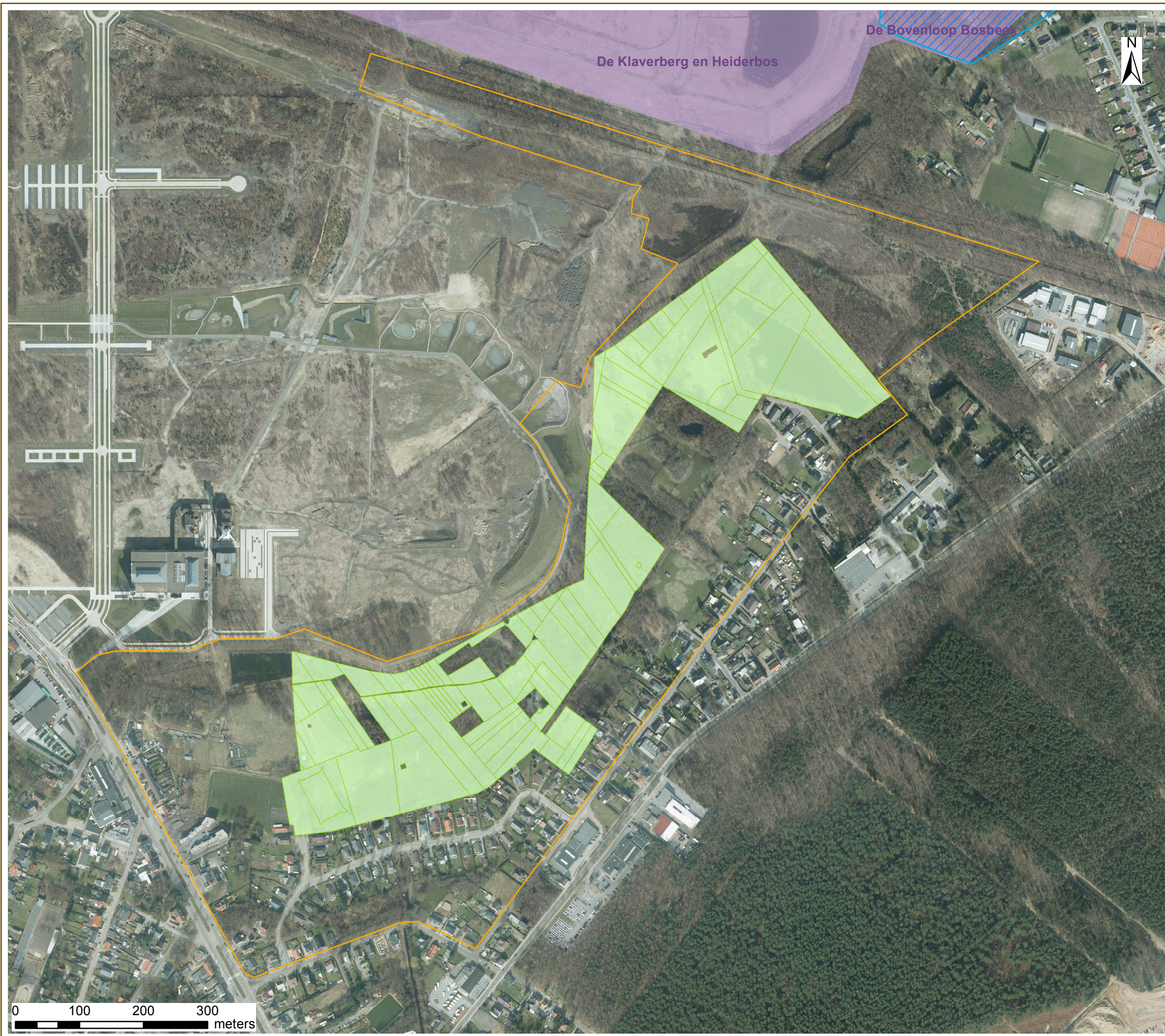
Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- grens RUP
- bouwlijn
- art.1 - zone hoofdgebouw
- art.2 - bedrijvenzone voor hoogwaardige bedrijven A / small
- art.3 - bedrijvenzone voor hoogwaardige bedrijven B / mixed
- art.4 - bedrijvenzone voor hoogwaardige bedrijven C / large
- art.5 - Wetenschapspark
- art.6 - opslag mijnsteen
- art.7 - heidepark
- art.8 - buffer / buffer tegen spoorzone
- art.9 - natuurgebied
- art.10 - zone voor openbaar domein - ontsluitingsstructuur
- art.11 - bosparkings
- art.12 - parkeerterrein
- art.13 - zoekzone visuele as
- art.14 - zoekzone verbinding zacht verkeer
- art.15 - zoekzone verbinding auto's
- art.17 - doortocht weg/park

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaling, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- RUP Waterschei

aangemaakt op: oktober 2013

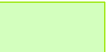

Landinrichting Stiemberbeekvallei

Inrichtingsplan Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan
Kaart 12 Erkend natuureservaat,
Habitatrichtlijn en VEN

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- erkend natuureservaat
- habitatrichtlijngebied
- VEN gebied

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Vectoriële versie van de Erkende Natuureservaten, toestand 26/10/2010 (ANB 2010)
 - Digitale versie van de Habitatrichtlijngebieden, MVG-LIN-AMINAL-Natuur, toestand 15/02/2008 (OC GIS-Vlaanderen)
 - Vectoriële versie van de VEN-gebieden, toestand 07/05/2010 (AGIV, 2010)

aangemaakt op: oktober 2013

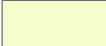

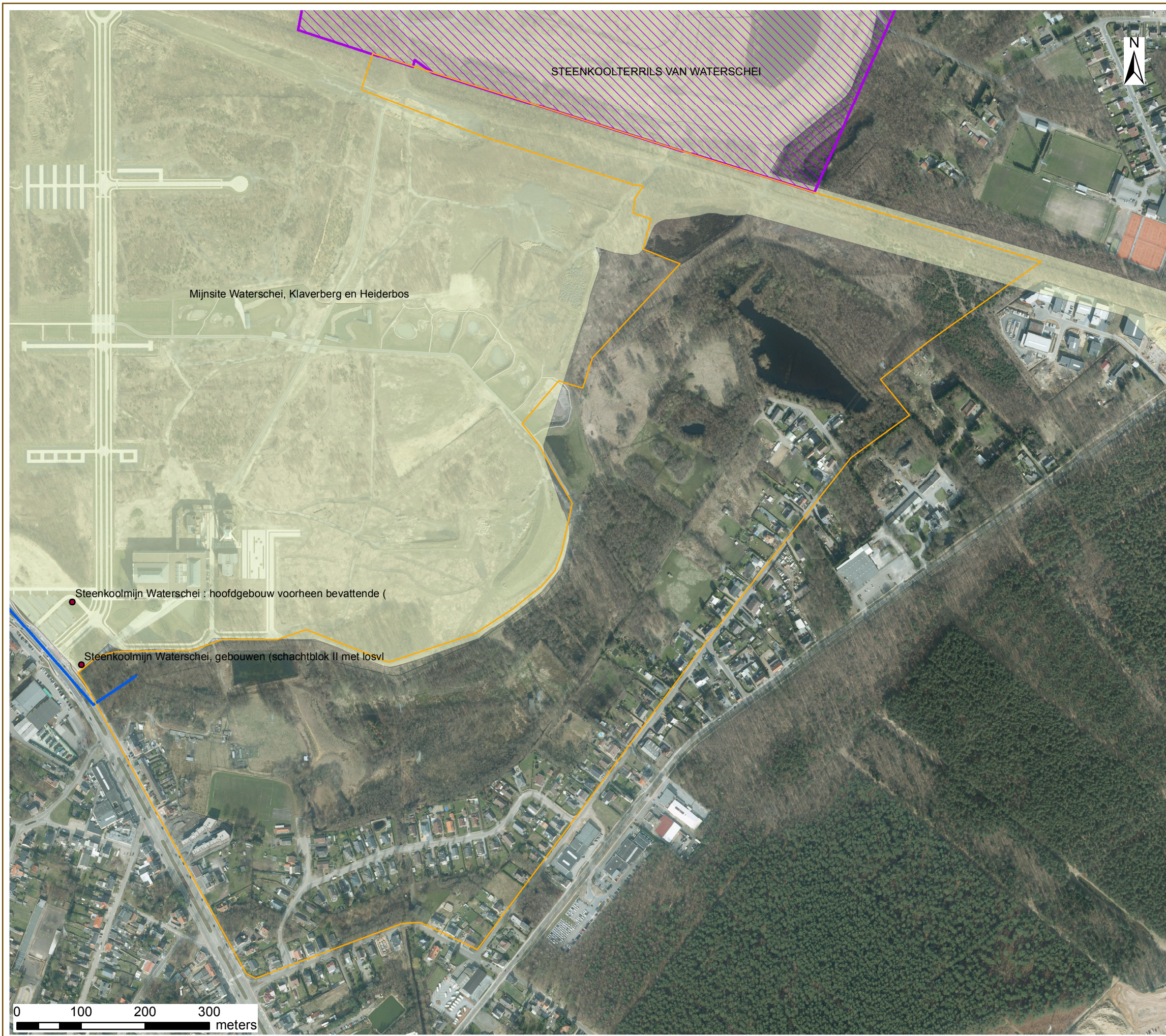
Inrichtingsplan Schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 13 Landschapsatlas

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- puntrelict
- lijnrelict
- beschermd landschap
- ankerplaats

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Digitale versie van de landschapsatlas, MVG-LIN-AROHM-Monumenten en Landschappen, toestand 31/03/2001 (OC GIS-Vlaanderen)
- Vectoriële versie van de Beschermd landschappen, Stad - en dorpsgezichten, MVG-LINAROHM- Monumenten en Landschappen (OC GIS-Vlaanderen)

aangemaakt op: oktober 2013

Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart maatregelen onderdeel 1

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- Verbeteren dam (1.1)
- Zone voor drainage (1.2)
- Persleiding (1.3)
- pompstation (1.3)
- Voormalig bekken inschakelen (1.4)

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur,
provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011

aangemaakt op : oktober 2013

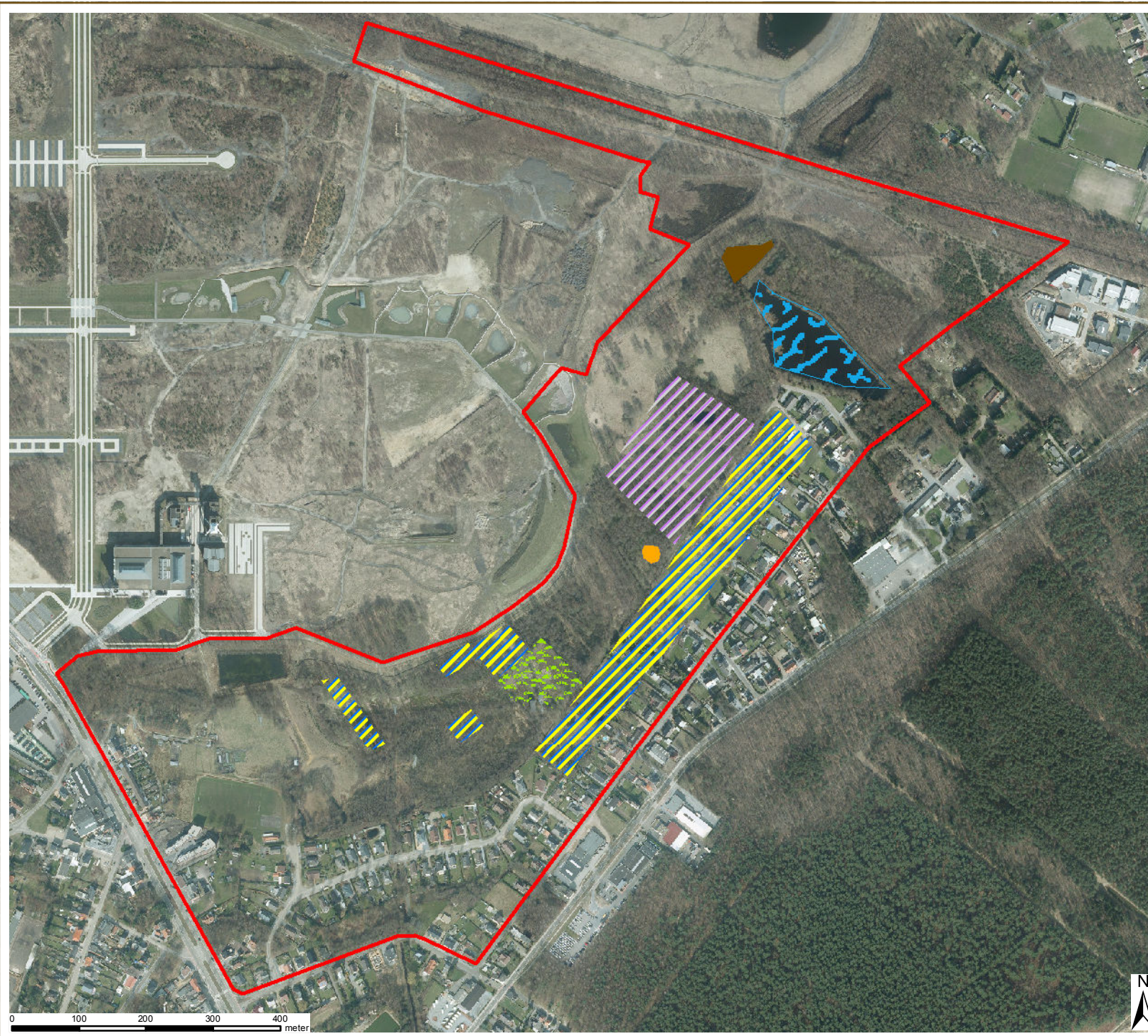
Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart maatregelen onderdeel 2

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- kleine vijver Hornssee (2.1 + 2.7)
- grondverzet poel (2.2 + 2.7)
- Natuurlijk inrichting oevers vijver (2.3)
- opruim paardenweide (2.4)
- voormalig recreatiedomein (2.5)
- restgronden in natuurgebied (2.6)

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur,
provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011

aangemaakt op : oktober 2013

Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

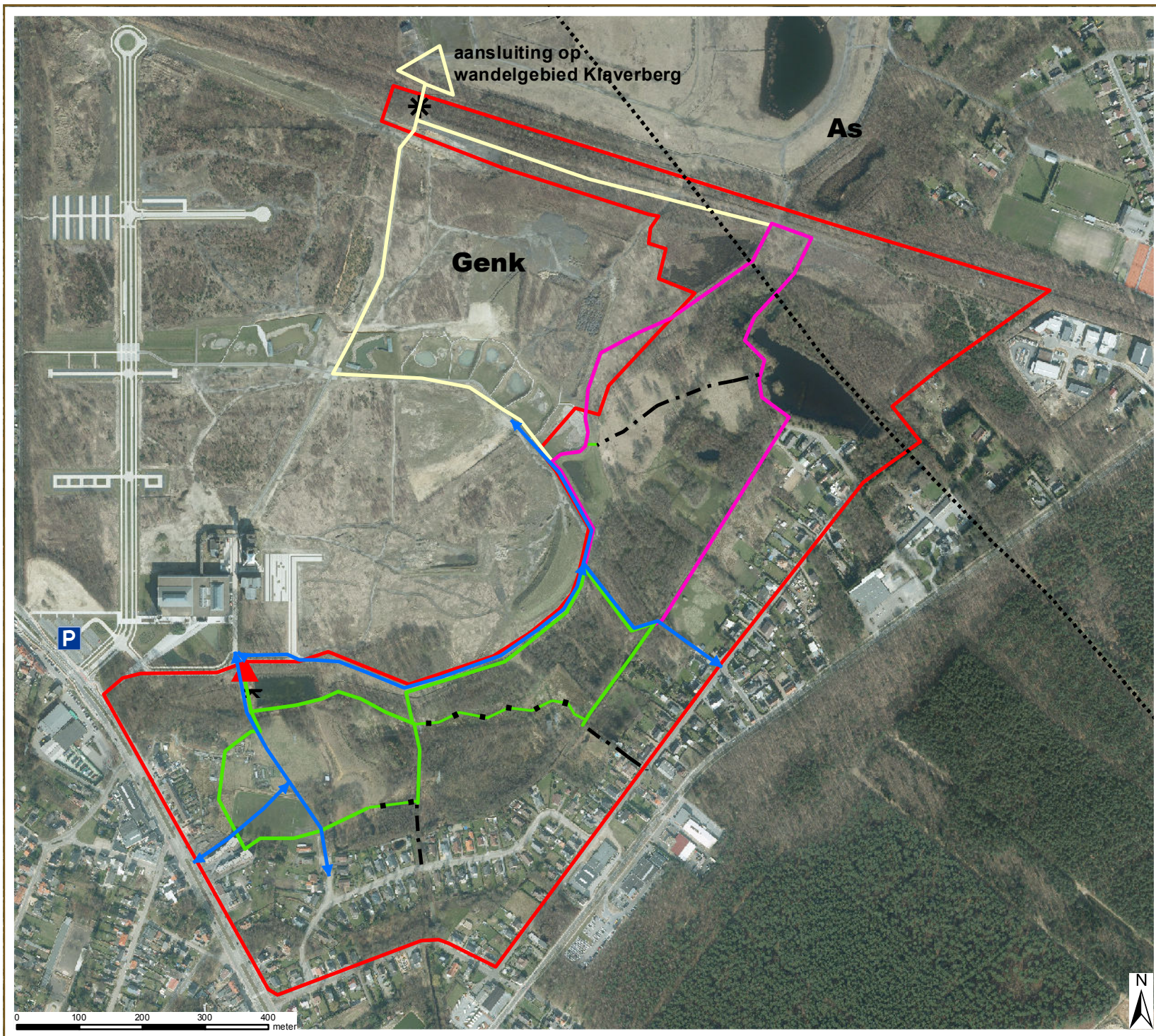
Kaart maatregelen onderdeel 3

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- Tong mijnsteen (3)

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschallig, kleur,
provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011

aangemaakt op : oktober 2013

Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart maatregelen onderdeel 4

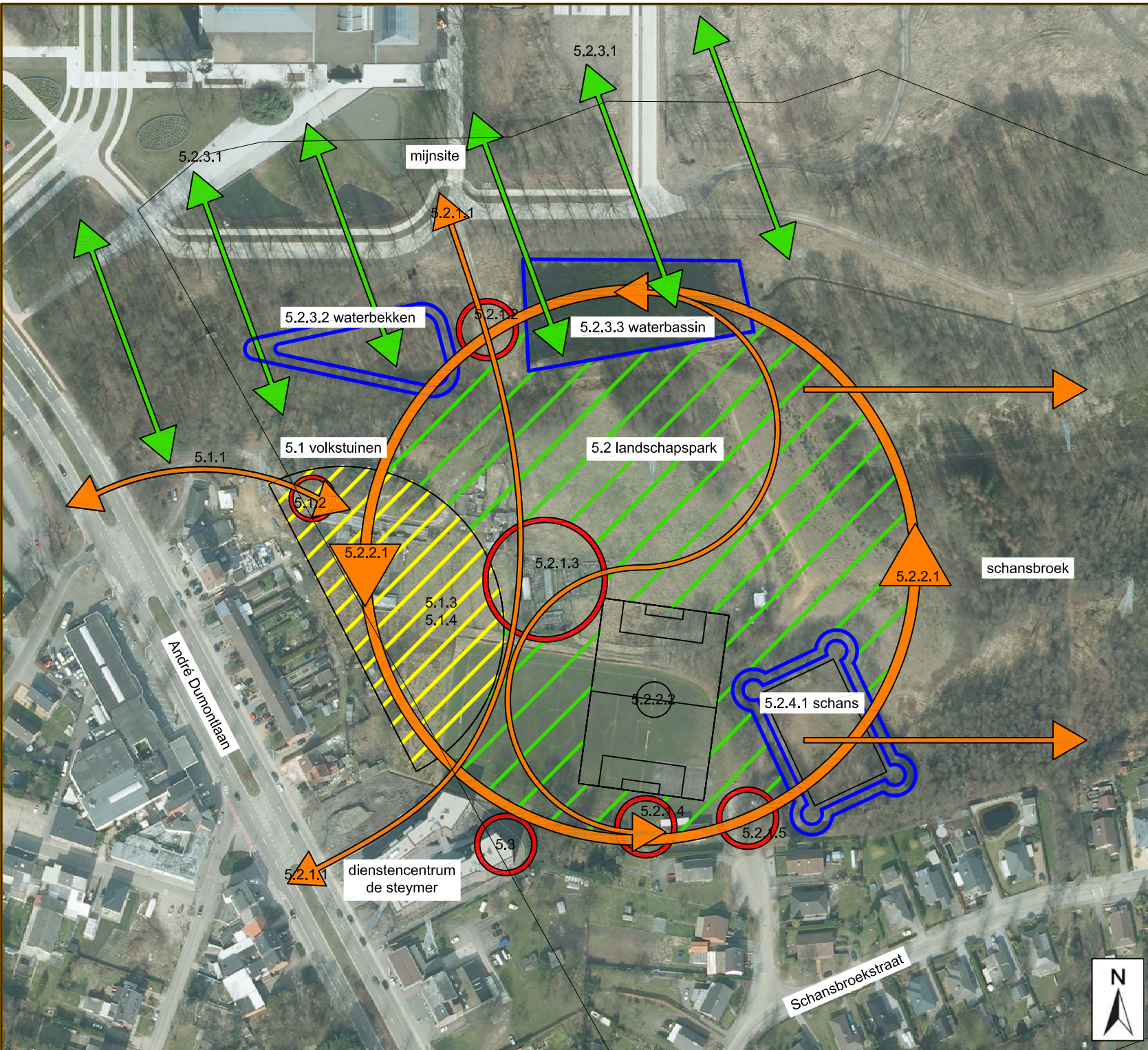
Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- Gemeentegrens
- ↔ fietsverbinding (4.1)
- ▲ startplaats wandeling (4.2)
- wandeldoorsteken (4.2)
- wandellus 1 (4.2)
- wandellus 2 (4.2)
- wandellus 3 (4.2)
- knuppelpad (4.2)
- ✳ wandelbrug (4.2)
- ↖ rustplek (4.3)
- P parking

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur,
provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011

aangemaakt op : oktober 2013

inrichtingsplan schansbroek
eindvoorstel Inrichtingsplan
Kaart maatregelen onderdeel 5

Bron:
Digitale versie van de orthofoto's, middenschallig, kleur, provincie, Limburg opname 2011
(AGIV), Eurosense, Belftop NV, 2011
aangemaakt op oktober 2013

Inrichtingsplan schansbroek

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart maatregelen onderdeel 6

Legende

- Perimeter IP Schansbroek
- * racht Schans (6.1A) (GE)
- Vrijmaken taluds Schans (6.2)

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaling, kleur,
provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011

aangemaakt op : oktober 2013